

3112/3

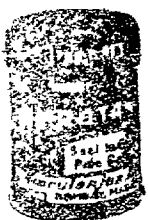
ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 15-వ తేది మంగళవారము } No. 140
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౧౪౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు పొరదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

శ్రీ వెంకటాచలపతి స్వామివారి పటము (పెద్దతిరుపతి)

శ్రీఅలుమేలు మంగతాయార్లు, (పద్మావతి అమ్మవారు) చిరతానూరు, శ్రీరాములు, శ్రీగో విందరాజస్వామి, భద్రాచల శ్మేత్రపటములు, శివ శ్మేత్రపటములు.

శ్రీ చందనముకొయ్యలో విగ్రహములు బొమ్మలు, తెల్ల, నల్లకొయ్యబొమ్మలు చందనపు (సాన) రాస్సు, తులసిపూసల హారములు, తామ్రవిగ్రహములు, కంచుకూజాలు, వగైరాలు మూర్త్యకు కావలసిన జిల్లా, రాజధాని హిందూచేశము, ఖండములు, ప్రపంచమాపులు, జంతువులు వగైరాలపటములు వి.పి. మూలముగా పంపబడును.

యం. యస్. చారి అందు కంపెనీ,
బుక్కలగూడ, కమిషన్ బజార్లు, తిరుపతి.

గురు సహాయము లేక యే హిందీ నేర్చుకొనుదు

ఇంట్లో కూర్చుని హిందీ నేర్చుకొనుటకై ఈక్రింది చిరు నామాకు వ్రాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుదు. కేటాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వబోధిని

పరిష్కృతీ కేశవగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీ పుస్తకం 0-2-0 హిందీక మాసరిపుస్తకం 0-4-0

,, తీసరి ,, 0-6-0 ,, హాథీ ,, 0-8-0

హిందీ పాఠమాలా ,, 0-2-0 హిందీ అనువాదమాలా 0-6-0

ఇందు తెలుగు హిందీపాఠములు అనువాదము చేయుట నుకూలముగనవి కలవు.

హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు. 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1

ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంధ్యాల శివస్వామిశాస్త్రి

చేసి విడిచిపెట్టినవి. (2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయం,

తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు

ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు దసరా తగ్గింపు ధరలు

సుప్రసిద్ధ భాషా పరిశోధకులకు శ్రీయుక్త లేకుమళ్ల రాజగోపాలరావు పంతులుగారిచే బ్రతింపఁబడు సౌత్ ఇండియన్ రీసర్చి అను నాంగ్లమాసపత్రికయొక్క వెనకటి సంపుటములు సెప్టెంబరునెల ఆఖరునాడు మాత్రము ఆంధ్రదేశ మంతటా గ్రంథాలయములకు తక్కువవలన ఈయఁబడును. ఆ మూల్యమైన పరిశోధనావిషయములు కల యీ పత్రిక పాఠ ప్రతులు చిక్కుట దుష్టభము. మొదటి సంపుటమునకు రెండు సంచికలును రెండవ సంపుటమునకు మూడవ సంపుటమునకు తయ్య నాలుగవ సంపుటమునకు అయిదు సంచికలును, అయిదవ సంపుటమునకు ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు రు 5-0-0 అయిదురూపాయలకే ఈయఁబడును కీని ఆసలు ధర రు 22-8-0 పోస్తేతీ కొనువారిది. వలయువారు ప్రైవేట్ మేనేజరుగారికి వేరేరి. చెన్న పురి, ఆంధ్ర ప్రాచుర్యము.

ధర స ర స ము జర్జనీ ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

ఓనోలెన్సు	రూ. 2 0 0
బులోలెన్సు	2 8 0
పెన్లెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రూపుట్ లైట్	3 0 0
,, సెల్లెట్ లైట్	3 8 0
చేతిలాంపరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆటోసిగ్నల్ లైటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగ్నల్ లైటు 1 కి	0 12 0
ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము	
లక్ష్మీ వర్తకశాల	
తనాలు పెట్టె నెం. 85. వక్రవాహ	

1802

క్రాన్ థియేటరులో

12-9-25 కనివారం నుండి, 18-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని. కని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని 8 గ. 15 ని. గలను.

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్

ప్రపంచమునందు ప్రేమ రాజ్యముచేయునంతవరకు అను నాటకము

“నర్తకి తారా” త

“తారా ది డాన్సర్”

6 బ్రహ్మాండమైన కీర్తనలపు. యిదిగాక యితర అశ్రద్ధ కరమైన ఫిల్ములు, కామిక్ హాడ్ గలను.

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదువూర్పు- నూతనాంశములం దేర్చి ముద్రించితిమి. ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును దెలిసియే యున్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, అవరోపదార్థములు ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణములను జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము నెల 5-0-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

2179

యత్రా జగ్గారావు బ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

నచ్చునా!

సామ్యువాపసు చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థులము, భావిస్థులము, గ్రహస్థులము, అష్టకవర్గ, పోడకో వర్గ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కువాంఛలతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవచ్చబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. నెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్తేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ బోక్సిసాలయము,

2181

కళింగోట, విశాఖపట్నంబ్లా.

సెన్సెట్టివ్ బజారుధరలు

1925-వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

చిన్నపాము బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
చిన్నపాము బా 1-కి	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు
మొదలు	మొదలు	వరకు

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బా 1-కి రు 205	12 8 0	13 0 0
కందులు బా 1-కి	11 12 0	12 8 0
కందులు బా 1-కి	13 8 0	14 8 0
కందులు బా 1-కి	15 4 0	16 8 0
కందులు బా 1-కి	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపప్పులు

నూనెపప్పు బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
నూనెపప్పు బా 1-కి	14 0 0	25 0 0
నూనెపప్పు బా 1-కి	61 0 0	63 0 0
నూనెపప్పు బా 1-కి	56 0 0	59 0 0
నూనెపప్పు బా 1-కి	115 0 0	116 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చిల్లరపప్పు బా 1-కి	100 0 0	
చిల్లరపప్పు బా 1-కి	45 0 0	50 0 0
చిల్లరపప్పు బా 1-కి	100 0 0	110 0 0
చిల్లరపప్పు బా 1-కి	45,55	
చిల్లరపప్పు బా 1-కి	50,50	
చిల్లరపప్పు బా 1-కి	40 0 0	55 8 0
చిల్లరపప్పు బా 1-కి	50 0 0	77 0 8

5. ఇనుము

ఇనుము బా 1-కి	28 0 0	33 0 0
ఇనుము బా 1-కి	28 0 0	36 0 0
ఇనుము బా 1-కి	33 0 0	45 0 0

6. లోహములు

లోహము బా 1-కి	71 0 0	75 8 0
లోహము బా 1-కి	21 4 0	21 8 0
లోహము బా 1-కి	13 7 0	
లోహము బా 1-కి	264 0 0	275 0 0
లోహము బా 1-కి	280 0 0	281 0 0
లోహము బా 1-కి	34 0 0	34 4 0

7. దూది

దూది బా 1-కి	800 0 0	
దూది బా 1-కి	215 0 0	

8. నూలు

నూలు బా 1-కి	7 0 0	
నూలు బా 1-కి	4 12 0	
నూలు బా 1-కి	7 4 0	
నూలు బా 1-కి	9 8 0	
నూలు బా 1-కి	9 12 0	
నూలు బా 1-కి	7 8 0	
నూలు బా 1-కి	9 4 0	
నూలు బా 1-కి	9 12 0	
నూలు బా 1-కి	8 0 0	
నూలు బా 1-కి	8 4 0	
నూలు బా 1-కి	7 2 0	
నూలు బా 1-కి	7 8 0	
నూలు బా 1-కి	9 4 0	
నూలు బా 1-కి	7 2 0	

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

15-9-25 మంగళవారము నుండి, 18-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటి కంటేను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు.

ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు

జాల్ డెమ్ ప్రి

2 వ వారము

రెండుభాగములు

యధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు రిడ్డల్ రైడరు

కూడ చూడబడును. విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెన్ డెస్సాండ్ సాహసకార్యములు చూడతగినవి.

త మా పా లు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకం)

మ రు పు

ఎల్లయ్య: నాకియ్యలపిన ఇరవైరూపాయల సంగతి మరచిపోయినట్లున్నావు.

పుల్లయ్య: ఇంకా మరచిపోలేదు. కొంత వ్యవధి యియ్యండి.

పా ర్కు

పార్కుగూడనుంచి వచ్చిన పెద్దమనిషి పిల్లలుపార్కును చూడడానికి పిల్లలతో కలిసిపోయెను. కొంతకేపు చూచిన తరువాత యిట్లు నెను.

పెద్దమనిషి: పార్కు చాలా జాగావున్నది. నాకొక సంగతి చెప్తారా?

గుమ్మా: మీరేమయినా జంతువులను బహుమానం ఇస్తారా ఏమి?

పెద్దమనిషి: అదికాదు. పార్కును కొనుక్కొనలే నని వున్నది. ఖరీదంతో చెప్పగలరా?

గుమ్మా: పార్కును అమ్మకం. ఇవ్వమని అంటే, మీ పిల్లలను యిక్కడ ఇచ్చి పొండి. వాండ్లకుకూడా ప్రదర్శిస్తారు.

అ పా యం

కాలనలో చిన్నపిల్లవాడు కాలుకూరి పడిపోయెను. వెంటనే బాటసారి యొకడు నీళ్లలో దుమికి పిల్లవాడిని బయటపడిన ప్రాంతంవేయెను. దగ్గరనున్న వారు మిక్కిలి కొని యాడిరి.

తల్లి: (బాటసారితో) నాపిల్లవాడిని రక్షించినందుకు మీమేలు ఎప్పుడూ మరచిపోను. మానాడిచేతిలో బొమ్మ వున్నది. అది నీళ్లలో పడ్డది. మళ్లీ దుమికి, బొమ్మనుకూడా తెచ్చిపెట్టి పుణ్యంగట్టుకోండి.

ధై ర్యం

ఒకడు: నీవు పోట్లాడగలవా?

మరియొకడు: నాచేతగాదు.

ఒకడు: అయితే ధా, నీవదం అణుస్తా.

ని ద ర్శ నం

ఉపాధ్యాయుడు: ఒక్కకాలంలో జరిగిన సంగతులు ఏమయినా వుంటే చెప్పు.

విద్యార్థి: మా అమ్మపెండ్లి, నాన్నపెండ్లి ఒక్కసారి జరిగినాయి.

వి వా హం

ఒకడు: పెండ్లి అయిన తరువాత సుఖంగా వున్నావా?

మరియొకడు: మొదలు నే నేమి చెప్పినా, నాభార్య వింటుండేది. పిమ్మట ఆమె ఏమిచెప్పినా, నేను వింటుండే వాడిని. ఇప్పుడు మేమిద్దరం మాట్లాడుతుంటే, బయటివాండ్లం తా వింటున్నారు.

జ్ఞా ప కం

ఒకడు: ఎల్లయ్య మతిమరుపు వాడని అంటారు, నిజమేనా?

రెండోవాడు: నిజమే. ఈమధ్య ఏదోపని చెయ్యాలె నని ఆఫీసుని ఇంటికి వెళ్ళాడు. రాత్రి పన్నెండు గంటలయినా జ్ఞాపకం రాలేదు. తరువాత జ్ఞాపకం వచ్చింది.

ఒకడు: ఏమిపని?

రెండోవాడు: ఆరోజున పెండులకడ నిద్రపోదామని అనుకున్నాడట.

లై సె న్సు

జడ్జి: కుక్కకు లైసెన్సును మళ్లీ తీసుకోలేదని, నీ మీద చార్జీ వచ్చింది. నిజమేనా?

ఒకడు: అవునుండీ.

జడ్జి: నీకు జరిమానా పడుతుంది. వెనుకటి లైసెన్సు అంతరించింది.

ఒకడు: కుక్కగూడ అంతరించిందండీ.

ఆ ఖ రు

ళండ్రి: నీవు క్లాసులో ఆఖరున ఉన్నావని తెలిసింది. కారణమేమి?

కొడుకు: ఎట్లాగదానా ఒకటి. మొదట కూర్చున్న వాండ్లకు, చివరకూర్చున్న వాండ్లకూ ఒక్కటే పాతాలు చెప్ప తారు.

పా ర బా టు

జయలు నూపరింటెండేంటి: నాకు విచారమవు తున్నది. పారబాటువల్ల నిన్ను ఒకవారం ఎక్కువగా ఖయి దులో వుంచాం.

ఖయిదీ: పోనీరండి. ఈదఫా వచ్చినప్పుడు, ఆ వారం రోజులూ మినహా యిండ్లండి.

కూ లీ

పెద్దమనిషి: నీకు పని తెలియకపోయినా, కూలీ ఎక్కువగా అడుగా తేమే?

కూలీ: అయ్యో, పనితెలియకపోతే, చాలా కష్టప డాలెనండి. పని తెలిసినవాడికి, నాలంతకష్టం లేదండీ.

ఉ పి రి

రోగి: నాకు కొంచెం నయమేగాని, ఊపిరి నేవచ్చగా రావడం లేదండీ.

డాక్టరు: దానిని పూర్తిగా ఆపివేస్తానుండీ. భం పడకండి.

మొ క్క

ఆమె: ఈమొక్కమే నూరుసంవత్సరాలకు మంచి పూ లా పూస్తవని చెప్పావు, నమ్మకమేనా?

అమ్మేవాడు: అట్లా జరగకపోతే, మొక్కను మళ్లీ తీసుకురండి. డబ్బు తిరిగి యిచ్చివేస్తాను.

నా ట కం

న్నేహితుడు: దేవతలు, స్వామిగారు బూట్సులను వేసుకుంటారంటే? ఎన్నడయినా వేయంగా చూశారా?

నటుడు: బూట్సు ప్లాకంకులను వెయ్యని దేవతలను మీరు చూశారా ఏమిటి?

మో టా రు

మోటారు డ్రైవరుకు ప్రాణం విసుగుపచ్చెను. ప్రయాణికుడు: ఈవీధిలో 20 సంబర ఇంటివద్ద ఆపు.

మోటారు డ్రైవరు: ఏ అంతస్తుమీద నండి?

ని ద్ర

జయలువార్డు: ఇంకా నిద్రజోలేదా?

దొంగ (ఖయిదీ): రాత్రి పన్నెండు గంటలకు నిద్ర జోవడం నాకు ఎన్నడూ అలవాటులేదండీ.

ఖి ర్పు

ప్రశ్న: రైలుకు పోవడానికి ఎంతపుచ్చుకుంటావు?

బండివాడు: అర్ధరూపాయికి తక్కువ రానండి ఎక్కువారా?

ప్రశ్న: బండి అక్కరలేదు. నడిచిపోతే, ఎంతడబ్బు ఆదాఅవుతుందో కనుక్కుందా మని అడిగాను.

ద్వీ పం

ఉపాధ్యాయుడు: ద్వీపం అంటే ఏమిటి?

విద్యార్థి: ఏప్రదేశానికి వడవలేకుండా వెళ్లలేరో, దానినే ద్వీపం అంటారు.

అ బ ద్ధం

ఒకడు: ఇంతవరకు నానోటితో అబద్ధం ఎన్నడూ అడలేదు.

న్నేహితుడు: నీవు ముక్కుతో మాట్లాడుతావా ఏమి?

అ తి ధి

అతిథి: తమరిని ఎక్కడనో చూశానండి

యజమాని: బహుశా, మాయింట్లోనే చూసివుంటా రండి.

నా గ రం

భార్య: ఈ నాగరం లోండ్లైరూపాయలకు కొన్నా నండి.

భర్త: మనమున్న స్థితిలో, యిత ఖరీదుపెట్టి కొనుక్కోవడం, పాపం.

భార్య: పోనిరండి; ఆపాపం నాతలమీదనే వుం టుంది.

గార డి

గారడివాడు చూపించే ఆట ఏమి బాగాలేదు. సభ్యుల కు కోపం ఎక్కువయింది.

గారడివాడు: మీదగ్గర ఒకగ్లాసు వుంటే ఇయ్యండి. దానితో అస్సలుతమయిన తమాషా చేస్తాను.

సభ్యుడు: మాదగ్గర గ్లాసు ఉన్నట్టుయితే, యిపాటికి నీతలమీద పడేదే.

చె ల్ల దు

ఒకడు: ఈపాపలా చెల్లదయ్యా.

అంగడివాడు: మోగించి చూసుకో.

ఒకడు: దానిమీద 1870 సంవత్సరం వేసివున్నది. ఇది 1925 సంవత్సరమని నీకు తెలియదా?

చి ల క

ఒకడు: ఈ చిలక తిట్టుతుందా?

ఇంకొకడు: తిట్లు కొద్దిగా వచ్చును. ఇంకా తాగడం గాని, జూదమాడడంగాని తెలియదు.

నేతయంత్రముల దుస్థితి

బొంబాయిలో 11,500 పనివాండ్లు

కూలిలేకయున్నారు

వాడియాగా రాంగ్ల దేశము సహాయము

కోరుటకై పోవుచున్నారు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 12 — నేతయంత్రముల చిక్కును బాపివెడలయమయి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మఱి కొండలు శాసనసభ్యులు గలసి చేసిన నూతనలను యంత్రాల యాధికారుల సంఘమందు నిన్న విమర్శించిరి పండితుని కెట్టి సమాచారము తెలియవలసినను దానిని సమకూర్చుటకును, పండితుని కావలసిన గావలసిన సహకారమొనర్చుటకును నిశ్చయించి ఘంతుమునా రటలనే సమాధానము నిచ్చిరి

నేతయంత్రములందలి పారిశ్రామిక లంఛనము ఆగస్టునల కూలి పూర్వపు లెక్క నిచ్చిరిగాన యెట్టిచిక్కులును గలుగలేదు ఇంతవఱకు నేతయంత్రముల పనివాండ్లు 11,500 మంది పనిలేకుండనున్నారు

సెప్టెంబరు 28వ తేదీని యి.కొ. యి.కొ. వాడియాగా రాంగ్ల దేశమునకు ప్రయాణమగుదురు అచ్చట లాంకుమైరువారిని బొంబాయిపరిశ్రమలకు సహాయము చేయగోరుటకై పోవుచున్నారు ఆంగ్లదేశముందు మొన్న జరిగిన కార్మిక సమావేశమందొక పక్షము వారు వాషింగ్టను కర్తవ్యమున కంగీకరింపని దేశములనుండి సరకును దిగుమతి చేయుట చేపొందుచున్నారు జపానట్టి దేశములలో నొకటి కావున వాడియాగారికి సహాయము కలుగనని యాశించుచున్నారు

శాసనసభ్యుల సమన్వయప్రయత్నములు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — 27 ను సభ్యులచే సంకమ చేయబడి బొంబాయి ప్రతియంత్రములందలి పనివాండ్లకూలిని తగ్గించుటవలన గలుగుచున్న చిక్కులనుగూర్చి వారికి వచ్చిన తంతికి సమాధానముగ యంత్రాలయాధికారిసంఘ మిట్లు తిరుగ నెహ్రూగారికి తంతిచేసినది “ సిద్ధా ప్రతినిధులను బంపఁ గోరుదు చమనాలూ గారు పంపినతంతిచేసినది వెంటనే ప్రతినిధులను బంపజాల నందులకు చింతించు చున్నాము అచ్చటనున్న మన్మోహనదాసు రాంజీ, సర్ దిన్నా వాచా, సరోత్తమ మోరాజీ, రత్నజీ తాతా, కస్తూరీభాయి లాల్ భాయిగార్లు, మా ప్రతినిధులుగా నుండుటకును, మీకు గావలసిన విషయము లన్నియు తెలుపుటకు మీకు సహాయము చేయుటకు గోరి యున్నాము ఇంక నేమైనఁ తెలిసికొనగోరునో తింతింపిన యెడల వెంటనే సంజాయిషీంతుము మీవలెనే మేము పని వాండ్లయందు సానుభూతులమే కాని యంత కంటే ప్రస్తుతము మేము చేయదగిన దేదీయలేదు కార్మికుల తేమ మాలోచించియే సాన్యమయినంత స్వల్పస్వల్పము గలుగలూన నిర్ణయించితిమి అయిదు యంత్రములదివ ఆకేమూయబడినవి మూడు మూయుటకు సిద్ధమగుననుచి పదునొకండుజేల కూలివాండ్లు పనిలేకయున్నారు అవసరమిదివ దినము మితిమీరుచున్నది వెంటనే సహాయము చేయనియెడల నింక ననేక యంత్రములు మూయవలసియుండును ”

నోటీసు

చెన్నైలో వైనాబజారులోనున్న సెం 21 రు భవనము నందున్న మా జాబ్బి బొమ్మ బాంచియందు డాక్టర్ ఆ లక్ష్మీ పతి, బి. ఏ. ఎం. బి. ఓ. సి. ఎస్. బి. ఎస్. గారి సలహాను ఆదివారములందు తిప్ప తితిమిదినములందు ప్రతిరోజు సాయంత్రము 7 గంటనుండి 8 గంటలవరకు పొందియున్న మేనేజరు — అంధ్ర ఆయుర్వేదాధిక ఫార్మసిలిమెంట్, 19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు

పరిశోధింపవలసిన సమయము 11

ది ఎం.పైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రహస్యము 28 సంవత్సరములైనది దీని పరిశీతులు చాల మంది ఫిలిథలోనున్నవి ఇదేండ్లకొకటిగా జరుగునట్టి మదింపునందు గడచిన 5 సార్లును గొప్పపాటిమే తేలివది దినదినమునకు మంచి ఫిలిథలోనికి వచ్చుచున్నది ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాటిసి గలదా? పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co Ltd,
POST BOX No 237, MADRAS

రాజప్రతినిధి నిరాకరణము

విద్యార్థులకు సైనికశిక్షణాసౌకర్యము

మధ్యపరగణాల శాసనసభయం దామోక్షింపబడిన తన తీర్మానమునుగూర్చి రాం మూంజీగారి ప్రకటనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12 — విద్యార్థులకు ఉన్నత సైనిక శిక్షణ నొసంగవలెనని తాను ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును మధ్యపరగణాల శాసనసభ రామోక్షించినను రాజప్రతినిధి నిరాకరించిదానిపై రాం మూంజీగారు స్వరాజ్యపరిషత్తుకుడు కూడైన రాం బి. యస్. మూంజీగారిని ప్రకటించుచున్నారు “ప్రజలు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసమును గోల్పోవుచున్నారనుదానియందు యెట్టి సంత్రమునున కనకాశమలేదు అట్టి పరస్పర విశ్వాస రాహిత్య ముండుననుకూల ప్రజలకును, ప్రభుత్వమునకును నిష్పంశముగా సహకారము గురురనేరదు ప్రజలందు తనయొడ విశ్వాసము గోల్పోవకుండునటులు వెంటనే ప్రభుత్వమిప్రాముఖ్యమగు తీర్మానము నేకారణములచేతరాజప్రతినిధి నిరాకరించెనో వివరింపవలయును ఈట్లు కేంద్రప్రభుత్వమునకు మాత్రమే సంబంధించినదిగా నేల పరిగణింపబడినదో గూడ, వెంటనే సమాధానమివ్వవలయును ఇంకనా సంపూర్ణసహకారే స్పష్టమైతిండుటకే ట్లి సాధ్యమయినంత యల్పతొధికమగు నుండునట్లు తయారుచేయుటయే గాక తుపాకులను ప్రయోగించుటయందు, క్రమశిక్షనల పర్యవేక్షనలనునూచన డక్యుమెంటరీ విషయములన్నియు ప్రభుత్వాధీనముగానే యుంచితిని ”

(ఆంధ్ర)

రాయలు కరెన్సీ కమిషను

నవంబరులో భారతదేశమునకు వత్తురు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు — ఆంగ్లదేశమునుండి రావలసిన కరెన్సీ కమిషను సభ్యులు భారతదేశమునకు నవంబరు మాసారంభమున మార్చెల్సునుండి బయలుదేలుదురు (ఆంధ్ర)

మాతంగురుద్వారా శాసనము

క్రిందఁని జరుగకుండు సిక్కునాయకుల ప్రయత్నములు

అన్యతర, సెప్టెంబరు 11 — మాతంగురుద్వారాశాసనముక్రింద నేర్పడు సంవిధానమును తాము స్వాధీనముచేసికొనుటకై బోర్డుయెన్నికలకు తమప్రతినిధులను నియోజింపవలసినదని శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటివారి నడుగుచు మియన్ వాల్తేయిలలో సిక్కునాయకులొక తీర్మానము ననుసరించిరి ఈతీర్మానమునకలొకటి శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటివారికి బంపబడెన (ఆంధ్ర)

అస్సాముశాసనసభ

షిల్లాంగు, సెప్టెంబరు 11 — బెంగాలు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుల మీద గోల్కరా, సిల్హెట్టుజిల్లాలలో 1889 సంపు రయతుల శాసనమును సవరణ చేయవలెననియు, దానిని శిఫారుసు చేయుట కొక మిషన్ ఏర్పాటుచేయవలెననియు శిఫారుసుచేయుచు నొకతీర్మానము గాంపబడిన ప్రస్తుత శాసనమును సవరణచేయవలెనని ఆజ్ఞా ప్రజలు కోరలేదని గాం బార్నింగురు ప్రభుత్వమువారితిరుపున చెప్పిరి అస్సాముకు తగినట్టి రయతుల శాసనమును సులభముగా ఏర్పాటుకై కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు (ఆంధ్ర)

కారాగృహముల కమిషనరు

రంగూను, సెప్టెంబరు 11 — ఇంగ్లాండులో కారాగృహముల కమిషనరు పాట్రిక్ కె. గారు కారాగృహ న్యవహారములలో స్థానిక ప్రభుత్వములకు సలహానిచ్చుటకై కే.కాలమున బర్మాకు వచ్చెదరు (ఆంధ్ర)

“కేజరీహిందు” స్టీమరులో వచ్చినవారు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 11 — నేను “కేజరీహిందు” మెయిన్ స్టీమరులో భోపాలురేగమును హమీదుల్లాఖాన్ యవరాజును సర్ హుస్సేన్ ఈశత్ ఖానును మోడజాజి రాయబారులు సయ్యదు తహీర్ దబ్బాగును వచ్చిరి (ఆంధ్ర)

గౌ. బి. యస్. శర్మగారు

వీడ్కోలువిందు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — విద్య, వైద్య, భూమిశాఖలకు సంబంధించినవారందఱునుగలవి సర్ బి. యస్. శర్మగారికి యున్న టెడు సర్వీసుక్లబ్బునందు వీడ్కోలువిందు సర్పరి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, సైన్యాధిపతి మొదలగు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి

విద్యాశాఖాకార్యదర్శియగు భోరుగా రధ్యక్షతవహించి శర్మగారి న్యాయబుద్ధి, ధైర్యము, పరిశ్రమయందు తృప్తిహమును గొని యుడిరి

సర్ బి. యస్. శర్మగారు సమాధానమిచ్చుచు నాశాఖ యుద్వ్యంగలందఱును తమకిచ్చిన సహకారమునకు గృతజ్ఞత వేరుచున్నచు వ్యవసాయా టవికాభివృద్ధి విదేశములందలి భారతీయుల యవసాభివృద్ధి దాని ఫలితములేయని తెలిపిరి

కేంద్రసభ్యులు శర్మగారిని సత్కరించుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — సర్ దిన్నావాచా, సర్ ఆర్థుప్రూము, సర్ శివస్వామి అయ్యరుగార్లు, శర్మగారిని, సత్కరించుటకై ప్రత్యేకముగ కేంద్రసభ్యులచే గావింపబడిన విందు నందు ప్రకంపించిరి

సర్ నరసింహశర్మగారు సమాధానము చెప్పుచు తన యుద్వ్యంగకాలము రిక్త సరిలందు తాను జేసిన పనిసంతస వివరించిరి పట్టికునరుక్మనందు తాను పనిజేసినకాలముందు పరిశోధించిన యభివృద్ధిగావింపబడినవే సర్దాసట్టజ్, ముక్కురు బారెజాలు కట్టబడి పని ప్రారంభింప బడినవనిరి అటపి కాశాధికారిగా తాను రాకపూర్వమే డేరామానుసంస్థ ప్రారంభింప బడినను, తన యధీనముందు చాల యభివృద్ధికి వచ్చెననియు, విద్యకొనుట, అటపి పరిశోధనకొనుట మొదలగునానించ నక్కరలేదనియు, రాష్ట్రములు శ్రద్ధదీసికొనుచో చాల యభివృద్ధిజేసుకొన వచ్చుననిరి అటపి, వ్యయనాయ, పశువైద్య, వాస్తువిద్యల కెచ్చటకు బోవ నక్కరలేదనిరి సర్వీసు యుద్వ్యంగకులతో దనకు చాలసంబంధ ముండెదనియు, శాంతిముగ మోహించునో వారికష్టములను గుర్తింపవచ్చుననిరి విదేశీయులందలి భారతీయులవిషయము తెలుపుచు ప్రస్తుతము మనమునుగొనినటులు లేకున్నను వారికష్టములు తీరునవి విశ్వాస ముండుటయే ప్రధానమనిరి (ఆంధ్ర)

లాలాలజపతిరాయిగారు

శరీరాస్వస్థతచే బాధపడుచున్నారు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 12 — కొద్దివారములనుండి యాశోగ్ధమితములేక సోలనునుండిలాహోరుకుకొలిదిదినములక్రింద వచ్చిన లాలాలజపతిరాయిగారికి నేటియుదయము ముఖ జ్వరమువచ్చినది అపరిమితమైన కడుపునొప్పిచేతగూడ బాధపడుచున్నారు సాయంకాలము 4 గంటలకు 102 డిగ్రీలవేడిమి దేహమందున్నది (ఆంధ్ర)

పంజాబులో ఆరోగ్యపరిశీతులు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 12 — పంజాబులో 1924 సంవత్సరమునకు ఆరోగ్య పరిశీతులనుగురించి పంజాబు ప్రభుత్వమువారు (విద్యాంగమంత్రులు) ఇట్లు చెప్పుచున్నారు — సర్వసాధారణముగా నీ సంవత్సరము స్థైర్యవ్యాధి లేదనియే చెప్పవలసియున్నను సంవత్సరాంతమున కీవ్యాధిలన చనిపోయినవారిసంఖ్య 200000కు పైగా నున్నది ఈ రాష్ట్రమునకు స్థైర్య వచ్చినప్పటినుండియు మూడు సంవత్సరములలో కెప్ప ఎప్పుడును చనిపోయినవారిసంఖ్య యింతకుమించియుండలేదు ఇన్నివ రగములకు వరియొకకారణముకూడగలదు కలరా వ్యాధివచ్చి 8000 మందిని మృత్యువాత బెట్టినది క్రిందటిసంవత్సర మివ్యాధివలన 11 గురు మౌత్రమే చనిపోయిరి కాని యాయందుజాడ్యము వ్యాపింపకుండ ఆరోగ్య శాఖాధికారుల ప్రయత్నించి సఫలీకృతులైరి పట్టాములలో ప్రజారోగ్యమువిషయమున సమస్యలు కొంతవరకు పరిష్కరింపబడినవి కాని గ్రామములవిషయమున అట్లుకాదు

12 పట్టాములకు నీటి సప్లయ విషయమున 80 లక్షలకు పైగా ఖర్చులనని అంచనా వేయబడి పని సాగింపబడుచున్నది మిరికీకాలువల విషయమునందు 16 లక్షల ఖర్చుతో 18 పట్టాములలో పరిజరుగుచున్నది పల్లెటూర్ల విషయమున గర్గాను జిల్లాలో నీటిసప్లయ సభివృద్ధిచేయుటకై రు 56,000 ఖర్చుతో పనిసాగుచున్నది కొన్నిజిల్లాలకికొంగున గోరింగు పనులు జరుగుచున్నవి (ఆంధ్ర)

జాతీయత-జాతిద్వేషము

కలకత్తాలో మహాత్మాజీ సగిన
ఉపన్యాస సంగ్రహము

‘స్వదేశమున నభివాసమును లిగియున్న వానికి ఆదేశమును పరిపాలనమును విదేశీయులపై ద్వేషము కలుగకమును నా ఆవిదేశీయుల పరిపాలనము దేశీయుల కెంతమాత్రమును యిష్టములేదు అట్టివో అట్టి విదేశీయులను దేశీయులెట్లు ప్రేమింపగలుగుదురు?’ అను సమస్యయే యిప్పుడు యువకులను కలవరపరచుచున్నది “ద్వేషము కలుగకతప్పదు ప్రేమించుట అసంభవము అనియే యువకులలో చాల మంది తలచుచున్నారు దానిని కొందరు బూరంగముగ మెచ్చించెదరు కొందరు లోపలనే యిముడ్చుకుందురు 30 ఏండ్లనుండి నాకు గల అనుభవమునుబట్టి నేను నాఅభిప్రాయమును తెలుపుచున్నాను విదేశీయుల పరిపాలన మనకిష్టములేకున్నను వారు నిర్బంధించి పరిపాలించుచున్నను మనకు దేశాభిమానమును గాఢముగానున్నను గూడ అట్టి విదేశీయులను ప్రేమించుట అసంగతిముకాదు అను నదియే నాకు గల గొప్ప నమ్మకము ఈనమ్మకము గాఢముగా నాకు పట్టుపడిన పోయిన గొప్ప ధర్మము కా భారతదేశములలో నాకు కలిగిన అనుభవమునుబట్టి నేను సకలజనులను ద్వేషించువాడనే యైయుండును ప్రభుత్వము చేయవారి జాతికి (తెలుపురంగు) మేము కేరళదను కారణమునప్పు వారు మమ్మిట్లు పీడించుటకు మరేకారణమునుగూడ నబడదు అట్టివో వారిని సేమెట్లు ప్రేమించుట అసలే అసంభవము ద్వేషించుకుండుట ప్రేమించగలము ముందు అవకాశము కలపడకుండునపుడు యిప్రేమించుటకవకాశమెట్లు కలుగును? సమాధానము బాధలపెట్టువారినియెవరు ప్రేమింపగలుగుదురు? ప్రపంచముందు ఏదేశమున జూచినను ద్వేషమును యుద్ధములునే కనబడుచుండలేదా? అని పలువురు యువకులున్నారు కాని యిది కేవలము దుర్బుధియే ఇట్టిఅభిప్రాయమే అధికసంఖ్యాకుల స్త్రీలగును పురుషులగునూడ నున్నచో దేశాభివృద్ధికిని గూడ చాలనిరీతిగా కలుగును ప్రపంచవాసులకు ద్వేషముపై రోతలొగినది వాళ్ళామృతగూడ ద్వేషముపై విడుతు జనించినది ద్వేషము విలస మానవసంఘమున కెట్టిలాభము కలుగలేదు కాన దారితదేశము మాతనమాత్రము ననుసరించి ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకము కావలెను 38 కొట్లమంది భారతీయులు ఒకటైనుండి ఆంగ్లేయులను ద్వేషించుటసరమా? ఇదియే నెటివిషయ సారాంశము ఆంగ్లేయులను ద్వేషించుట మానవత్వ లిప్తకును వారరీతియు ల ప్రతిమ గు ను గూడ భంగం కరమే కాని మానవసంఘముంతయును ఒక్కసారిగా ద్వేషమును వడలుట అంగం గాన హానినిచేయునట్టి మనుష్యులమైన గానానిపైననే ద్వేషమును ప్రయోగించుకోరదను ద్రోహమును ద్వేషించుట ద్రోహాని ద్వేషించుట అనునదియే నాకంతివ్యాఖ్యము పరిపాలకుల ఆంగ్లేయులు ననుచున్నయులను వారి పరిపాలనాస్పృహయందు గల అనర్థమును నేను కడుతీవ్రముతో విమర్శించియుంటిని నేను తమను శత్రువనని తలచువారిపై నాకు ద్వేషము లే పోయినను వారిని నేను ప్రేమించుచుంటినుగాని వారి అపరాధములను నేను క్షమించుచునే యుండును ప్రేమ ప్రేమించుట లోపముగాని ముందులో కొన్ని ఉత్తములుంటున్నగాని ఉత్తములు లనుభవముల గానివారిని ప్రేమించుట రీతియైన ప్రేమ కాబాలదు నా ఆంగ్లేయులు, మానవ సంఘమునకును, అవకాశమును ద్రోహకారమును ముందుకొనిన మానవులలోమగు దోషములను బట్టిని సరిగా క్రింద స్పష్ట ప్రతిపక్షాల వనోదర్శకును, పాపకర్మకులను, దుష్కార్యములను చేసిన వారుగా గ్రహించినచో అట్లు గ్రహించుచున్ననువారిని ద్వేషించుచున్నవారిని ప్రేమించుటయే ఉత్తము ఈ ప్రభుత్వపద్ధతి రక్షనపద్ధతి అనినను తెలియితి నేనుగూడ అందునే తెలిపెదను కాని ద్రోహము చేసినవారిని శిక్షించుటకే నేను గ్రామకొనినో ద్రోహమును నేను వరచియే పోయెదను దానిని తొలించుటకు పనిచేయను అది సరియైనదికాదు ద్రోహమును ప్రేమించు మెలకువగా వారిని లావించి సన్మార్గమునకు మరలించుటయే నా ఉత్తము అనుభవము ద్వేష ప్రధానముగాను అ హతవాదులను త్యాగ్రహములను అనికపున కొనుగారి లో చాలముంది అట్లు అపవృత్తుల కన్యకలొకడ నేనుగూడ వారు దౌర్జన్యముచేసిన అహయోధ్యమును ద్రోహముతోగాని ద్రోహితోగాను కలుగు ములలో సాధారణముగా యీధర్మమే అనున

రింపబడునగాన రాజకీయములందుగూడ దీనినే అనుసరింపుదని నేను కోరితిని తండ్రి దుర్మార్గుడైన కొడుకుకు కొడుకు దుర్మార్గుడైన తండ్రియును వారిని సన్మార్గమునకు మరలించుటకే ప్రయత్నింతురగాని శిక్షించుటకు ప్రయత్నింపరు ద్రోహులైన తండ్రియును పుత్రులునుగూడ లావించెడి పుత్రులును తండ్రియును ప్రపంచమున లేపలేదు కాని గారు విలక్షణమునువ్యక్తిలోచేరెదరు సామాన్యమాన విలక్షణమాదికాదు ఈరహస్యమును మనకు గ్రహించిన వెంటనే ద్రోహము పలాయనముగను ఈ రీతిగా ద్రోహమును జయించినవారే ఉత్తము సంస్కర్తలు

హిందువులలో కొందరు అస్పృశ్యులను లొంగింపగూడదని వేదములనుండి ప్రమాణమును మూపుచున్నార అట్టివో సంస్కర్త లేమిచేయలెను పూర్వచారపరాయణులనందరిని కడితేర్చవలెనదేనా? అది సరియైన పద్ధతికాదు అది దౌర్జన్యపద్ధతి అని అనుచితము అహింసాపద్ధతియే ఉత్తము అహింసాదర్శమును పూనితాము కష్టములనుభవింపచుండినను కాంతమును వదలకుండా ప్రతిహేతులను వశపరుచుకొనవలెను ఇందులకు వైకంఠత్యాగ్రహము ప్రత్యక్షప్రమాణము అచటయువకులు ఓరిమితో దీర్ఘకాలము కష్టములకు పాలగుటవలననే ఆ సంస్థానమున అస్పృశ్యతకు బలముజేరించినది

ముఖ్యరహస్యము కష్టములనుభవింపచుంటే జాతీయతకు ద్వేషము ముఖ్యంగముకాదు జాతిద్వేషమువలన జాతీయత అంతరించును జాతీయత అనగానేమి? మనకు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాముగాని యితరదేశములవారికి నష్టమును కలిగించియు వారిగౌరవమునుభంగపరచియు స్వరాజ్యమునుబడయవలెనని మనముకోరుటలేదు అంగదేశమును అంగజాతీయును అంతరించినచోగాని మనకు స్వరాజ్యము రానిచో అట్టిస్వరాజ్యమును నేనెంతమాత్రమును ఆశింపను నాదేశమువలన యితరదేశములు కొన్ని గుఱుములను గ్రహించుటకును నాదేశ సంపదలు విశ్వమానవకోటి సహాయమునకు పయోగించుటకునే నేను స్వరాజ్యమును కోరెదను దేశభక్తి త్యాగమును కోరుచున్నది వ్యక్తి కుటుంబము కొరకును, కుటుంబము గ్రామముకొరకును, గ్రామము మండలముకొరకును, మండలము రాష్ట్రముకొరకును, రాష్ట్రము దేశముకొరకును, దేశము ప్రపంచముకొరకును ఆత్మ సమర్పణ మొనరింపవలెను అందులకు ప్రాణము రక్తముగూడ అవసరమైనచో అవసరత్యాగమునుగూడ చేయుటకే స్వాతంత్ర్య మనరము ఇందులకే నేను నాదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాను కావున జాతిద్వేషమున కవకాశమేలేదు ఇదియే మనజాతీయ అని మహాత్మాజీ నుడిచెను

“భారతీయులు పరిపాలన చేయుటకు వారి కిప్పుడు సామర్థ్యములేదు అట్టి రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సమానగౌరవమును కావలెనని నిరంతరమును కోరుచున్నాను జాతిద్వేషము కలుగకుండునా?” అని ఆసభలో యింగ్లీషు లైబ్రరీ లైబ్రేరియను చావునుగూడు ప్రశ్నించి

“మాకు పరిపాలనాసామర్థ్యము కలుగవరకును మీ ప్రభుత్వమునే మేము సాగనిచ్చెదరును అ బ్రహ్మయము నా ఉపత్యాగమును వినుటవలననే మీకకలెననా అది చాలశారబాటు అభిప్రాయమని నేనిప్పుడే తెలుపుచున్నాను మీపరిపాలనమును సోధించుటవలననే మాకు పరిపాలనాసామర్థ్యము కలుగును ఇటుల ప్రశ్నించుటలోనే మీరు మీజాత్యాధిపతులైనట్లెందుకొంటిరి ఆంగ్లేయుల తప్ప మనవ్యరికని పరిపాలనాసామర్థ్యములేదను అహంభావముగూ మెచ్చియెనది దానిని రూపుమాపుటయేనేను భావించిన ప్రయత్నములో మొదటది ఈఅహంభావము ఆంగ్లేయులకు లొంగినచోగాని ప్రపంచమున బలహీనజాతులక కాంతి లభింపదు నాదేశమును మేము పరిపాలించుకొనుటకు మాకు నిరాశూటమును హక్కుగలదు అవకాశకపరిపాలనమైనను సరే మేమే చేయవల్సియుగాని యితరులు కారు విదేశీయులు నాదేశమున “పాపులిటారికా” అనబడు కాంతిని నెలకి లుపు విషయమున నాస్పృహయము ఘూర్ణితమునుచున్నది అని మహాత్మాజీ కఠినముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను

గాంధీగారి దేశభక్తి అతిథిక్ష్ణమును అతిగాఢమునైయున్నది ఇట్టిదేశభక్తి కలిగియుండుటలో భారతీయులెవ్వరునుగూడ గాంధీగారికి సరిపాలకు అయింపజేయు గాంధీగారికి జాతిద్వేషములేకమైనను, లేకుండుట చాల ప్రశంసనీయము అని అధ్యక్షతనహించిన అన్నపర్ణ (భాదరు)మిషనరీ నుడిచెను (మదే ఎంగలయిండియా 10-9-25)

ఇ యల్ అయ్యరుగారు
(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)
కీల్పాకు డివిజను ఎన్నికలలో విజయ మొందిరి

ఆఫ్ గెనిస్టాన్- ఇటలీపోరాటము

పరిష్కారమైనదని ఇటలీయన్ మంత్రి చెప్పట
డిల్లీ, సెప్టెం 12 — కాన్పూర్లోనున్న ఇటలీయన్ మంత్రి సిగ్గురు వి నీ కవిచ్చియోనీ హిందూదేశమును చూచి పోవలెనని నిన్నటిదినమున డిల్లీకివచ్చి ఆగ్నేచ్ఛాత్ర చూడమని నవి చూచి అంబూకు వెళ్లెను అచ్చటినుండి నమ్మకువెళ్లెను మొన్న కొంతగా జరిగిన ఆఫ్ గెనిస్టాన్ ఇటలీ పోరాటమునుగూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి అడగగా ఇతడిట్లుచెప్పెను ఈ వ్యవహారమెప్పుడైతే అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలోనికి వెళ్లెనో అప్పుడే అమీరు వద్దకు తిన్నగా పోయి మాట్లాడియున్నట్లయిన వెంటనే పరిష్కారమయ్యెడిది అయినను చిట్టచివరకు దేశమును విడిచివెళ్ళబోవు సమయమున న గ్గురు వి స్టాని నీ యొక్క ఆజ్ఞ చేత అమీరును పోయి కలుసుకొని రాత్రి 8 గంటల నుండి దాదాపు 7 1/2 గంటలసేపు తెల్లవారి 8 1/2 గంటల వరకు మాట్లాడినది మాసంభాషణకు ఫలితము సంతృప్తిరముగనే జరిగెను ఎవరమైన హత్యయైనను ఆఫ్ గెనిస్టాన్ములో ఉద్దేశ్యములు విచారణలోనికిరావు ముద్దాయి శిక్షింపబడినాడనిగా ఇటలీయన్ ప్రభుత్వముతో మాట్లాడిన ఎమ్మెట్టు ముద్దాయి కొసగిన శిక్షావిధిమునుగూర్చి ఇటలీయన్ ప్రభుత్వము చింతించుచున్నది వ్యవహారము స్నేహముగానే పరిష్కారమైనది ఈకలహమునకు కారణము ఇటలీయన్ ఇంజనీరును దేశముయొక్క శాసనముల ననుసరించి డబ్బు చెల్లించబడినది

బీహారు ఒరిస్సాలో బిరుదముల నొసంగుట

రంఠీ, సెప్టెం 12 — బీహారు ఒరిస్సా గవర్నరు సర్ హెన్రీవిలియం గారొంతుండి పెద్దదనుమట్టుకు సనదుకు బిరుదమును రాజప్రతినిధిచే నిప్పించుటకై ప్రభుత్వమందిరమున దర్బారు జరిపించిరి రాయ బహుగూ స్త్రీకింది వారి కొసంగబడెను (1) అమరేంద్రనాథదాసు (2) మన్మథనాథసేన్ (3) రాజకీషోద్యుతిపాధి (4) మురళీహరరాయ చౌదరీగార్లు సయ్యద్ దిర్గాన్ అహమ్మద్ పే అబ్దుల్ నాకింగార్లకు ఖాన్సాహెబు బిరుదము లొసంగబడెను (1) బాబు లోకనాథమిత్రా (2) ఘోండ్రనాథగుప్తా (3) బాబు సంతానారామ్ (4) బాబు సురేంద్రనాథ చట్టర్జీ (5) బాబు కేశవలాల్ చట్టర్జీగార్లకు గాయసాహెబు బిరుదము లొసంగబడెను (ఆ ప్రె)

దోల్ పూరుసంస్థానము

కోర్టుఆఫ్ వార్డుక్రిందికి తీసుకొనబడనది
అల్లాబాదు, సెప్టెం 18 — సంయుక్తరాష్ట్రములో ప్రతాపఘర్జిలాలో దోల్ పూరు సంస్థానాధిపతి రాజా అసురపాలనంగు మితిమీరిన వ్యయమొనర్చి అప్పులపాలగుచున్నాడు కావున నీసంస్థానము సెప్టెంబరు 9 తేదీనుండి కోర్టు ఆఫ్ వార్డుక్రిందికి తీసుకొనబడెను ప్రత్యేతము ప్రతాపఘరు డిప్యూటీ కమిషనరున కీసంస్థానము పప్పుకెప్పబడినది (ఆ ప్రె)

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)

ఏడుబావుల డివిజను ఎన్నికలలో విజయముగాంచిరి

ఏడు బావుల డివిజను

రంగయ్యనాయుడుగారి అఖండవిజయము

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు (స్వరాజ్య) 539

డా॥ జె ఆర్ ఆశీర్వాదంగారు (జస్తిసు) 316

వేలుగోపాల చెట్టిగారు (స్వతంత్ర) 74

ఇక వేలిడు 17

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు (స్వరాజ్య) -

పెట్టె	వోట్లు
1	88
2	122
3	181
4	98
5	110
	589

డా॥ జె ఆర్ ఆశీర్వాదంగారు (జస్తిసు)

పెట్టె	వోట్లు
1	52
2	78
3	65
4	59
5	67
	316

వేలుగోపాల చెట్టిగారు

పెట్టె	వోట్లు
1	13
2	16
3	18
4	12
5	15
	74

ఈ లెములు ప్రకటించబడినపు డాఖరిడము "గాంధీ హత్యనకు శేయనశబ్దములతో దిశలు ఎక్కటిలేను వెంటనే రాష్ట్ర మహావ్యధుగారు మిమనరును బ్రహ్మచారిలంకృతుల శాసనం

స్వరాజ్య పక్షమువారి అఖండ విజయము

కీల్ పాకుర్ ఇ యల్ అయ్యరుగారు గెలుపొందిరి

ఇరుపక్షములకు తీవ్ర పగు పోటీ జరిగెను

టి వాసునాయుడుగారు ౭ వోట్లచే నోడింపబడిరి

ఏడుబావుల డివిజనులో గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు గెలుపొందిరి

సుమారు మూడున్నర గంటలకు పోటీకు భటుల దుడుగు తనమువలన ప్రజలయందు చాల యుద్ధేకము గలిగెను నాల్గు గంటలకు ఏడు బావుల డివిజను వోట్లు లెక్కింపబడు సుండు టచే గుంపులు క్రమక్రమముగా హెచ్చుమండెను అబ్దుల్ కరీము సాహెబు అను నతడాగుంపులను సరిగా కూర్చుండబెట్టుచుండగా ఒక పోలీసు ఆరెనిని మెడబట్టి నెట్టి "గాడిద" అని టి న అందుమీద గుంపులందు చాలయుద్ధేకము ప్రబలెను కొంత ఆకురత గలుగకేసెను కాని షుఫీము మృదుగారును, వి యల్ శాస్త్రిగారును ఇంతలో వచ్చి ప్రజలను శాంతపరచిరి ఆశీర్వాదముగారు ఆక్షేపణను వదలుకొనుట

"నిన్నటి దినమున చాల యుద్ధేకము గలుగజేయబడు టచే ఆక్షేపి వోటరును జూచుటకుగాను నేనీ దినమున బయటకు వెడలుటకు భయపడుచున్నాను నిన్నటి దినమున నాయే జంటు తెలివిన ఆక్షేపణను నేను పసంహరించు కొనుచున్నాను అని ఆశీర్వాదముగారు వ్రాసిన జాబును టి సుందరరావునాయుడుగారు కమిషనరున కందజేసి రంగయ్యనాయుడుగారి తరపున చక్కరయ్యచెట్టిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తామాయావతిని, డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యముతో సహా హాజరు పెట్టెదమని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి కాని ఆశీర్వాదముగా రాక్షేపణ సుపసంహరించు కొనిరిగాన మరయెట్టి ఆక్షేపణలు లేకపోవు టచే వోట్లను లెక్కించెద నని కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి వోటింగు పెట్టెల దెప్పించిరి సరిగా నాలుగుగంటకు లెక్కించుట ప్రారంభమయ్యెను డా ఆశీర్వాదముగారి తరపున టి సుందరరావు నాయుడుగారు హాజరై గ రంగయ్యనాయుడుగారి తరపున సావి వెంటాచలంకెట్టిగారు హాజరై ముగ్గురు అభ్యర్థులలో వెలుగోపాలకెట్టిగారు మాత్రము స్వయముగ హాజరై వోట్లలెక్కిన ప్రారంభించు పూర్వము తాను క్రిందిటిదినమున ఆక్షేపణను సుపసంహరించుకొనుచు సుందరరావు నాయుడుగారి కిజాబును డాఖు చేసిరి

* * * *

కీల్ పాకుడివిజను

స్వరాజ్యపక్షవిజయము

స్వరాజ్య	స్వతంత్ర	రద్దు వోట్లు
ఇ యల్ అయ్యర్	టి వాసు	లేవు
1 90	79	
2 60	71	లేవు
3 91	91	1
4 99	91	1
340	332	2

కీల్ పాకు డివిజనులో స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థియగు యి లక్ష్మూ అయ్యరుగారు, స్వతంత్ర అభ్యర్థియగు, జస్టు సుపక్షము యొక్క మద్దతు గలిగిన టి వాసునాయుడుగారిని 8 వోట్లచే నోడించి స్వరాజ్యపక్షమునకు రెండవ జయమును గడించిరి టి వాసునాయుడుగారి తరపున కార్యోచన సభ్యులుగ నున్నారు అభ్యర్థుల కిరువురును కడవరకు చాల తీవ్రముగ పోటీ జరిగెను నాలుగు పెట్టెలలో కడపటి పెట్టె లెక్కించు పరకు జయాపజయము లెవ్వరికిని నిర్ణయింప దుస్సాధ్యముగ నుండెను స్వరాజ్యపక్షము ఒయమందినదని తెలుపబడిన లక్షణము జనసమూహమందలి యుత్సాహము మేరమీరెను చోలీసువారి ఏర్పాట్లు జనసమూహము గుంపులు లోనికి రాకుండజేయుటకుగాను చాలపోలీసు బందోబస్తుచేయబడెను టిక్కెట్టులలేనివారు కార్యోచన సభ

నముల కాంపాండులోనికిగూడ ప్రవేశింపకుండ గేటులవదలి బల మగు పోలీసుఘాటు వుంచబడెను కాంపాండులోనికి ప్రవేశించిన తరువాత కాటింగు చాంబరులోనికి వెళ్లువరకు ప్రతి వ్యారమువద్దను త్రోవపాడుగను పోలీసులు నిలబయ్యుంచబడిరి ప్రతివోటును పోలీసులు, ప్యాసులనుగన్నరచినగాని పైకిపోనిచ్చుటలేదు ఇందువలన కార్యోచన సమంద పనియొండెచ్చు ప్రజలకుగూడ చాల ఇబ్బంది కలిగింపబడెను

కాంపాండులోనికి వెళ్లుటకు వీలులేకపోయినను, ఒంటి గంటన్నరనుండియు చాల పెద్ద పెద్ద గుంపులు రోడ్డు పై డ్డు మార్గములందు జేరుకు ప్రారంభించిరి 2 గంటలకు వరకు మార్గమున కిరువైపులను జేరిన గుంపులనాపుట దుస్సాధ్యమయ్యెను గుంపులు త్రోసుకొని లోనికి ప్రవేశించి కార్యోచన సభనముల యెదుటనున్న మైదానముమీద జేరిరి

గడియారము రెండు గంటలు కొట్టిన వెంటనే వోట్లు లెక్కించు భవనముందు ఇరుపక్షులందలి అభ్యర్థులు, వారిప్రతి నిధులు విచ్చేసిరి స్వరాజ్యపక్షము తరపున డా॥ రామకామతు సామి వెంకటాచలంకెట్టి, డి॥ బి॥ మాసిలామిస్సిలై, షుఫీ మహమ్మదుమున్నగు ప్రముఖులును, వాసునాయుడుగారివైపున సురేంద్రనాథ అగ్య మున్నగువారు డెరిరి

ఆక్షేపణ లుపసంహరించుకొనబడెను

2 గంటలకు సరిగ కమిషనరుగారు అభ్యర్థుల యాక్షేపణలను విచారించుటకు ఇరువురును కోరుచు ఒక్కొక్క అభ్యర్థి తరపున ఒక ప్రతినిధి మాత్రమే మాట్లాడుట కనుమతి యొసంగిరి లక్ష్మూ అయ్యరుగారు తాము స్వయముగనే మాట్లాడుచు పట్టాపురపాలకచట్టములోని నిబంధనల ననుసరించి ఈక్షేపణ యం దిట్టిచివారణ కమిషనరుగారి సమక్షమున జరుపబడుటకు అవకాశము లేనందున తమ యాక్షేపణల సుపసంహరించు కొనుచున్నామనియు, వోట్లను లెక్కించుట కెట్టి యభ్యంతరము లేదనియు తెల్పిరి అంతట వోట్లను లెక్కించుటకునై నాలుగు పెట్టెలలో మొదటి పెట్టె తెలుపబడెను

మొదటిపెట్టె అయ్యరుగారికి 11 వోట్లు అధికము మొదట పెట్టెలోని మొట్టమొదటివోటు యి వాసుగారి పక్షమున ఉండెను ఇరువురుకును క్రమముగ నొకేరితి ఐచ్చుచుండెను ఒకరికి పదివోట్లు ఒకతూరి వచ్చిన మరయొక నియమమునకు రెండవవారు గలిసికొనుమండిరి కడవరకు ముగిసి నవదప అయ్యరుగారికి 90 వోట్లును, టి వాసునాయుడుగారికి 79 వోట్లు వచ్చుటచే 11 వోట్లు అయ్యరుగారికి అధికముగ ను పొందించిరి ఇప్పటి కిరుపక్షములందు సమధికోత్సాహము ప్రబలమండెను

రెండవపెట్టె భేదమును సరిపుచ్చుట

ఇందువపెట్టె 2 20 గంటలకు తెరువబడెను మొదటి దానియందు నలెనే ఈపెట్టెయందు 11 వోట్లు గు స మ మ గ విభజింపబడుచుండెనుగాని అప్పుడప్పుడు వాసునాయుడుగారి నైపు ఎంచబడు వోట్లసంఖ్య హెచ్చుచున్నదని తమనోతాము ఎంచుకొనుచు జాగ్రత్తగ పరిశీలించువారికి తెలియబడక పోలేదు వోట్లు పూర్తిగ లెక్కింపబడినవదిప అయ్యరుగారికి 60 వోట్లును టి వాసునాయుడుగారికి 71 వోట్లు వచ్చెను 11 వోట్లు వాసునాయుడుగారికి హెచ్చుగ వచ్చుటచే మొదటపెట్టెయందు లోటుపూడ్చుకొని ఇరువురు సమానముగ 150 వోట్లు గలిగియుండిరి అంతటితో జస్టు సుపక్షమువారి స్వాధియములలో ఆశాంతలు పొడనూనటుల వారి వదనములె నెల్లడిగావిడెను రద్దుగావింపబడిన వోటాకైన నింతవరకు లేదు 38 పెట్టె ఇరువురుకు సరిసమానసంఖ్య మూడవపెట్టె తెరువబడుటకు ముందు ఇరువురయందు ఆత్మమిత్రత్వం కల్పించెను "ఎటులుండ నొ ఏమో ఎటులుండునో" యను వాక్యములు వెలుపడ సాగెను

బిగ్గరక మాట్లాడినా రొక రై న ను గ ను పిం ప రై రి. ఒక్కొక్క కోటును వికతగా పరీక్షించి కమిషనరుగారు విభజించుచుండిరి. కడపకు చెక్కింపబడిన పిదప ఇరువురు ఆధ్వర్యమున ఒక్కొక్కరికి 91 వోట్లవలెనగు ఇరువురు సరిసమానముగ వచ్చెను. మొత్తము మూడుపెట్టెలలో ఒక్కొక్కరికి 241 వోట్లు లభించెను. వెంటనే కమిషనరుగారు "అత్యధికత"ను ఈ కడపటి పెట్టె వారివారి అవ్యక్తావ్యక్తములను తెలుపగల"నని పల్కిరి.

నాలవ పెట్టె :

అవ్యక్తావ్యక్తములను నిర్ణయించుట కడపటి పెట్టెయగు నాలుగవ పెట్టె ఇక తెరవబడుటకు సిద్ధముగ నుండెను అప్పటికిని సమక్షమున వీక్షింపనగునేగాని వ్రాయనలవిగాదు. ఇరు కక్షలందు ఉచ్చాస్యసనిత్యాసలాదుమందుటలేదు. కనుకెప్పవాల్సినద్యవియైనను వివరములు లభింపకుండెను. అందుచేత ఈ సమాఖ్యసంతకములు ముప్పిరిగొన ప్రేక్షకులెల్లను తమ రాష్ట్రములకు పంపించి సజ్జతయింపజేసిరి. బలాత్కారప్రయత్నముగా బాబులు ఒకరినొకరి వనములు మాత్రము వివరించెను.

"గ్రామక కవి పెట్టియుండుడని" కమిషనరుగారు తమ

ఇంతవరకును వారిని చూచుచుండిరి. ఏమాత్రము ఆలస్యము నై సను ఘోషమును నిక్షేపించు ప్రేక్షకులు సహింపజాలకుండిరి. ఒక్కొక్కకోటును అతినూత్నముగ పరిశీలించి ఆయా పెట్టెలందు వేయ మొదలిరి. 30 వోట్లు లెక్కింపబడిన పిదప అయ్యరుగారికి కొంచెము అధికముగ వచ్చినట్లు గనుపించెను. అటుపై ప ఇ రు వు ర కు స మ ము గ నే వ చు చు యిం ది క ను క క క మొ ద టి భే ద మే చి వ ర వరకు నిశ్చయించినందున స్వరాజ్య అభ్యర్థికి 99 వోట్లను స్వతంత్ర అభ్యర్థికి 91 వోట్లను వచ్చినందున ప్రథమ అభ్యర్థికి మొత్తము 310 వోట్లు ద్వితీయునికి 332 వోట్లు లభించెను. మూడునాలుగు పెట్టెలలో మాత్రము ఒక్కొక్క రద్దుచేయబడిన వోట్లున్నవై. 2-45 నిలకు స్వరాజ్యఅభ్యర్థి ఇ.లక్ష్మణ అయ్యరుగారు జయమందినట్లు కమిషనరుగారు ప్రకటించి అయ్యరుగారి నభినందించిరి. మిగిలిన మూడుగురు స్వరాజ్య పక్షము తరఫున విజయము పుష్పమాలాలక్ష్మణులు గావించు హస్తధ్వజము చెలంగెను. నేనువెంటనే ఈవార్త చెలువల జేరిన శేరిలింగంపల్లి జనలకు వార్తాపాఠాపాఠి చెలువల జేసెను. అయ్యరుగారు భవనమున ప్రజల కగపడునట్లు దీనిని రాబడి నపుడు ప్రజలయిత్యాచారము వర్ణనాశీతము.

ప్రయాగలో దసరా పండుగ

మతకలహము లాగునా?

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 18:— వచ్చే దసరాపండుగ సం దర్శమున మనీషుల ముందు మేళములు వాయింప కూడదను విషయమును హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భేదాభిప్రాయములు సమన్వితము. రామలిలాళుని సందర్శమున మనీషుల ముందు బాజాలు వాయింపే విషయమున కలుగు చిక్కల నెట్లు తొలగించు కొందమా యని నేటి సాయంకాలము హిందువులు బహిరంగ సభలు చేయుచున్నారు. క్రిమిలు ప్రాసీజరుకోర్టు 144 సెక్షన్ క్రింద సెప్టెంబరు 18-27 తేదీలలో లాటిలను తీసుకొనిపోవు విషయమునను ముఖ్యముగా 26,27 తేదీలలో శాంతిని నెలకొల్పుటకై రాజబాటలమీద నున్న కొన్ని కొన్ని మసీదులను మహమ్మదీయులు ప్రాధాన్యము సలుపుచున్నప్పుడు ఎట్టి ధ్వనిగాని మేళములుగాని 10 నిమిషములవరకు విసరద కూడదనియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీరుపు చేసెను. (అ. ప్రె.)

పిల్లల నెత్తుకొని పోవుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 12:— అలహాబాదులో పిల్లల నెత్తుకొని పోవు ముగూర్చి పోలీసువారు మరియొక ప్రకటనను గావించుచున్నారు:—

డాక్టరు కె. ఆర్. యూగారు పట్టుకొన్న పిల్లవాడు అనాధకలకలమునను చెందినవాడు. మరియొక పిల్లవాని నిరంకుశము బ్రతుకు కొట్టుకొనే సేమ చేయుదురో యని భయముచే వాడు పారిపోయెను. ఇప్పుడు వాడు తిరిగి శరణాలయమును చేరినాడు.

అలహాబాదులోనే గాక పల్లెటూళ్లలో గూడ సాధువులు తరుచుబడుచున్నారు.

ఇంకొకచోట నొక బ్రాహ్మణ బాలికను ముగ్గురుమనుష్యులు బలంతముగా బండిలో తీసుకొని పోవుచుండగా ఆ బాలిక బయటికి దుమికెను. ఒక చిట్టి దొడ్డిలో నుండగా కొంత మంది మనుష్యులు చూచిరి. పోలీసువారి కేసును విచారించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

నేలబొగ్గు విభజన

చట్టము

ఆమోదింపబడెను

బొగ్గుసమస్య విచారించుటకు టారిఫుబోర్డున కంపబడును

స్టేటుకౌన్సిలు కార్యక్రమము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 14:— స్టేటుకౌన్సిలు నేడు సమావేశమై ప్రభుత్వపు చట్టములపై చర్చ గావించెను. తూర్పు యిండియా రైలు రిటరను టిక్కెట్లను గురించిన ప్రశ్నలతో సహితముగ నొకడజను ప్రశ్నలకు తీరపుల నిచ్చెను. వివిధరైలులందును రిటరను టిక్కెట్ల నీయ ఆచారము సమముగ లేదని, కొన్ని స్టేషనుల మధ్య తూర్పు యిండియా రైల్వేయందు రిటరను టిక్కెట్లు యియబడుచున్నవని దొరతన మెరుంగునని పాడోగారు సమాధానమిచ్చిరి. స ము ద్ర ము మీద సరకులను దీసికొను పోవుటకు నిర్బంధించిన కాసనమును సవరణ గావించబడిన చట్టము నామోదింపబడెను. సంగ్రహముగ స్వల్పమార్పులను చాడ్విక్కుగారు వివరించిరి. చట్టము ఉపయోగకరమైనదనియు, అది అసంబంధము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెననియు చాడ్విక్కుగారు చెప్పిరి. సర్ ఆర్థర్ ప్రాముగారు చట్టమును బలపరచిరి. చట్టమును స్టేటుకౌన్సిలు ఆమోదించెను. ప్రావిడెంటునిధి సవరణ చట్టమును, నల్లమందు చట్టమును అసంబంధ ఆమోదించిన రీతిని స్టేటుకౌన్సిలు చట్టములపై చర్చ సలుపకయే, ఆమోదించెను.

బొగ్గుటేడింగు చట్టము

తదనంతరము నేలబొగ్గు విభజనచట్టమును చాడ్విక్కుగారు సభయందు ప్రతిపాదించిరి. అసంబంధము వాణిజ్యకాఖ్య సభ్యుడు స్పష్టికరించినతరువాత చాడ్విక్కుగారు చట్టముయొక్క ఉద్దేశములను మువ్వకముచేసెను. 20లక్షల టన్నులను సాగున విదేశములందు అమ్ముడునున్న బొగ్గువర్తకమును భారతదేశము బోగొట్టుకొనెననియు, యావర్తకమును తిరిగి ఆయాదేశములందు భారతదేశము గావించవలయుననియు చాడ్విక్కుగారు నుడివిరి. దక్షిణఆఫ్రికా, జపాను, ఆస్ట్రేలియాదేశముల బొగ్గు యిదివరలో భారతదేశము బొగ్గువిక్రయించు దేశములందు విక్రయించబడుచున్నదనియు, పోటీపెచ్చుగా నున్నదనియు, బొగ్గువర్తకము కష్టపడవలసియున్నదనియు వాణిజ్య కార్యదర్శి నుడివెను.

సర్ మానిగ్లీ దాదాభాయి

బొగ్గువర్తక పరిశీతుల నెరింగి, ఆవర్తక క్షేమములను గోరు సర్ మానిగ్లీ దాదాభాయిగారు చట్టమును బలపరచిరి. గతవిడు సంవత్సరము లందుండియు నేలబొగ్గువర్తకము బహుమందముగ నున్నదని దాదాభాయిగారు నుడివిరి. నేలబొగ్గు వర్తకముపై దొరతనము పన్ను విధించు విషయము వివాదాంశము. అందుచే నేలబొగ్గువర్తకము పాడైనదని చాలమంది అభిప్రాయముగనున్నది. నేలబొగ్గు సర్వపరిశ్రమలకును మూలాధారమైనదనియు, గావించునన్న చట్టమునకు బ్రభుత్వమును సభ్యుడు దొరతనము నభినందించెను. దక్షిణఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా కాసనములను చట్టము అనుకరించుచున్నది. నేల బొగ్గు వర్తకము గుక్లిరి దురవస్థయందు గలదు. పోటీపెచ్చు ముగ నున్నది. బొగ్గుబతువుపై టన్నునకు ఎనిమిదిఅణాలను దొరతనము ముదరాగా నీయుటకు అంగీకరింప చేసినందులకు సభ్యుడు సంతృప్తి జూపెను. కాని యిది వర్తకముయొక్క చిక్కులను బరిష్కారము చేయగలదా అనువిషయమున సభ్యుడు సందేహించుచుండెను. దేశమునకు ప్రస్తుతము గావలసినది. మొదటిరకము బొగ్గు కాబట్టి అట్టిప్రశ్న మైనబొగ్గును ఉత్పత్తిచేయుటకు దొరతనము సహాయము జేయవలయును. దేశమందలి ప్రయమునకును బొగ్గుపై మోతచార్జీ తీయుటకు ప్రయత్నించవలసినదని సభ్యుడు గోరెను. తగ్గింప గలిగినంతవరకును జి.వి.పి. రైల్వే నేల బొగ్గుపై మోతచార్జీ తగ్గించెను. ఇతరరైల్వే కంపెనీలుగూడ జి.వి.పి. రైల్వే కంపెనీవారి అవలంబించునని సభ్యుడు విశ్వసించుచున్నాడు. ఏదేశబొగ్గు దిగుమతిపై సుంకమును విధించవలసినదని ఆర్థిక విమర్శకు ఘర్షణగావించినను సభ్యులందులకు ఆమోదించలేదు.

విదేశమందలి మార్కెట్టులందు క్రమమునను మెల్లగను భారతదేశపు నేలబొగ్గువర్తకము జయించునని సర్ విలియంకు గిగారు నుడివిచట్టమును ఆమోదింపగోరెను.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి

విదేశపు నేలబొగ్గుతో భారత దేశపు బొగ్గు జయప్రదము గా పోటీగా విం చుట కు భారత దేశమందలి రైల్వేమోతచార్జీపెచ్చుగానున్నదని సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు రిమార్క్ చేసిరి. అనతికాలములో నేల బొగ్గు వ్యాపారసమస్య టారిఫు బోర్డు విచారించుటకు బంపబడునని సభ్యుడు విశ్వసించుచుండెను.

గౌరీ కరండికారుగారుగూడ చట్టమును బలపరచెను.

చాడ్విక్కుగారి సమాధానము

చట్టమును బలపరచినందులకు చాడ్విక్కుగారు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుల నభినందించెను. నేలబొగ్గు వ్యాపార సమస్యయందు దొక కాఖ్యను గురించి సత్యమే చట్టము బరిష్కారము గావించుచున్నదనియు, బరిష్కారము చేయబడుచున్న సమస్య ఎగుమతిని గురించినదనియు సభ్యుడు చెప్పెను. అసంబంధము సర్ చాడ్విక్కుగారును సుగారిచ్చిన అభయమును చాడ్విక్కుగారు స్టేటుకౌన్సిలున కిచ్చిరి. సాధ్యమైనంత త్వరితముగ బొగ్గు సమస్యను విచారించుటకు టారిఫుబోర్డున కంపబడుననియు, టారిఫు బోర్డు సిఫార్సులెట్టియైనను, అవి నేలబొగ్గు యెగుమతికి సంబంధములేదనియు రూఢిగచాడ్విక్కుగారునుడివిరి. తాను గావించిన స్వల్పమార్పులతో చట్టమును అంగీరించవలసినదని సభ్యుడు గోరెను. సవరణ చేయబడిన చట్టము ఆమోదింపబడెను. తేదీవరకును స్టేటు కౌన్సిలు సభ నిర్వివేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు

గ్రంథములు

(కవులజీవితములు గల శతకములు, మంచి అచ్చు.

దశసరికాగితములు)

వృషాధిప శతకము	0-4-0
సర్వేశ్వర శతకము	0-4-0
దేవతీనందన శతకము	0-4-0
ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము	0-4-0
నారాయణ శతకము	0-4-0
కాళహస్తీశ్వర శతకము	0-4-0
దాశరథి శతకము	0-4-0
శ్రీరామతారక శతకము	0-4-0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందఱు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనవచ్చును.)	0-6-0
హిందీ మొదటిపాఠము డిటో	0-6-0
హిందీ పాఠాట్టు ద్వితీయ డిటో	1-0-0
ఆంగ్లోద్యమము (మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు చిత్రపటములు కలిగినవి)	1-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)	0-8-0
కారదాంబ (స్త్రీసర్వబోధిణి నాటకము)	0-4-0
ఆరాధనవిధి	0-4-0
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము (శరీరము ఛేదించినతరువాత ఆత్మసీతి)	0-8-0
కవితత్వ తత్వవిచారము	2-0-0
ఆంధ్రసర్వకళాశాల - విద్యాప్రవృత్తి	0-4-0
సత్యవత్సవపాఖ్యానము (సద్యకావ్యము కవిత్యము కడురసవంతమై ముద్దులు మాటగట్టుచున్నది	1-0-0
శ్యామానుందరము (రసవంతమయిన నవల)	1-0-0
సకలసీతీసమృతము	1-8-0
శ్రీగురుబోధామృతము అను భక్తిపాటలు	0-4-0
అవిమారకము	0-10-0
మనశ్శరీరములపై పరిసరముల ప్రభావము	0-12-0
నవనాళిచరిత్ర (ద్విపదకావ్యము)	0-12-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ రామోగారి స్వీయచరిత్రము	2-8-0
సంగీత శమంతకమునీ నాటకము	0-8-0
తత్వమచంద్రిక	1-0-0
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి	0-12-0
పండిత వంగూరు సుబ్బారాయకవికృత గ్రంథరాజములు	
ఆంధ్రవాజ్మయచరిత్రము	5-0-0
రామదాసు	0-10-0
శతకకవు చరిత్ర (పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము)	3-0-0
వేమన (సాధారణపత్రి)	1-4-0
గాలవముషి నాటకము	0-12-0
ఆంధ్ర శ్రుతియులు	0-12-0
వేమన (మేలుప్రతి)	1-12-0

మేనేజరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

చెన్నపురి.

గౌ. బి. యన్. శర్మగారికి వీడికోలు

విందు

శాసనసభ్యుల ప్రశంస

సామ్రాజ్య శాసన సభ్యులు స్టేటు కాన్సిలు సభ్యులు గౌ. సర్ బయ్య నరసింహ శర్మగారికి సెనెటు హోటలునందు కడచిన శనివారము రాత్రి గొప్పవిందునగిరి. శర్మగారు తమ ఉద్యోగమును త్వరలో వదులుచుండుటచే ఈ విందు ఏర్పరచబడెను.

సర్ బిన్నావాచాగా రిట్లుపన్యసిందిరి:—కడచిన 5 సంవత్సరముల సార్వభౌముని మంత్రిగ గౌ. శర్మగారు గావించిన గొప్పసేవను ప్రశంసించుటకై మన మిచట సమావేశమైయున్నాము. విశాఖపట్నం మునిసి పాలిటియందు శర్మగారు ప్రవేశించిన మొదలు సేనువారిని గుర్తెరిగియుంటిని. ఈ పది సంవత్సరములలో నాకును వారికిని పరిచయము అధికమయ్యెను. శాసనసభయందు చెన్ని భేదములున్నను ఇట్టి విందులు జరుగునప్పుడు ఆ భేదములనని మరచి సోదరులవలె మెలగుచుండు ఆధునిక జీవితవిశేషములలో నొకటి. ఇట్టి విందులు అప్పుడప్పుడు జరుగుచుండవలయునని నా అభిప్రాయము సర్ నరసింహ శర్మగారి ప్రథమమున చెన్నపురి శాసన సభయందు సభ్యులుగ ప్రవేశించిరి. అటు పిమ్మట సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడినప్పుడు నాకు వారిపరిచయభాగ్యములభించెను.

ఉద్యోగనిర్వహణమునందు లోపము లొనర్చినవారు ప్రపంచమునందే యుండరు. అందు ముఖ్యముగ ఇట్టి సమయములందు లోపములను పెద్దగా జేసి చెప్పుట సరికాదు. ఉద్యోగమునందు శర్మగారు తమ ధర్మములను ప్రశంసనీయుముగ నిర్వహించిరి చెప్పవలసియున్నది. ఆర్థికవిషయములందు వీరికిగల పరిజ్ఞానము అద్వితీయము. వీరి అభిప్రాయములు సిద్ధాంతములు ప్రమాణములు.

ప్రథమమున వీరు వ్యవసాయశాఖసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. భారతదేశమునకు వ్యయసాయమే ప్రధానమగుటచే వీరి బాధ్యత ఎంతగానో లోబడి గుర్తెరుగవచ్చును. వీరిశాఖను పరిపాలించు సందర్భమున భారత దేశమునకు గావించిన శాశ్వతమున మేలును దేశీయులెప్పటికిని మరచజాలరు. వలసపోవు భారతీయులసమన్వయముమీర మిరుచూపిన కేంద్రమగుల కొనియాడవలసియున్నది. వలసపోయిన భారతీయుల కష్టములను నిరాకరింప పాటుబడినవారిలో వీరింగ ప్రభువుగారు సర్ శర్మగారు అగ్రగణ్యులని చెప్పవచ్చును. (హర్షధ్వనులు)

ఆంగ్లేయుల ప్రశంస

అనధికారులగు ఆంగ్లేయుల పక్షమున సర్ ఆర్థుర ప్రూముగారిట్లుపన్యసిందిరి:—సర్ బి. యన్. శర్మగారు ప్రభుత్వసభ్యుడైనదిమొదలు సేను వారును మిత్రులమగునంటిమి. అంతకు పూర్వము శర్మగారు ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యునితో కయ్యమునకు కాలాత్రపుచుండెడివారు. శాసనసభయందు వారై కలవరపడక సమయస్ఫూర్తితో సభ్యుల ఆక్షేపణలకు సమాధానములిచ్చుచుండుట వారి ప్రతిభావిశేషములకు నిదర్శనము డిల్లీ పిమ్మట నగరములందు సాంఘికజీవితశాఖ్యమును వృద్ధిచేసినవారిలో శర్మగారిొకరు. త్వరలో అనధికారసభ్యుల ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచిక్కుపనిని వీరువదలివేయుచున్నారు. వీరికిభగవంతుడు ఆయురారోగ్య విశ్వర్యములు కలుగజేయుగాతయని కోరుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు.)

సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు.

పిమ్మట సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు ఈ క్రిందివిధమున ఉపన్యసిందిరి:—

సర్ బి. యన్. శర్మగారు గొప్ప ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆంగ్లేయు. విశాఖపట్నంనందు వీరు ప్రాక్టీసుచేయుట, పిమ్మట మద్రాసు హైకోర్టునందు ప్రాక్టీసుచేయుట, పిమ్మట శాసనసభ్యుడుగనుండుట, సేను ప్రభుత్వసభ్యుడుగ నున్నపుడు నన్ను ఆక్షేపించుచుండుట, పిమ్మట డిల్లీ శాసనసభ్యుడగుట అటు పిమ్మట ప్రభుత్వసభ్యుడుగనుండుటను సేనుచూచియున్నాను. దేశసేవకై తమ జీవితమును ధారపోసిన ఆంధ్రముహూజనులలో శర్మగారిొకరు. మిత్రులగు దివానుబహద్దరు మోహన్ రామ చంద్రరావుగారు మరొకరు.

అనధికారులగు నున్నపుడు శర్మగారు ప్రభుత్వచర్యలను తీవ్రముగ విమర్శించుచుండెడివారు. కాని ఆ కాలమున అపొజివనువర్తముకే ఉండెను. కేవలమువిమర్శనద్వైతమే విమర్శనలు గాలింపబడుచుండెను. కొన్ని కొన్ని పర్యాయములు శర్మగారు

నాసలహాలను గ్రహించుచుండెడివారు గాని నాసలహాల ననుసరించుచుండెడివాలో కాలో చెప్పజాలను (నవ్వు). వీరిలో రెండలోపములున్నవి. చదువుపిచ్చి అధికము. అన్ని సమస్యలను సంపూర్ణముగ పరిశీలించెడివారిలో వీరిొకరు. రెండవలోపమేమనిన రాజకీయ విషయములందు వీరు దృఢముగ అభిప్రాయములను ప్రకటించువారు కారు. ఉద్యోగము ఉద్రేకమునువల్లార్చును. ఇందులకు మన సామ్రాజ్య శాసనసభ నూతన అధ్యక్షుడే సాక్షి. శర్మ ప్రభుత్వసభ్యుడు కాగానే ఉద్రేకమును విడనాడి శాంతముతో పనిచేయుట నేర్చుకొనిరి.

వీరు నిరాడంబరప్రియులు. అనవసరవ్యయము లొనర్చురుటకారు. అనవసరముగ మాట్లాడువారుకారు. ఉన్నతోద్యోగములందున్న భారతీయులు ప్రభుత్వమువారి రహస్యములను కాపాడగలరాయని పలువురు సందేహించుచుండిరి. ఇట్లు రహస్యములను కాపాడుటయందు శర్మగారివలె పట్టుదలగనున్నవారు మరొకరుండరు. వలసపోయిన భారతీయుల సమన్వయముమీర వీరు ఎట్టి ఆర్థాటముచేయక శాంతముగ గొప్పపని చేయుచుండిరి చెప్పవలసియున్నది. వీరి అధికారకాలము అన్నివిధముల అభివృద్ధిని సూచించుచున్నది. (హర్షధ్వనులు.)

గౌ. శర్మగారి ప్రత్యుత్తరము

గౌ. శర్మగారు సభ్యులకు వందనములర్పించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—సేను ఉద్యోగము వదలభోవునప్పుడు నాపనిని ప్రశంసించువారున్నందులకు సంతోషించుచున్నాను. నాలోపములకు కప్పిపుచ్చినందులకు మీకు కృతజ్ఞుడను. పట్టుదలబట్టుతో తనధర్మములను నిర్వహించుచున్నకడకు ప్రజావిశ్వాసము పొందవచ్చునటుకు నాజీవిత మొక నిదర్శనము.

87 సంవత్సరముల పూర్వము 1887 సంవత్సరము జరిగిన కాంగ్రెసుసభయందు సేను ప్రథమమున పాలుగై కొంటిని. కాని 1905 సంవత్సరమున సేను సంపూర్ణముగ రాజకీయవిషయములందు తనసహాయ పోషించుటకు మొదలని చెప్పవచ్చును. రాజకీయవిషయములందు నాకు దృఢముగ అభిప్రాయములు లేకుండెనని శివస్వామయ్యరుగారుచెప్పిరి. సేను మితవాదులలో మితవాదియని కొంతమంది మిత్రులు తలచుచుండిరి. శాసనసభయందు నాఉపన్యాసములనుచదివినవారు సేను అతివాదియని తలచుచుండిరి. కాని సేను అతివాదినో మితవాదినో నాకుమాడ తెలియదు. ప్రజాసమాహుతి దీనిని విచక్షణములవలె భారతీయుల నీచస్థితిగాను కొంత ఉద్రేకమును కలిగించెను. అఉద్రేకముపై ఇచ్చిన ఉపన్యాసములవల్ల కొందరు నన్ను గౌ. పటేలుగారి తమ్ముడని తలచియుండవచ్చును. కాని పటేలుగారికున్న వాళ్ళోరణి నాకు బాతుగలేదు.

కేవలము వృథావిమర్శనలతో కాలముగడపుట విసుగుగతోచెను. అప్పుడు ప్రభుత్వసభ్యుడుగ నుండి ప్రజాసేవజేయుటకు అనకాశము లభించినందులకు సంతోషించితిని. వ్యవసాయశాఖ పరిపాలనసందర్భమున 1919 సంవత్సరపు ట్టామున ప్రజలకష్టములను తొలగించుటకై ఏమిచేయవలయునో తోచకుండెను. అప్పుడు గోదామల ఎగుమతిని నిషేధించితిని. దీనివల్ల ఇతరరాష్ట్రములకు లాభము కలిగినను పంజాబునకు నష్టము కలిగినందుకు చింతిల్లుచున్నాను. పట్టికు వర్షుడిపార్డుమెంటునందు కారడ సట్లెజ్ట్ నుకూర్చు బారేజీ ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించితిని. ఈ ప్రాజెక్టులకు 42 కోట్లు వ్యయమగునని అంచనావేయబడినది. 150 లక్షల ఎకరములకు నీరు సప్లయలగును. పట్టికువర్షుడిపార్డుమెంటులో సేనుచేసిన పని అల్పమైనదికాదని తలచుచున్నాను. డేరాడూనానందలి ప్రతిపాపనము అన్నివిధముల క్రేష్టమైనదిగ నుండునట్లు సేను కృషి సలిపియున్నాను. రాష్ట్రములు సౌకర్యములకు సద్వినియోగ మొనర్చుకొనిన అడవులవలన ఆర్థికముగ గొప్పలాభము పొందవచ్చును. వ్యయసాయవిద్య సభివృద్ధిపరచుటకై మాడ కొన్ని ఏర్పాటులు గావించితిని. ముక్తేశ్వరమునందలి పశుచికిత్సా ప్రతిష్ఠాపనమునందలి ప్రపంచమునందు నేకొకటిలేదని చెప్పవచ్చును వ్యవసాయ పశుచికిత్స విద్యలకు ఇంజనీయరింగుకు, అటవీశాఖ విషయములకును మన విద్యార్థులు విదేశములకుపోయి శిక్ష పొందవలసిన అవసరములేని సంపూర్ణముగ శిక్ష ఈదేశమునందే లభించునట్లు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. కాని ఇట్టి అనుకూలఫలితము లేర్పడుటకు సర్విను ఉద్యోగులను ప్రశంసించవలసియున్నది. సర్విను ఉద్యోగులు కలసి ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్న ఇట్టి అనుకూలఫలితము లేర్పడియుండవు. నాక్రింద పనిచేయుచున్న సివిలు సర్విను ఉద్యోగులందరు నాకు గొప్పసహాయము చేయుట నా విధానము విజయము గాంచుటకు సంపూర్ణోత్సాహముతో పనిచేయుచుండిరిని చెప్పవలసియున్నది. ప్రభుత్వసభ్యుడు భారతీయుడు అనుభ

నింతవలసిన ఇబ్బందులు నాకు చక్కగ తెలియును. 2 వహించుటచే ఈ ఇబ్బందులు తొలగిపోవుటకు సాధనము.

వలసపోయిన భారతీయుల సమన్వయముమీర కొంత చెప్పెదను. ఈ సమన్వయ గొప్పచిక్కులతో నూడియున్నది. పలువురుకు అకాంటు కలుగజేయుచున్నది. పరిశీలుట సరాశను పురికొల్పుచున్నది కాని కొంత ఓర్పు వహించిన ఈ సమన్వయముకు తృప్తికరముగ పరిష్కారము కాగలదని నాకు నమ్మకమున్నది. (హర్షధ్వనులు)

కాకినాడ మున్సిసిపలు ఎన్నికలు

6 వార్డులలో ఎన్నికల ఫలితము తెలిసది

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ముగ్గురు ఎన్నుకొనబడిరి

మొదటి వార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత పురం చినవెంకట నారాయణగారికి 88 ఓట్లును ప్రత్యర్థి శ్రీయుత పులిపాక నరసింగరావుగారికి 81 ఓట్లును వచ్చెను కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నెగ్గెను.

ఇంకొక వార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారికి 94 ఓట్లును ప్రత్యర్థి శ్రీయుత గాడిచర్ల నూర్యనారాయణగారికి 55 ఓట్లును వచ్చెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నెగ్గెను.

ఇంకొక వార్డులో ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారికి 68 ఓట్లును ప్రత్యర్థి శ్రీయుత కొల్లేపరరామమూర్తిగారికి 59 ఓట్లును వచ్చెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నెగ్గెను.

నాల్గవవార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత వేదాంతం వేంకటకృష్ణయ్యగారికి 44 ఓట్లును ప్రత్యర్థి పారేపల్లి వేంకటరామయ్యగారికి 84 ఓట్లును వచ్చెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి ఓడిపోయెను.

17 వ వార్డులో శ్రీయుత మండ సముద్రుడుగారికి 54 ఓట్లును ప్రత్యర్థి 82 ఓట్లును వచ్చెను. సముద్రుడుగారు ఎన్నుకొనబడెను.

12 వ వార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత విశ్వారి సెట్టి లక్ష్మీపతిరావుగారికి 85 ఓట్లును ప్రత్యర్థి కొయ్యలపల్లె స్వామిగారికి 127 ఓట్లును వచ్చెను. యీవార్డులో గూడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధి ఓడిపోయెను.

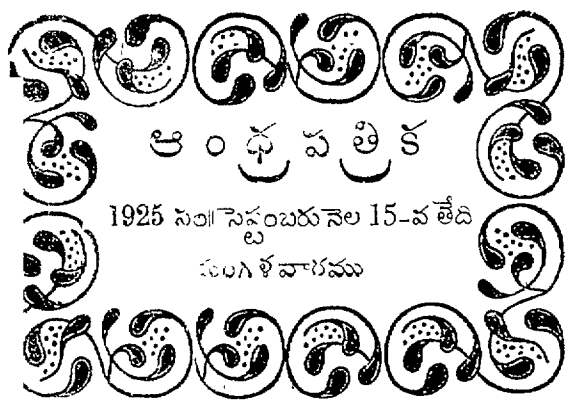
జగన్నాథపురంవార్డు ఫలితములు సేదు మధ్యాహ్నము లేలను. అచటగూడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధియే నెగ్గనని ఆశించుచున్నారు. (స్వకీయ విశేషి తంతివార్త)

తీర్జయంతి మహోత్సవము

తిరువళ్ళూరుతాలూకాలో చేరిన “పెన్నాలూరుపేట” లో గుప్రసిద్ధులగు శ్రీమాన్ బొల్లపల్లి రంగప్పనాయుడు తిరువళ్ళూరుతాలూకా బోర్డుమెంబరుగారి పురుషోత్తమద్వారా, అత్యంత వైభవోత్సాహముగ సేతుల శ్రీనాయుడుగారి దేవభవనమున జరుపబడు శ్రీజయంతిమహోత్సవము, ప్రతిదినము వరకు సాగింపగా కాలక్షేపములు, శ్రీహరినామసంకీర్తనలు, భజనలు కుండల పూర్వకంకర్యములను, ఆయా తపాస్వీకారులు గానము, ‘నిరస్తాదారుగారు’ దేవబ్రాహ్మణాది సభ్యుల జనబృందమును, వెలమఖండెగ రామంగాపురము నున్నగు త్తత్సంత పరిసరగ్రామవాసులెల్లరు వేలకొలదిగ విచ్చేసి, కన్నులపండువుగ సందర్శించి యానందించుచుండురు.

శ్రీ శే. శ్రీ శ్రీ స బొల్లపల్లి నుబ్బారావుగారి పుత్రరత్న మగు శ్రీయుత బొల్లపల్లి చెంచునాయుడుగారిని కరుణ నుంచుకొని శ్రీయుత రంగప్పనాయుడుగారి యుత్సవమును ఏతేట జయప్రదముగ కొనసాగించుచుండుట ప్రశంసనీయము. ఈయేట సెప్టెంబరు 9 తేది యీమహోత్సవము ఆరంభించి 18 వ తేది రుక్మణీకల్యాణమహోత్సవము సత్వైభవముగ జరుపబడును. శ్రీనాయుడుగారు తత్పురస్కార్యరాజస్వామిదేవాలయ ధర్మకర్తృత్వభారమును భగవత్ప్రీతిగైకొని నిర్వహించి జన్మసాఫల్య మొందుటయేకాక శ్రీకృష్ణభగవానుని జయంత్యుత్సవమును అతివైభవయుక్తముగ జరుపుచుండుటచే, వారు నిర్మలనిర్వికల్ప కైవల్యపదధీద్రులై పరంధానునితోడ వైకృత మగుదురనుటకు సందేయములేదు. శ్రీకృష్ణపరమాత్ముడు శ్రీయుత రంగప్పనాయుడుగారికి అష్టయశ్వర్యములొసంగి యాదరించునని హృదయపూర్వకముగ నభిమంతులైనాడను.

ఇట్లు విన్నవించు దాసుడు కాళహస్తి, జి. అచ్చయ్యనాయుడు, చెన్నపట్నము.

మ ద్రాసు: రాజకీయ కక్షలు

చెన్న రాజధాని యందలి రాజకీయ కక్షలను మూటిగ విభజింపవచ్చును. అసహాయ కార్యక్రమము నిలిచిపోవుటచే, బహిష్కారపక్ష మనునది ప్రత్యేకముగ లేదని చెప్పవచ్చును. స్వర్గుల యభిప్రాయము లంతగ గణనకు రావు. స్వరాజ్య పక్ష ప్రాముఖ్యము చెన్న రాజధానియం దింకను ఏర్పడవలసియున్నది. అసహాయోద్యమ మభివృద్ధి యందున్న సమయమున, స్వరాజ్యపక్షబల మత్య ల్పముగ నుండెను. శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రవేశించినపిమ్మటగూడ, వీరిసంఖ్య లత్య ల్పముగ నుండెను. వీరు జాతీయపక్షముతో గలసి వ్యవహరించుచుండిరి. ఈ కలయిక ముందుగూడ నిలిచియుండునా యని విత్కరించు చున్నారు. రాజావు ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షము అధికబల మును సంపాదించవలె నని ప్రయత్నించుచున్నది. జాతీయపక్షమువారు వీరిలో జేరెదరా? చేరునెడల జస్టిసుపక్ష మడుగంటి, వర్ణవైషమ్యమంతరించును. జాతీయభావము ప్రజ్వరిల్లును. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో ఉభయపక్షములమధ్యగల భేదము లోకధర్మముపై నాధారపడియున్నది. అది వ్యక్తిగతములు కానేరవు. మంత్రిపదవులను స్వీకరింపవలయునా లేదా? ఈప్రశ్న, గతభానువారమున గోల్లేపూలులో జరిగిన సభయందు బైకివచ్చెను. సత్యమూర్తిగారు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును సమర్థింపగ, కట్ట మంచి రామలింగారెడ్డిగారు జాతీయపక్షపు కార్య విధానమును సమర్థించిరి. మంత్రిపదవుల సంగీక రించినంతమాత్రాన, సప్తము గలుగ బోదని రెడ్డిగారు సూచించిరి. కొంతకాలము క్రిందట స్వరాజ్యపక్షమునందే, మంత్రిపద స్వీకారము విషయమై అభిప్రాయభేదము పొడమెను. మధ్య రాష్ట్రములందు, మంత్రిపదవుల సంగీకరించి నిరోధము కొనసాగింపవచ్చు ననుభావము పొడగట్టెను. కాని, తుట్టతుడకు ఉద్యోగాక్రమణము పనికిరాదని స్వరాజ్యపక్షమువారు నిశ్చయించిరి. ఇదివర కెటుల దలచినను, నేటిపరిస్థితులు మిగుల క్లిష్టముగ నున్నవి. మితవాదులును స్వరాజ్యపక్షమువారును కలసి విన్నవించిన మితమగు కోర్కెలను గూడ, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. మడ్డిమెను మెజారిటీరిపోర్టు దప్పవేరొకనూచన సంగీకరింప వీలులేదని, ప్రభుత్వ సభ్యులు స్పష్టపరచిరి. సంస్కరణములను చేపట్టి కొనసాగించినగాని, ప్రజలసామర్థ్యమును పరిక్షింప వీలులేదని. సంస్కరణశాసనపుషీతక సత్కమింప వలనుపడదని.

సంస్కరణములను నిర్వహించుట దుస్సాధ్య మని, అనుభవనీయులగు మంత్రులే సూచించి

యుండ, వేరొక నిదర్శనముతో బనిలేదు. అట్టితరీ, సంస్కరణముల నిమిత్తము పరిక్షలకు లోనగుటయు దుర్లభము. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని అన్నిపక్షములవారును ఆశించుచున్నారని, నెహ్రూగారి తీర్మానము తెలుపుచున్నది. అట్టిస్థితిలో స్వరాజ్య సంపాదనము నిమిత్తము స్వయంసహాయముపై నాధారపడియుండుట ధర్మముగాని, మరల నుద్యోగ పదవులను స్వీకరించుచు, సంస్కరణనిర్వహణ బాధ్యతను వహించియు దేశసేవ జేసదమనుట, వ్యర్థపు తలంపు. ఇందువలన అధికారవర్గమునకు చేయూతనొసగుటదప్ప వేరొకలాభముగలుగబోదు. అందుచే చెన్న రాజధానియందలి జాతీయపక్షము వారు స్వల్పలాభములపై నాశపెట్టుకొనక, ఉద్యోగ వాంఛను పూర్తిగ విడనాడి, స్వరాజ్యము లభించు వరకు ప్రజలతో గలసియే పనిజేయుచో, సర్వవిధముల లాభముగలుగును. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నకుతోడ్పడుకొలదియు, ప్రజల పరాధీనత విస్తరించుట స్వతస్సిద్ధము. బెంగాలు, మధ్యరాష్ట్రములలో పతే సంస్కరణముల బూటకము నిక్కడ గూడ తొలగించుచో, భావ్యభివృద్ధి సుకరమగును. కాని ముం దెట్టిపరిణామము గలుగునో జెప్పనవసరము లేదు.

జస్టిసుపక్షమునకు ఉద్యోగములయాశ దప్ప వేరొకటి లేదని, నిన్నటిదినము సౌందర్యమ హాలులో జరిగినసభలో వ్యక్తమయ్యెను. జాతి ద్వేషము వీరికి ప్రధానాధారముగ కనుపించుచున్నది. కాంగ్రెసుపక్షమువారును గాంధీమహాత్ముడును గూడ జస్టిసుపక్షమునందే జేరవలయు నని డాక్టరు నరేశముదలియారు గారు గోరిరి. కాని, వీరికోర్కె ఎన్నటికిని సఫలముగాదని చెప్పవచ్చును. స్వాతంత్ర్యోద్యమమును జస్టిసు పక్షమువారివలె మరి ఎవరును నిరోధింపబూను కొనలేదు. స్వరాజ్యోద్యమము నెవరును వీరివలెప్రతిఘటించలేదు. ప్రభుత్వమువారింత తోడ్పడినను, జస్టిసుపక్షము ప్రజాదరణ నిక బొందజాలదు. చెన్న పురి ఎన్నిక లీ విషయమును తేటపరచెను. ఇతర తావులందుగూడ జస్టిసుపక్ష మోడిపోవుచున్నదని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. నెల్లూరు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో జస్టిసుఅభ్యర్థి లోడిపోయిరి. బందరు నగరమునందు జరిగిన ఎన్నికలలోగూడ నటులనే తటస్థించెను. జాతీయభావప్రజ్వలన మీ రాజధాని యందు ముఖ్యావసరము. జాతిద్వేషము రూపు మాసినగాని, చెన్న రాజధానికి ముక్తి యుండజాలదు. అట్టిస్థితిని చేకూర్చుటకు, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను భేదము లేక హిందువులు మహాత్ముడియు లను భేదము లేక, ఎల్లరును కలసి పాటు బడుట ధర్మము.

నర్. బి. యన్. శర్మగారు

నర్. బి. యన్. శర్మగారి ఉద్యోగకాలము పరిసమాప్తి జేందనున్నది. ఇండియాప్రభుత్వమును బ్రవేశించిన ఆంధ్రులు వీ రొక్కరే. శర్మగారు ఉద్యోగపదవిని వీడినయంతరము, మరల ప్రజా హితజీవితమునందు పాల్గొని, దేశసేవగావించెదరని నమ్మెదము. ఉన్నతోద్యోగపదవులు ప్రస్తుత సమయమున ప్రజలలో నెట్టియత్సాహము గలిగింపక బోయినను, వెనుకటికాలమున వీనిపై మోహమధిక

ముగనుండెడిది. అధికారప్రతిష్ఠ మెచ్చుగనుండెడిది. అట్టి సమయములలో శర్మగారి నెంతయయినను కొనియాడియుండెడివారు. శర్మగారు ఉద్యోగపదవి యందు ప్రవేశించిన కాలమునాటికి, ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యోచ్ఛ పెచ్చు పెరిగెను. రాజ్యాంగసంస్కరణము లాశాభంగకరము లనియు అసంతృప్తికరము లనియు, కాంగ్రెసుసభ తీర్మానించెను. ఛల ముస్సఫర్లు ప్రభుత్వపు పరిపాలనమును తీవ్రముగ ఖండించెను. అట్టి పరిస్థితులలో శర్మగారు ప్రభుత్వ సభ్యులయిరి. పిమ్మట అసహాయోద్యమము విజృంభించెను. శర్మగారేమి మేలొనర్చిరాయని విత్కరించినవారు సయితము గనుపింపరయిరి. గతశనివారమునాడు శర్మగారికి సిమ్లాలో నిచ్చిన విందునందర్భమున, గావింపబడిన ప్రసంగముల గాంచిన, భారతీయులు ప్రభుత్వమున ప్రవేశించి చేయగలిగిన మేలు అంతగలేదని వ్యక్తము కాగలదు. శర్మగారి కృషివలన కొన్ని ప్రాజెక్టులు ప్రారంభ మయిన మాట నిజమేయైనను, ముఖ్యమగు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులహక్కులవిషయమున వీరికృషి ఫలింప దయ్యెను. ఇందుకు కారణముల గనుగొన దూరము బో నక్కరలేదు. అధికారవర్గయంత్రమే లోప భూయిష్టమయినపుడు, అందు జేరినవారు ప్రజల స్వాతంత్ర్యముల నెటుల కాపాడగల్గుదురు? శంకరకానాయరుగారు, వేరొకవిధమున ప్రభుత్వమును ప్రేరేపింప లేక తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. శర్మగారు రటుల గావింపక నిలిచియున్నను, తమ నిస్సహాయతను కనుబటచిరి. ఇండియాప్రభుత్వము వారి పేరుతో జరిగెడి వ్యవహారముల కన్నిటికిని సభ్యులందరును బాధ్యులే యగుదురు. నిర్బంధశాసనములను తొలగింపకుండుట కేమి, భారతీయులు గోరెడి స్వపరిపాలనము సంగీకరింపకుండుట కేమి, ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులయినపుడు, శర్మగారును ఆబాధ్యతను వహింపక తీరదు. స్టేటుకాన్సిలు సభలో వీరు సంస్కరణతీర్మానము నెదిరింప వలసి వచ్చెను. వీరి స్వంతయభిప్రాయము లెటులున్నను ప్రభుత్వపక్షమును వహింపక తీరదు. అందుచే శర్మగారు మరల బయటకు వచ్చుచున్నందులకు సంతసించెదము. వీరు ఆంధ్రోద్యమారంభమునందు జూపిన యత్సాహము, ఉద్యమాభివృద్ధికి మిగుల తోడ్పడె ననుటకు సందియము లేదు. భాషప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగసమన్వయ ప్రభుత్వమువారి ఎదుటకు దెచ్చి ఆంధ్రాభిమానమును వీరు సార్థకపరచిరి. శర్మగారు సిమ్లాప్రసంగములో దెలిపినటుల, వీరి రాజకీయాభిప్రాయము లెవ్వయో కనుగొనవీలుండెడిది కాదు. కొందరు వీరిని అతివాదులనియు, మరికొందరు మితవాదు లనియు భావించుచుండిరి. ఏది యెటులున్నను, వీరు విశేష కృషిచేసి చిక్కు విషయములను పరిశీలించి ఆవగాహన జేసికొనుచుండిరి. వాచా, శివస్వామి అయ్యరు మున్నగు ప్రముఖులు వీరి రాజకీయపరిజ్ఞానమును ప్రశంసించుట జూచిన, ఇందలి యథార్థము నెల్లడియగును. ఆంధ్రదేశమునందు ప్రజల శ్రేయము నిమిత్తమై పాటుబడెడివారనేకు లీ సమయమున కావలసియున్నారు. వివిధోద్యమములను నడిపింపగల నాయకులు గావలసియున్నారు. శర్మగారు ప్రజలమధ్యకు వచ్చుటచే, అట్టికొరత కొంతవరకయినను తీరునని నమ్మెదము. శర్మగారు ప్రజాసేవ నలుపుటకు, వారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల నిచ్చుగాక యని పరమేశ్వరుని వేడెదము.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు: ప్రతికారము

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు సిరియా, సామ్రాజ్యవాదననభిలషించు ప్రశ్నల నడిగి యుండిరి. ప్రభుత్వమువా రిందు కిచ్చిన సమాధాన మేమాత్రము సంతృప్తికరముగ లేదని చెప్పవచ్చును. కాంచుటలు సమావేశము జరుగవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరి గాని, ఇందుకు చాల యిబ్బందులు గల వని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు బదులు జెప్పిరట. ఆ యిబ్బందులన్నియో దెలుపవలయునని యడుగగ, వలనుపడ దని ప్రభుత్వసభ్యుడు బదులు చెప్పెను. ప్రజాప్రతినిధులతో నీ విషయమై దాడికము తేకుండ సందర్భముల నేల దెలుపగూడదో తెలియదు. ఇంకను ఆఖరుజవాబుకొరకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెదురు జూచుచున్నారు. ఇది వట్టి యడియాశదప్ప వేరుగాదు. ఇక, వేరొకసాధన మేమి? ఆసియాబిల్లు చట్టమగుచో, కాలనీలమంత్రి దానిని నిరాకరింపవచ్చును. వారటులగావించెదరా యనునదియే ప్రశ్న. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషుప్రభుత్వము నీవిషయమై ప్రేరేపించుట ముఖ్యమని శాసనసభ్యులు గోరిరి. కాని, అందువిషయమునగూడ ఆశ గనుపింపదు. ప్రతికార చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రమలులో జెట్టవచ్చును. కాని అందు కింకను సమయము రాలేదనియు, అంత్యసందేశమును పంపుట భావ్యము గాదనియు, ప్రభుత్వసభ్యుడు పలికెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి, వెనుకాడుచు, త్వరితముగ నేకార్యమును అవలంబింపకుండగ, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను వీడించుటకు ఏమాత్రము వెనుదీయుట లేదు. నిర్బంధములపై నిర్బంధములను విధించుచున్నారు. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమిచ్చినగాని, ఫలప్రదమగు చర్యల దీసికొను నవకాశము గనుపింపదు.

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక: హైందవ సమస్య లిబరలుపక్షపాతిక యగు మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక రీడింగు ప్రభుత్వగారి ప్రసంగమును పూర్వముగ నామోదించుచున్నది. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభుత్వ ప్రసంగమును విమర్శించిననాటి దృక్పథము సయితము మారిపోయెను. సంస్కరణములను చేపట్టిన గాని వీలు లేదని, మాంచెస్టరు గార్డియను సయితము ప్రతిపాదించుచున్నది. సంస్కరణములపీఠిక భారతీయాయముల కనుగుణముగ నున్నదట. హిందూదేశమున నిలుకడగల ప్రభుత్వమును నిలుపుటకు సాధ్యపడ దని, మాంచెస్టరు గార్డియను తలంపు. మరియొకవాద మేమన, సైన్యమునందు భారతీయులకు ప్రవేశము గలుగునప్పటికి చాల సంవత్సరములు పట్టునుగాన, అంతవరకు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు నిలిచియుండవలెనట. ఈలోపున స్వపరిపాలన మిచ్చుటకు వీలుపడదట. గ్రామపంచాయతులు దేశమున నొక్కమారుగ మొలవజోవనియు, సైన్యముల నొక్కమారుగ సృష్టింప వీలులేదనియు, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక మందలించుచున్నది. ఇందును బట్టి చూపుమేరకాలములో స్వపరిపాలన మీయబడునను ఆశ కనుపింపదు. ప్రజలకు సౌకర్యములను త్వరితముగ నిచ్చుచో అశాంతి తొలగుటకు మార్గ, తీరని యనర్థము వాటిల్లునట. స్వరాజ్యము,

అరాజక మగునట. ఇట్టిభావముల దెలిపెడి బ్రిటీషు లిబరలుపక్షమువారు భారతీయుల కెట్టిసహాయము జేయగలరో దెలుప నక్కరలేదు.

హార్ని మెనుగారి ప్రవాసము

హార్ని మెనుగారి ప్రవాసము నింకను ఎంతకాలము నిలిసియుండెదరో తెలియదు. చమన్ లాల్ గా రీవిషయమై యడిగిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వ సభ్యుడు సరియగు జవాబు చెప్పకపోయెను. హార్ని మెనుగారిని హిందూదేశమునకు రానియకుండుటకు, వారికి హిందూదేశముపై గల యభిమానమే కారణమని ఎంచవలయును. వారిపై నెట్టి నేరముల నింతవర కాపాదించలేదు. లా కోర్టులలో నింతవరకును విచారింపలేదు. లా ఆర్డరురక్షణ కిది మార్గము గానేరదు. జమ్నాదాసు మహతాగారు దెలిపినట్లు, నాగరిక ప్రభుత్వలక్షణమున కిది విరుద్ధముగ గనుపించును. హార్ని మెనుగారిని ప్రవాసమునకుంపిన నాటి పరిస్థితులు నేడును గలవని ప్రభుత్వసభ్యుడు దెలిపెను. గాని, అవి ఏవియో తెలుపలేదు. పరిపాలనావిధాన మొత్తంలో మారిన సంతమేలని చూపుట కీనిదర్శన మొక్కటి చాలును.

రజాల్ గారి దీనాలాపము

స్టేటుకొన్నిసభలో రజాల్ గారు గావించిన దీనాలాపము వింతగ దోషక మానదు. మైనారిటీ రిపోర్టు సూచనలను గూడ విచారింపవలయునని గోరుచు, స్టేటు కొన్నిసభ సభ ప్రభుత్వమువారి కింతవరకు తోడ్పడిన విధమును వీరు సూచించిరి. సామ్రాజ్యవాదననభిలషించు స్వదేశసంస్థానాధీశుల రక్షణచట్టమును నిరాకరించినపుడేమి, 1923, 24 సంవత్సరములలో ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించినపుడేమి, స్టేటు కొన్నిసభ సభ వారు ప్రభుత్వమువారు కోరిన విధమున జరిపిరి. ఇంకను నెన్నియోవిధముల తోడ్పడిరి. అట్టితర, తమ చిన్నసవరణను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపగూడదా యని, రజాల్ గారు వేడుకొనిరి. కాని వీరి కోర్కె నిరాకరింపబడెను. రజాల్ ప్రభుత్వ లికనయినను సహకారమువలని ప్రయోజనమును గుర్తించెదరా?

గుట్టపు పందెములు

గుట్టపుపందెముల పేరుతో పెద్దపట్టణములలో జరిగెడి జూదమును గాంచిన, ఎట్టివారి కయినను విషాదము గలుగకమానదు. వీనిని గొప్ప యధికారులుగూడ నభిమానించుటచే, ప్రజలకు వీనిపై మోహ మధిక మగుచున్నది. ఎందరో డబ్బు దుడుగు జెట్టుకొనుచు, అధికనష్టములపాలగుచున్నారు. ఇట్టిజూదముపట్ల అసమ్మతి జూపువారు కొందరున్నను, ప్రయోజనము గలుగకున్నది. బొంబాయి క్రైస్తవసంఘమువారు గుట్టపు పందెముల నాపుడలజేసి ప్రజలను రక్షింపవలయునని కోరుచు తీర్మానించిరి. అన్ని సంఘములవారును మేల్కొని యీతిరున తీవ్రమగు నసమ్మతి జూపినగాని, ప్రభుత్వమువారు మేల్కొనరు.

ఎక్సైజు డ్యూటీ

బొంబాయి మిల్లులపై విధించిన ఎక్సైజు డ్యూటీని వెంటనే నిలిపివేయవలయునని, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గోరుచున్నది. రాజప్రతినిధి

గారి ఆక్షేపణ నిరాధార మనియు, సందిగ్ధమయమయించినపుడు వెంటనే చర్య దీసికొనుట ముఖ్యమనియు ఈ పత్రిక హితమొనగుటచే, దీనిని త్రోసివైచుట పాడిగాదు. ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దు జేసెదమని ప్రభుత్వమువారు రిడివరకే వాగ్దానము జేసియుండిరి. ఆ వాగ్దానమును చెల్లించుట కింతకన్నను అనుకూలసమయ ముండదు. మిల్లులొక్కొక్కటి మూలపడిన పిమ్మట, విచారించి ప్రయోజన మేమి?

ఆంధ్ర దేశమునకు సంభవించిన గొప్పనష్టము

పండితపూజ్యులయిన బ్రహ్మశ్రీ చెడలవాడ సుందర రామశాస్త్రిలవారు కడచిన శనివారము ఉదయం 9 1/2 లకు మదరాసు పాతచాకలపేటలోనున్న వారి స్వగృహముందు నిర్వాణము బొందిరి. వీరు ఈమహాకవియొక్క అశాస్త్రీయవిషయ ప్రవాహములోని దీవిగడ్డ లనునట్లు అచ్చటచ్చట మిగిలియుండు శాస్త్రీయ సదాచారమార్గలలోనివారు. ఆంధ్రద్రవిడదేశముల యందు శ్రీ శాస్త్రిలవారి విద్యావిశేషాదిగుణము తెలుంగని పండితు లుండరు. తెనుగుజిల్లాలయందలి పంపుతాండ్ర విద్యాపరిచితులలో సామాన్యముగా వీరి నెఱుంగనివారుండరు. అయినను వీరివర్తనమెంతయు మతవిషయక గ్రంథరచనారూపముగా నుండుటచే నీకాలమున మతవిషయకజ్ఞానశ్రద్ధ గలవారు చాలదక్కువగానుండుటచేతను ఇతర తాకోవిషయములయందుఁ బ్రవృత్తి కలవారివలె వీరొద్దలలో నింతటిభాషాసేవచేసినవారని సామాన్యజనమునకు తెలియు కష్టము. ఈసంగతి తెలియనివారికి వీరినిర్వాణము ఆంధ్రులకుగాని ఆంధ్రులభావముగాని ఎంతనష్టముకలిగించినదో తెలుపుటకై వీరియపూర్వభాషాసేవ నము కొంత యిటుఁ జూప నవసరమగుచున్నది.

వీరు శ్రీమద్యాత్రీరామాయణమునకు ప్రతిపదార్థములు సమగ్ర తాత్పర్యము సర్వవ్యాఖ్యానవిశేషములతో రచించి ముద్రించియున్నారు. మఱియు శ్రీమద్భగవద్గీతా శాస్త్రమునకు మత్తత్రయ భాష్యములును, శాంకర మతోద్దీపకములైన పెక్కు లద్వైతవ్యాఖ్యలును చేర్చి సరియగు తర్జుమాతో తెలుగులో నొకయత్నంతాపూర్వమైన పెద్దగ్రంథము చాలశ్రమపడి సిద్ధముచేసినారు. ఇట్లే శ్రీమద్భాగవతరామాయణమును దెలుగువివరణముతో ముద్రించినారు. మఱియు శ్రీ శంకరులవారి ప్రకరణగ్రంథములు అనేకములు తెనుగువ్యాఖ్యలతో నిర్దోషముగాఁ బ్రకటించిరి. వీరిగ్రంథరచనలోని నిర్దోషత్వమే వీరియొక్క పాండిత్య సాధుత్వ సామర్థ్యములను వెల్లడించుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు ఉభయభాషాపరిచితు లను పండితులు ఇంకను అనేకులున్నను వేదాంతగ్రంథములు వ్రాయుటకు పాండిత్యమునకుఁదోడు సాధుత్వము సామర్థ్యము అత్యంతావశ్యకములగుటచేతను అట్టివారు ప్రపంచమందు చాలనరుదగుటచేతను సర్వవిధముల ఇటువంటికార్యములలో నత్యంతాత్మతమైన శాస్త్రీగారి నిర్వాణము ఆంధ్రులకు సాంధ్రభావకు నత్యంతనష్టము కలిగించినది.

ఇక వీరి సుగుణసంపదనగూర్చి వీరికి పరమప్రేమాన్నులగు బ్రహ్మశ్రీ అరుణాచలశాస్త్రిలవారు వీరి నిర్వాణాదినందు తాము మామూలుగా చేయుచున్న వేదాంతశాస్త్రప్రసంగమును నిలిపివేసి యీక్రింద చూపఁబడిన వీరినిగూర్చి చేసినవర్ణననుబట్టి యే విదితమగుచున్నది.

“జ్ఞానవాసిష్టములో మహాపురుషగుణములను గూర్చి వర్ణన వచ్చునపుడెల్ల నన్నిటికి నేకలక్ష్యముగా నాకు శ్రీశాస్త్రిలవారే గోచరించుచుందురు. వీరితోడిపరిచయము గలవారి కెవరి కెవను వీరియెడ నానాటికి గౌరవ మధికమగుచుండునోగాని యేమాత్రము తరుగదను నొకయంశమే వీరి మహాపురుషులను చాటుచున్నది. దైవము వీరికి మఱియొకము ఆయుష్యము నొసఁగియుండినచో వీరు శ్రీశాంకరబ్రహ్మసూత్రభాష్యమును పైతే మిట్లే వ్రాసియుండుదురు. ఇట్టి యనుభవము గలవారిగుండ నటువంటిరచన తెనుగులో జరుగకపోవుట యాంధ్రులదురదృష్టమనియుఁ జెప్పినారు.

యౌవనమందే భార్యావియోగము జరిగినను విశేషవైరాగ్యముతో నుండిరి. వీరు నాలుగుదినములుమాత్రమే జబ్బుగానుండిరి. వారముదినములముందు వీరియాశోగ్యము యథాస్థితముగానేయుండెను. అప్పటి కేమియు నాపచ్చిత్వములు

లేకుండాను పిదప కొడుకులను విధూరిధరించి తనవద్దకు రమ్మని తానును విధూరిధరించి వారిని దగ్గరకూర్చుండజేయుకొని "నాకు మీవలె ప్రవర్తనతోపయోగియైన రాజకీయదృశ్య లేకపోయినను భర్తమునందే దృష్టిగలిగి జీవించుటచేతనే యిట్టిమర్యాదయం దున్నాము. గనుక మీరును ఆభర్తమునే నమ్మి జీవించినయెడల సులభముగా గౌరవముతో జీవయాత్ర జరుపగలరు. ఇదియే నేను కోరుట చెప్పవలసినవాక్యము" అని చెప్పిరి.

ప్రభువులలో పండితులును పండితేతపోషకులును ఆగు సర్వజ్ఞ సింగధూపతి వంశజులైన వేంకటగిరి సంస్థానాధీశులు ఈ పండితసాధువునకు చాల సహాయపరులుగా నుండిరి. ఈకాలముం దుగూడ పండితుల రసజ్ఞత గ్రహింపగల రాజులును, భర్తవించి త గలిగి యథాప్రాప్తవ్యవహారై లోకహితమునకే పాటు బడు సాధువులును నుండుట వైదికభర్తవరులకు మార్గదర్శక ముగా నున్నది.

వైదికభర్తవర్తనముందే నిరతులయి తమ పవిత్రతీవి తము చెల్లించిన శ్రీశాస్త్రులవారు మా "వైదిక ప్రపంచపత్రిక"యొక్కయు వైదికభర్తసభయొక్కయు నిర్వాహమునకు వైతము ముఖ్యసహాయులు ప్రోత్సాహములు కార్యకూరులునయి యుండి నందున మహిమరానిమిత్రులు దొరకరాని పండితులు మంచుగురు వులు. వీరియాకస్మికనిర్వాణమువలన వీరి కుటుంబముకంటెను ఆంధ్రదేశముకంటెను వైదికభర్తప్రచారమునకే విశేష నష్టదా యకమని చెప్పవలసియున్నది.

ఇట్లు,

డాక్టర్ కొ. వెం. సుబ్బనామాత్యుడు, ఎం. బి.

"వేదిక పరబ్ధ" సంపాదకులు

"వైదికభర్త సంస్థాపనసంఘ" కార్యదర్శి

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము ఆదాయ వ్యయములు.

30-9-1924 వ తేదీతో అంతమైన సంవత్సరము నకు ఆడిటు రిపోర్టు.

మొత్తము ఆదాయము 10 లక్షల 50 వేల రూపాయలు. మొత్తము వ్యయము 12 లక్షలు లెక్కలు. సరిగానుంచబడిన. రాష్ట్రీయ సంఘములలెక్కలలో చాలవరకు పెద్ద మొత్తములు రాష్ట్రీయ ఖర్చుల సంఘములకు బదు లీయబడినటుల నూచింప బడిన. ఈ బదుళ్లలో చాలభాగము తిరిగి వసూలునట్లులు లేదు. రానివాకీలక్రింద ఖర్చువ్రాయవలసియేయుండును.

తిలక స్వరాజ్యనిధిలో 10-12-1924 వ తేదీకి నగదు నిలువ 1,50,000 రూపాయలు. బదుళ్లు 1,25,000 అని ఆడి టరు వ్రాసెను. (ప్రీ ప్రెసు)

మహాత్ముని సంచారము

బీ హా రు రాష్ట్రము

నేడు 15-వ తేదీ మొదలు ఆక్టోబరు 24-వ తేదీ వరకును మహాత్ముడు బీహారు రాష్ట్రమున సంచారముచేయును. నేడు చక్రధర పురమునకును చైబాసానును వెళ్లును. పిమ్మట రాంచీ, హజారిబాగులను చూచును. ఈనెల 20-వ తేదీ మొదలు 24-వ తేదీవరకును పాట్నాలో నుండును. అచట భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగిన పిమ్మట ఝారియా, భాగల్పూరు, పూర్ని యా, మాంఘీరు, గయ, ముజఫరాపూరు, గోపాలగంజి, చా ప్రా మన్నగు శట్టణములనుచూచి ఆక్టోబరు 24-వ తేదీకి మరల పాట్నాకు వచ్చును. 25-వ తేదీని పాట్నానుండి బయలుదేరి సంయుక్త రాష్ట్రముల కేగును. బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు మొదటినుండి చివరవరకును మహాత్మునితోగూడ సంచారము చేసెదరు. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

కలకత్తా కాంగ్రెసు సంఘము

నేనుగు ప్రగారు తగాదాలను పరిష్కరించుట

తగాదాలలోను రెండు కాంగ్రెసు సంఘముల నాయకు లగు శ్రీశచంద్ర ఛట్టాజీ మనోరంజన దేవస్థిగార్లతో జె. ఎం. నేనుగు ప్రగారు సంభాషించిరి. రెండు సంఘముల ఎన్నికలను రద్దుపరచిరి. నవంబరు నెలలో మరల యెన్నికల జరుగును. అంత వరకును శ్రీశచంద్ర ఛట్టాజీగారి అధ్యక్షత క్రిందనున్న సంఘము పనిచేయుచుండునని నిర్ణయించిరి. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

మదరాసు వార్తలు

ఒక ప్రమాదము:— రైల్వేహులి ఒకడు నిన్నటిదిన ము అంబత్తూరులో బాలస్టుబండికి మన్నుత్రవ్యయందగ కాలి పై ఒక పెద్దగడ్డ పడిన. కాలంతయు చితికిపోయెను. నేటిదిన ము జెనరలు హాట్టలునందు అతడు చేర్చబడిన.

శ్రీపాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగ సభ:—

ఈసభవారి యాజమాన్యమున టంకకాల శిధియందలి థియలాజి కలు న్యూటన్ లో బ్రహ్మశ్రీ పండిత శ్రీరంగం శతగోపాచారి గారు ఈనెల 17 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు కాశ్యోక్తి రామసంవాదము, 20 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు చిత్రకూటగమనము హరికథగ చెప్పెదరు.

మోటారు బైసికలు దొంగతనము:—

చిన శనివారము విక్టోరియాపబ్లికహాలులో దాస్యజరుగుచుండ క్రింద ఒక మోటారు బైసికలు దొంగిలించబడి నని ప్రకటించి యుంటిమి. ఈ బైసికలుబండి సెంటు థామసునువుంటు బార క్కుసమాపమున గుట్టచాటున దాచిపెట్టబడిన. పోలీసువారు బండిని పట్టుకొనిరి. దొంగను పట్టుకొనుటకై పోలీసువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

రాకపోకలు:— కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు,

ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు, కలనలు బోలూసాధుగారు నేటి దినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

సర్వే డైరెక్టరు గోంధర్లుజుగారు నిన్నరాత్రి పట్టావి వెళ్లిరి.

డాక్టరు డైససుగారు నేటిదినం బొంబాయి మెయిలు లో చెన్నపురికి వచ్చిరి.

గౌ. ఖానుబాదరు ఉస్మానుసా హెబుగారునిన్నరాత్రి కోయంబూరు వెళ్లిరి.

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, ఎ. వై. జె. కాం బెలు, యస్. బి. ఈవస్సు, ఓ. టి. మల్లింగుగార్లు నేటిదినం రాత్రి ఉడకమండలం వెళ్లెదరు.

దంతశోగ చికిత్సకుడగు డాక్టరు హెచ్. వెంకటరావు గారు రిరునల్వేలియం దొక జమీందారునకు చికిత్సచేయి వెళ్లి యుండి నేటిదినం చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి.

గుడివాడ సేవాశ్రమము

సేవాశ్రమ విచారణకు సంబంధించిన కొందరు 15-9-25 తారీఖున గుడివాడచేరుటకు వీలులేదు గనుక విచారణ యెప్పుడు జరుగునది యికముందు తెలుపబడును.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,

అధ్యక్షుడు

గుడివాడ సేవాశ్రమ విచారణసంఘము.

ఆంధ్రరాష్ట్రసభ

ఈనెల 12 వ తేదీని జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రసభావ్యవస. సంఘసమావేశములో ఆంధ్రరాష్ట్రసభకు అధ్యక్షుని నామమును నూచించి పంపుటకు 1925 అక్టోబరు నెల 6 వ తేదీవరకు గడు విచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

చె. వెం. నరసింహారావు,

త. కార్యదర్శి.

శ్రీ శ్రీ తిరుమల రాఘవాచార్యులుగారు

ఈనెల 15 వ తేదీ పగలు 10 గంటల సమయ మందు శ్రీవైష్ణవ పత్రికాధికారులయిన శ్రీమ ద్వేదూర్వేత్యాదివి మావిష్ణు లగు శ్రీమ త్తిరుమల వీరరాఘవాచార్యులవారు దివ్యంబును పరమపదంబును కాశ్యోతంబు నగు శ్రీ వైకుంఠంబున స్వాచార్య పదపంకజ సన్నిధానంబును జేరిరి. శ్రీవిష్ణుద్వైత మతాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్న వీరి యాకస్మిక పరమపద ప్రాప్తిచే శ్రీవైష్ణవ మతప్రచారమున కెంతయో లోపముగలిగి నని చెప్పక తప్పదు. వారి కుటుంబమునకు సానునయ వాక్య ములు దెలుపుటయే కాక, ఆచార్యులవారికి నిత్యవిభూతియందు కాశ్యోతకాంతి గలుగుగాక.

న్యాయస్థాన వార్తలు

నర్సారావుపేట తాలూకాబోర్డు

ఉపాధ్యక్షునిపై నేరము

జామీనుమీద వదలుట

(హైకోర్టు)

ఇటవల గంటూరుజిల్లా సెషన్సుజడ్జిచే ఒకవత్సరము క తినకీళ్లు విధింపబడిన నర్సారావుపేట తాలూకాబోర్డు ఉపా ధ్యక్షుడును ఆర్టింగు అధ్యక్షుడును ఆగు రావుారి రంగయ్యచౌ దరిగారి తరపున హైకోర్టునం దీదినము అప్పీలుజేయబడిన. అ ప్పీలుతోబాటు, ముద్దాయిని జామీనుమీద వదలిపెట్టవలసిన దని గోరుచు పిటిషనుగూడ దాఖలుచేయబడిన. ఇవి న్యాయ మూర్తి జాక్సనుగారియెదుట కీడిశమున విచారణకు వచ్చెను.

ముద్దాయియు, హెడ్డుగుమాస్తాయును కలసి తాలూకా బోర్డుధనము నపహరించి విశ్వాసద్రోహనేర మొనర్చినని ప్రాసి క్క్యానునువారి ఆరోపణ. ఉత్తరపురోడ్డున గల పెద్దచెట్లను వే లము జేయవలసినదని జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షు డుత్తరువుజేసి నని యు, ఆవేలమునందు వసూలయినమొ త్రమును ముద్దాయి లపహరిం చిరనియు ప్రాసిక్యూషను చాదన.

ఉపాధ్యక్షుడు తాను కమ్యుటలనుడననియు, చదువను వ్రాయను తెలియదనియు, తాలూకాబోర్డు కార్యక్రమము తన కు తెలియదనియు, హెడ్డుగుమాస్తా తప్పడుమాటులు చెప్పి ప ట్రములపై తనసంతకమును దీసుకొనెననియు చెలిపెను.

సెషన్సుజడ్జి ఆవాదన సంగీరించెను గాని రు. 204 ల విషయమునమాత్రము, ముద్దాయికి చెలిసియే నేరమొనర్చినని యెంచి 409 వ సెక్షనుక్రింద శిక్షించెను.

అప్పీలునందు పైరు. 204 ల పద్దు సివిలువాకీగాని శ్రీ మినలు నేరముగాదనియు, పౌరసత్వ గౌరవముల నందుటకు ప్ర య త్నించి నందుకు ముద్దాయి తగు ప్రతిఫలము ననుభవిం చె న ని యు నుడివి ముద్దా యిని జామీనుమీద వదలిపెట్టవలసినదని గోరిరి.

న్యాయమూర్తి జామీనుమీద ముద్దాయిని వదలి అప్పీలు నశనుమతి నొసగెను. ప్రస్తుతము సెషన్సుజడ్జి యెదుటనున్న క్రిమినలు అప్పీలును హైకోర్టువారి పరిష్కారమునకుపంపవలసిన దని గూడ న్యాయమూర్తిగారు ఉత్తరు వొసర్చిరి. ముద్దాయి తరపున కె. ఎస్. జయరామయ్యరు, ఎ. వెంకటసుబ్బారావు గార్లు వాదించిరి.

* * * *

పతితుడగు పూజారిని నిషేధించుట

రామతీరదేవాలయపు వివాదము

విజయనగర సంస్థానములోని రామతీర దేవాలయము నందు అర్చకుడు అర్చనల నొనర్చుకుండ నిరోధించుచు నుత్తరు వు నొనర్చవలెనని గోరుచు తేబడిన పిటిషను న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారు నిన్న సాయంత్రము విచారించి తీర్పు జెప్పిరి.

దావా వివరములు చాల విచిత్రముగ నున్నవి. పై దేవా లయమునందు పూజారిగవనిజేయుచున్న సముద్రాల అప్పలాచా ర్యులు అనునతడు పం చ ము ల లో నొ క తె గ య గు తెల్లి కు ల ఘ ణ కు పౌ రో హి త్య మొ న ర్చి వా రి ని ముట్టుకొని తర్పణములు మొదలగునవి అర్పించెనట. అందుచే నాతడు పతితుడయ్యెననియు, దేవునికి ప్రసాదమునవండి, నైవేద్యాది అర్చనలనొనర్చుటకును తగదనియు, ఆతనిచే పచన అర్చనాదులచేయింపగూడదనియు ఆక్షేపించుచు, భక్తులతరపున తూపురాని నరసింహాచార్యులగారు వగైరాలు పూజారిపైతను ధర్మకర్తయగు విజయనగరము మహారాజాగారిపైనను దావాతెచ్చిరి. దావాపరిష్కారమగులోపల అప్పలాచార్యులు దేవాల యమును ప్రవేశించి, వంటచేసి అర్చన యొనర్చుకుండ నిషేధిం చుచు ఇంజంక్షను నుత్తరువు నొసవలసినదనిగూడ వాదులు దర ఖాస్తుపెట్టగా జిల్లామునసముగా ర దేవిధమున లెంపరరీ ఇంజం క్షను నొసగిరి. కాని ప్రతివాడు లందుపైన అప్పీలుచేయగా జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఇంజంక్షనుమరద్దుజేసిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు యుత్తరు వుమీద వాదులు ప్రస్తుత మీపిటిషనును హైకోర్టునందు దాఖలుచేసిరి.

వాదితరపున టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరుగారు బి. జగన్నాధదాసుగారు హాజరై పతితుడగువాడు వండిన అన్న మును నైవేద్యముజేయునెడల దేవునివాహత్యయ్యము తగ్గి క్రమ క్రమముగా దేవుడావిగ్రహమును వదలివెల్లిపోవుననియు అందుచే దావాపరిష్కారమగువరకు లెంపరరీ ఇంజంక్షను నుత్తరువును జారీ జేయవలసినదనియు గోరిరి. వారు తమ వాదనల బలపరుచు కొన్నిధర్మకాస్త్రవేదాంతగ్రంథములనుండి యుదాహరణలగూడ నొసగిరి.

న్యాయమూర్తి అదేవిధముగ ఇంజంక్షను నుత్తరువు నొసగెను.

భారత శాసనసభ

విదేశములందలి భారతీయుల పాఠలు

తగునంజాయిషీ నీయతేక ప్రభుత్వసభ్యుడుక్కిరి చిక్కిరి యగుట

కాగితముల పరిశ్రమ రక్షణవిల్లమోదించబడెను

క్రిమినలు ప్రాసీడరుకోడ్డునందలి సవరణలు:

ప్రతినిధుల సూచన లామోదించబడెను

సిన్హ, డిప్యూటీ 14:—భారతీయ కళయొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి బొంబాయి క్రానికలుప్రతియందలి వ్యాసము చూడబడెనని బి. యకా. మిత్రగారు జోషీగారికి సమాధాన విచ్చిరి. డెల్హి సంఘమువారు భారతీయకళాభివృద్ధికి నూచించిన సందర్భములను తెలియజేయు యధికారపూర్వకముగ నివేదిక యేదియును ప్రభుత్వమునకు జేరలేదు. నూతన డెల్హి శిల్పాలన సరమగునంతకాల ముంచుబడుదురు. నూతన డెల్హి నలంకరించు విషయమున ప్రభుత్వ మొకపద్ధతికి గట్టుబడి యుండలేదనిరి.

దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులవిషయమై ప్రశ్నింపబడినపుడు సభ్యులచే భోరుగారు చాల హేళనకు బాటులైరి. భారతప్రభుత్వము, దక్షిణాఫ్రికా సంయుక్తప్రభుత్వమునకు సర్వపాక్షికసభ సేర్పాటు విషయమయి యొక లేఖన వ్రాసినది జిన్నాగారికి తెలిపిరి. సంయుక్తప్రభుత్వము భారత ప్రభుత్వనూచన నంగీకరించుటయందు గల కష్టములను నూచించి, భారతప్రభుత్వముయొక్క ప్రశ్న విషయమయి యొకను నిశ్చయమునకు రాలేదని సమాధానమిచ్చిరి.

చమున లాలుగారు—ఈవిషయము సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించినదని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు తెలిపి సంయుక్త ప్రభుత్వమును లాసంగబాటునకు దేవలయనని తెలిపిరా?

భోరుగారు—యావిధివిషయము భారతమంత్రి వారిసంఘముయొద్దనుంచి ఐదు సమద్యోగమున నీవిషయమున జేయగలిగినంతవఱకు జేయగోరబడిరి.

జిన్నాగారు—సంయుక్త ప్రభుత్వమునకు భారత ప్రభుత్వమంపిన వరతులేవో నిశ్చయముగ తెల్పడు? దానికి సంయుక్త ప్రభుత్వ సమాధానమేమి?

భోరుగారు—వెంటనే సరిగా సమాధానమియలేదు. కాని సర్వపాక్షికసభ సేర్పాటునకు భారతప్రభుత్వము గోరెను. దానికి వారభ్యంతరములను నూచించిరి.

జిన్నాగారు—ఆయభ్యంతరములేవి?

భోరుగారు—దానికి సమాధానమిచ్చుటకు సంస్థముగ లేదు.

పిమ్మట సర్. హరిసింగగౌరుగారు ప్రతిరోధము చట్టము క్రింద వెంటనే భారతప్రభుత్వ మేలధర్మములను నిర్ణయించుకూడదని యడిగిరి.

భోరుగారు—అట్టి ప్రతిరోధ ప్రయత్నముల కశరమంత తొందలతో గలదని భారతప్రభుత్వ మూహించుట లేదనిరి.

రాయబారములు జరుగుచుండగా, దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వమునకు దమకుజరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను వెలిబుచ్చుటవలన రాయబారములకు భంగము కలుగునని జిన్నాగారికి భోరుగారు సమాధానమిచ్చిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:—మిరాయబారముల విషయ మెప్పటికి లేలను?

భోరుగారు:—అది వారివారి యభిప్రాయములనుబట్టి యుండును.

డి. పి. సింహగారు:—ఈరాయబారములు జరుగుచుండగానే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము ఆరోగ్యనంతముగ మెట్టుప్రదేశములనుండి భారతీయులను వెడల్కొట్టుకాసనము నంగీకరించినప్పుడు, మిప్రయత్నములవలన లాభముకలదని ప్రభుత్వ మూహించుచున్నదా?

భోరుగారు:—తప్పక.

రామచంద్రరావుగారు:—ఇంకా రాయబారములనని లాభమున్నదని ప్రభుత్వ మూహించుచున్నదా?

భోరుగారు:—దక్షిణాఫ్రికాసంయుక్తప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ భారతదేశమును నిరాశపఱచి తుది సమాధానమిచ్చువరకు నీరాయబారములను నడుపుచున్నందుము. డా॥ పిల్లనగారు మెట్టుప్రదేశములను శ్వేతజాతులకే ప్రత్యేకించు కాసనము జనవరి చూపమందుగాని మిమర్శింపఁ జడదని తెలుపుచున్నారు. అంతవఱకు రాయబారముల కవకాశమున్నది.

డి. పి. సింహగారు:—ప్రతిరోధపు చట్టము నమలునందుచుటకు ప్రభుత్వమునకేమి యభ్యంతరము కలదు?

భోరుగారు:—దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల తేమచే.

జిన్నాగారికి సమాధానమిచ్చుచు స్టేటుకాన్సిలు సభలో ఫజలీహుస్సేనుగారు మెట్టుప్రదేశములను శ్వేతజాతులకు ప్రత్యేకించు కాసనము విశేషవిమర్శనకు బాబుడైననియు, భారత ప్రభుత్వము, భారతీయుల మనఃపరితాపమును బ్రకటించు తంతింపిరినియు తెలిపిరి భోరుగారు నుడిపిరి. భారతీయుల వాంఛలను గమనింతుట భారత ప్రభుత్వ మన్నివిధముల ప్రయత్నములు సలుపుచున్నది.

జిన్నాగారు:—భారతప్రభుత్వ మివిషయమున వట్టి చేత గానిదని ప్రకటించుట దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల తేమ మూలించి చెయ్యబడినదేనా?

భోరుగారు:—కాదు.

మతియొక సభ్యుడు ప్రతిరోధ కాసనము క్రింద చర్య దీ సుకొనఁ బడునని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు, మందలించుచు సందేశవార్త సంపవలయునని నూచించెను.

భోరుగారు:—అట్టి సందేశమునంపుటకు భారతప్రభుత్వమునకు న్యాయముగనని యూహించుట లేదు.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు:—స్టేటుకాన్సిలునందు వలససంఘము విషయమయి సెప్టెంబరుజిన్నాగార్ల యభిప్రాయములను సర్ ఫజలీహుస్సేనుగారు తప్ప ప్రకటించిరి ప్రభుత్వము గమనించెనా?

భోరుగారు:—ఆప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చు బాధ్యత నాదికాదు.

జిన్నాగారు:—స్టేటుకాన్సిలులో, రహస్యముగా నుండవలసిన స్థాయిలను సంఘముయొక్క విషయములను సర్ ఫజలీహుస్సేనుగారు తల బహిరంగపఱచవలసి వచ్చెను?

భోరుగారు:—ఆప్రశ్న నాకు ముందుగా తెలుపవలెను.

కాగితముల పరిశ్రమ

ప్రశ్నానంతరము కాగితము పరిశ్రమను రక్షించుట కేర్పఱచిన ప్రభుత్వపుబ్లిలు చర్యకు వచ్చెను. జోషీగారు బిల్లులో నూహించబడిన రక్షణ మిక్రిందియంతముల గమనించి యాయఁ బడవలయునను సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

(1) రక్షణసహాయముండెడి కంపెనీయందు తూలివాండ్ర ప్లితిగతులు సరిగనున్నవని ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన యే యాద్యోగియొక్క యంగీకారప్రత్యమును బడవలయును.

(2) ప్రభుత్వమునకు న్యాయమనీతోచినంత ప్రాతినిధ్యము భారతప్రభుత్వముతరపున నాకంపెనీయొక్క పాలకవర్గమునందుండవలయును. (3) రక్షణమునందు కంపెనీలు తమ వాటాదారులకు నూటికి రెండు లాభములకు పంచగా మిగిలినదానిలో కొంత భాగము ప్రభుత్వమునకుగూడ బంచవలయును.

సవరణ క్రమానుసారమే

సవరణ ప్రతిపాదించబడినతోడనే సర్ ఛార్లెసు యిన్నీసుగారు బిల్లునందలి యభిప్రాయమును సంపూర్ణముగ మార్చి వేయుచున్నది గాన క్రమ భిన్నమని యభ్యుత్పాదించి విన్నవించెను. అది క్రమానుసారమేయని పట్టుగానుడిపిరి. తీర్మానముప్రకారము రక్షణ నిర్ణయపుడుచేయు నిర్ణయములకును, పరిశ్రమను నడపుటకు చేయు నిర్ణయములకునూ నెట్టివిభేదమును గల్పించలేదు. రక్షణపైచేయబడిన నిర్ణయము లేవియైనను తీర్మానముపై నిర్ణయములు చేసినటులే యెంచదగును. కావున నది సంపూర్ణముగ క్రమానుసారమే. (అసధికారుల హస్తము) ప్రస్తుత విషయమున విదేశీయులనుండి దిగుమతియగుకొన్ని రకముల కాగితములపై రక్షణ సుంకము నిర్ణయింపబడినది. సభ్యులు కాగితముల ఖర్చుచేయువారి సౌకర్యముల గమనించవలెను. కాన నెట్టి పరిశ్రమలకు రక్షణ నీయవలయునో నిర్ణయించుటకు గూడ సంపూర్ణముగ సధికారము కలదు. (హస్తము)

జోషీగారు సవరణను ప్రతిపాదించుచు పన్నునిచ్చువారి సౌకర్యములు రక్షించు నూహతోడ, కార్మికులం దభిమానముతోడ నీ సవరణ చేయబడినది.

సర్ ఛార్లెసు యిన్నీసుగారు సవరణ నాతేపించుచు కార్యాచరాణానుకూలములు కావనియు, వాటిపై నుద్యోగులను నియమించుటచే పనివాండ్రకు యజమానులకు గల సామరస్యమునకు నిరోధము కలుగననియు తెలిపిరి.

దేవకి ప్రసాదు సింహగారు సవరణయందు వికటించునదేదయు లేదనియు, పన్ను చెల్లించువానికి న్యాయముమాత్రము ప్రసాదించుచున్నదని సవరణను బలపఱచిరి.

జోషీగారి సవరణ 87 అనుకూలురు 58 వ్యతిరేకులు నగుటచే నోడిపోయినది.

లోభేరిగారి సవరణ

ఫిమ్మట డా॥ లోభేరిగారి క్రింది యనుబంధమును బిల్లు నకు చేర్చగోరిరి.

ఈ క్రింది విషయములు సంశ్లీకరముగనుండిననే రక్షణ బడయగలవు.

(1) పెట్టుబడిలో మూడవవంతునను తప్పక భారతీయులదై యుండవలయును.

(2) ఆ కంపెనీ భారతదేశమందేరి జ స్టరీ కా బడవలయును. దానికి రూపాయిపాతెముల పెట్టుబడి మాత్రమే యుండవలయును. భారతదేశమందు చెలామణియగు ధనమే పెట్టుబడి యుండవలెను.

(3) ఆకంపెనీయందు కాగితములను దయారుచేయు విషయమున, గుజ్జతయారుచేయు విషయమున తగినంతమంది భారతీయులకు శిక్షణ నీయవలయును.

(4) ఆకంపెనీయందు తయారు కాబడిన గుజ్జలో మూడవవంతునను తప్పక భారతదేశమందు కాగితములు చేయుటకు పయోగించవలయును.

సర్ ఛార్లెసు యిన్నీసుగారు రీసందర్భము లన్ని విదేశపు పెట్టుబడినిగూర్చి విమర్శించుట కేర్పడిన సంఘమునందు చర్చింపబడిననియు, వారి నివేదిక విషయము ప్రభుత్వమునకు జేరినదనియు దానిపై సీసభవారు చర్చింపవలసి యుండుననియు, గావున లోభేరిగారిని సవరణ నుపసంహరించుకొన గోరిరి.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు మాట్లాడుచు డా॥ లోభేరిగారు, తదితరులయొక్క యభిప్రాయములతో సంపూర్ణముగ సానుభూతి గలదనియు, రక్షణనందు పరిశ్రమ యెట్టివరతులపై నట్టిరక్షణ ముందుచున్నదో ప్రభుత్వ 'మిసభ్యుల కెఱుకపఱచక పోవుట వలన నీ చిక్కులు వచ్చుచున్నవనియు, ప్రధానమాత్రములను, వరతులను నిర్ణయించుచు నెట్టి ప్రణాళిక లేకపోవుటవలన నీయనుమానములు కలుగుచున్నవనిరి.

పిమ్మట డా॥ లూభేరిగారు సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి. మరెట్టి సవరణలు లేక తీర్మాన ముమోదించబడినది.

బిల్లుపై చర్య

వెదురుగుజ్జుచే తయారగు కాగితపు పరిశ్రమ రక్షణ బిల్లును సభయందుఁబడుట కనుజ్జగోరుచు పోనుకు ఒకజానూ టారిపు బోర్డువారి పెద్దాయలలో నూచించినట్టి కాగితములపై రక్షణనుంక మేర్పాటునకు ప్రభుత్వ మంగీకరించినదనియు, పెట్టుబడి చేసి ధనసహాయము చేయుట కభ్యంతరము లున్నవి. గాన దాని కంగీకరించుట లేదనియు, కాని రక్షణ మయిదు వత్సరములు గాక యేడు వత్సరములవఱకు జరుగు ననియు తెలిపిరి.

చమున లాలుగారి యభ్యంతరము

చమునలాలుగారు రభ్యంతరము నూచించిరి. ఆర్థికసంఘమువారి వరతుల నెంతమాత్రము కాగితము పరిశ్రమ యవలంబింపలేదని టారిపుసంఘమువారు నివేదించిరి. పరిశ్రమ నవీనముగాక చాలకాలమునుండి పాతుకొనియున్నది. అంగ్లేయులచాస్తములం దున్నది. యుద్ధకాలమునందు వలసినంత లాభములను సంపాదించినది. ఇప్పుడైనను సరిగానుడుపుకొనక పోవుటచేతను, సాంకేతికవిద్య సంపూర్ణముగ లేకపోవుటచేతనే నష్టముగలుగుచున్నదిగాని యితరకారణములు వలసగాదు. అది చాలవఱకు విదేశీయుల పరిశ్రమయే యైయున్నది.

సర్ తేర్నీ లిండేన్గారు:—చాలమంది భారతీయులు గూడ వాటాగార్లు కలరు.

చమునలాలుగారు:—అది సరికాదు. టారిపు బోర్డు వారే రక్షణ నిచ్చినను వర్తకసరికి వచ్చి పరిశ్రమ తనంతట దాను నిలువఁబడునో లేదోయని సందేహమును వెలిబుచ్చినపుడు వెదురుగుజ్జు పరిశ్రమకు రక్షణపద్ధతి నవలంబింపగూడదు. కణికర కార్మిక సంఘము పక్షమున వెంటనే రక్షణ పడవలంబించుటకు గోరు చొదరీ (కాసనసభ్యుడు)గారి తంతి వెట్టి బాటకము, అదిమామటారిపుసంఘమువారియొద్దేక్ష మేమనమనయ, త్రిములు చాలవఱకు రక్షణగోరుటలేదు. ఇక మామతియంద్రముల విషయమయి, వెదురుగుజ్జు పరిశ్రమవలని స్థైర్యమును జూపినగాని రక్షణపద్ధతి నవలంబింపలేదు. సందర్భములు జరిగితొనక రక్షణనిచ్చుచో విట్టిమాయకు రక్షణమిచ్చినటులగును.

బిల్లుంగీకరింపబడుట

ఫలాహారాంతరము యిన్నీసుగారు సమాధానమిచ్చుచు చమునలాలుగారి వాదమును ప్రతిఘటించిరి. సర్ హరిసింగగౌరు

గారు చెరువుపనుసును పరిశ్రమకంతకును సమానముగ రక్షణమియ్యగోరువు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. యిన్ని గారు సవరణ క్రమబద్ధముని నూచించుటచే అధ్యక్షుడు సవరణను నిరాకరించెను.

పిమ్మట యిన్ని గుగారు బిల్లు సంగీకరింపగోరుచు, దుమేషియగారు నూచించిన కాలెండరు మేలు కాని తమల చుట్టలదిగుమతి నీ రక్షణకు సంకమునుండి వేటు సజావుగోరిన విషయము వాణిజ్యశాఖకుగల సలహాసంఘ మలోచించి నిర్ణయించుననిరి. దాని సంగీకరించుటలనైపునైతిక కేక్కువసాకర్యములు కలిగి యితర ప్రతికలకు నష్టము వాటిల్లునని మదరాసునుండి తంతవచ్చినవనిరి. కావున సలహాసంఘ మలోచించి దుమేషి గుగారు సూచన సంగీకరించుచో వచ్చేసమావేశముం దట్టి సవరణ యొకటి తేలువననిరి.

యమ్. కె. ఆచార్యగారు మాట్లాడుచు, సవరణము కంపెనీలకు ధనసహాయ మొనర్చుచుండుట ఏకోచనీయమనియు, ప్రభుత్వమునకు 21 లక్షల రూపాయలు వచ్చుచున్నదనియు, నిది యంతయు విద్యపై పన్ను వేయుటవలన వచ్చిన లాభముగా పరిగణింపదగ్గదే యనియు, కావున సత్యవసరముగ కంపెనీలకు ధన సహాయము చేయుదురని యాసింపచున్నా ననిరి.

సర్ హరిసింగు గౌరుగారు పరిశ్రమ కంతకును రక్షణ నీయవలెనుగాని యొక్క చెరువులనల తయారగు కాగితమునకే గాదనిరి.

పిమ్మట సర్ జేసిలుజ్జేకట్టుగారిట్లు నుడివిరి. ఈబిల్లు టారిఫు బోర్డువారి నూచనలను సరించి చేయబడెను. పరిశ్రమ కంతకు రక్షణ నిచ్చుట గాక, చెరువులనల తయారగు కాగితములకే రక్షణనిచ్చుటను నూచించినది. ప్రత్యేకముగనే యంతయును ధన సహాయముచేయుట ప్రభుత్వమునకు బాధికాదు. ఆచార్యగారు నూచించిన 21 లక్షలు ప్రభుత్వమున కాదాయముగ వచ్చును. అది రాష్ట్రములు కట్టుకప్పుములందు ముజరాగా నీయబడును. వారాధనమును విద్యకొరకే యుపయోగింపవచ్చును.

పిమ్మట సర్ తేన్సీ లిండెస్ గారు జాతీయపరిశ్రమరక్షణ కాసన మని బలపఱచిరి.

పిమ్మట బిల్లుంగీకరింపబడెను.

క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు సవరణబిల్లు

పిమ్మట సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గౌడరు మడ్డిముగారు 1923 లో సవరించిన క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డునందలి యంశములను సవరింపగోరుచు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. 1923లో క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు సవరణచేసిన నాటినుండియు, రాష్ట్రప్రభుత్వముల చేతను న్యాయాధికారులచేతను గూడ దానిలోపములు చాలవఱకు నూచింపబడి కార్యాచరణమును గలలోపములను బహిరంగపరచబడెను. బిల్లునందలి యంశములలో పములను దీర్చుటకే వాటియందు ప్రాముఖ్యముగ మార్పులేయుచు లేవు. సభ్యులందఱకు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డునందలి 109 వ యంశమునకే వాఁడెయును. ఆయంశమును మొదటిదినుములందు "భానా బడోపు" అనివాడెడివారు. 1923లో సవరించకముందు దానిక్రిందప్రభుత్వము గోరుబాసా సవరింపవారి విశిష్టము లేక కఠినశిక్ష న్యాయమూర్తులనిర్ణయమునబట్టి విధించెడివారు. 1923 లోని సవరణప్రకారము విడి ఖైదుమాత్రమే విధించుటకు నిర్ణయింపబడినది. మరల నాసవరణను రద్దుపరచి రెండు తరగతుల శిక్షను న్యాయాధికారి నిర్ణయమునబట్టి విధించుటకు ప్రస్తుతపు బిల్లు సవరించుచున్నది. ఈయంశముక్రింద శిక్షింపబడవలసినవారిలో చాలమందికి విడిఖైదు నిష్ప్రయోజన మగుచున్నదని యనేక రాష్ట్రప్రభుత్వములు తెలిపెను. కావున నీ బిల్లుయున్న దున్నటులంగీకరింపవలెను. లేదా సంపూర్ణముగ డ్రోపియేవలెను.

ఉపసంఘ విమర్శన కుంపదగ్గదను అమరనాథదత్తుగారి ప్రతిపాదనము దేశీయసభ్యునిచే నాడేపింపబడి నిరాకరింపబడెను.

రంగాగారి యాక్షేపణము.

రంగాచారిగారు బిల్లులోని రెండవయంశమునాక్షేపించిరి. తిండిగడపుకొనుటకుగూడ జామీను చెప్పకొనలేనంత మాత్రమున నట్టినిర్బాహ్యుని కఠినశిక్షకు బాల్పడేయుట యక్రమమనిరి. వారుతమకడుపుగడపుకొనుటకు శ్రమపడుచున్నార కాన వారిని కఠినముగా శిక్షించుట నాగరిక ప్రభుత్వ లక్ష్యము కాదు. రెండేండ్లక్రిందనే కఠిన శిక్ష విధింప గూడదని నిర్ణయించిరి. ఇంతలో నిట్టి యన సరమేల కలిగినో డెలియదు. కేంద్రప్రభుత్వమున కిష్టము లేకపోయినను రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లభ్యంతరపఱచెనని మడ్డిముగారు డెలుపుచున్నారు.

సర్ హరిసింగుగౌరుగారు రంగాచారిగారి యాక్షేపణను బలపరచిరి.

టాంకిన్సుగారు దీక్షిపన్యాసము గావించి యట్టి కఠిన శిక్ష న్యాయాధికారి యాలోచించి చేయునేగాని యెల్లప్పుడు కఠికశిక్ష విధింపబడదనిరి.

సర్ హెన్రీ నేన్సన్ గారు బిల్లును బలపఱచుచు కాలని లంబనము చేయునట్టి యంశకవలనే 109 వ యంశము శిక్షించుననియు, వీరు సంఘముపైబడి పనిచేయక మేయువారనియు, నట్టివారిని సాధ్యమయినంత కఠినశిక్ష విధించుటచే ధర్మమనియు, 109 వ యంశమున సవరింపకుండిన నుండవచ్చును. కాని వారు సంఘమును పాడుచేయుట సహించరాదనియు, వారికి కఠిన శిక్ష విధించుటచే బాగుపరచుటకు వీలున్నదనియు నుడివిరి.

చెంకటపతిరాజు, బెన్సీగార్లు న్యాయాధికారుల బుద్ధి సుసార మనునది దీనివేయగోరిరి.

మడ్డిముగారి విసుగుదల

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గౌడరు మడ్డిముగారు సమాధానమిచ్చుచు ధర్మము, శాంతి, ప్రతిష్ఠించు ప్రతిశాసనము నీసభవారము లించుట లేనది విసుగుకొనిరి. అదే సభవారీయభిప్రాయ మగుచో నటులే డెలుపవచ్చుననిరి. వారి బుద్ధిసుసారము విడి, కఠినశిక్షలు విధించుట కధికారము గోరుచు రాష్ట్రప్రభుత్వము లేమొక పెట్టుకొనలేదు. న్యాయధర్మము తెలిగిన బుద్ధిమంతులందఱు సదే యభిప్రాయమును డెలిసిరి. న్యాయాధికారుల కాయాధికార మియనినో 109 వ యంశమునే దీనివేయుట యుత్తము. మొనగాండ్రను శిక్షింపనెంచుచో 109 వ యంశముటలే సవరింపబడవలయును. దీనికి రాజకీయవాసన యంత మాత్రము లేదు. ప్రజలను వారిగృహములను రక్షించుటే ప్రభుత్వపుటూహ. కావున సభవారు బాగుగ నాలోచింపవలెననిరి.

పిమ్మట బిల్లులోని రెండవయంశము సభవారి యామామనున కుంపదబడెను. 52 వ్యతిరేకులు, 51 అనుకూరుమనగలచే నది తీసివేయుటకే యంగీకరింపబడెను.

పిమ్మట సభ్యులు సవరించిన రీతిని బిల్లును ప్రతిపాదించుటకు దేశీయ సభ్యుడు నిరాకరించెను. అనధికార సభ్యులు హర్షమును నూచించిరి. పిమ్మట సభవారు కాలదోషపు చుట్టుము నుపసంఘము నివేదించినటులు సవరించుట కంగీకరించిరి. విల్లు, వ్రాయుటచే వారసత్వపు హక్కు గలుగు బిల్లు స్టేటు కానిల్లు సభయందంగీకరించినటులు సర్ హరిసింగుగౌరుగారు ప్రతిపాదించగా సభవారంగీకరించిరి. సభ రేపు మరలకూడును.

న్యాయాధికారుల బుద్ధిసు సారమువిడి, కఠిన శిక్షలను నియమింపవచ్చునను సవరణపై సభ్యులు నిచ్చినవారి షేర్లు.

నమ్మతించినవారు 51

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గౌడరు మడ్డిముగారు గ్రాహం, టాంకిన్సు, వెబ్బు, స్టేమింగు, నాయుడు, సి. వి. కె. అయ్యరు, రాజనారాయణ, సర్ చార్లెసు యిన్ని గు, బర్డెసు, లాయిడు, నాజుపయి, చామర్సు.. అహమద్ ఆలీఖాను, కాన్సేపు, సర్ జేసిలుజ్జేకట్టు, సర్ బి. యకా. మిర్ర, జి. పి. రాయశృంగుడు, హార్టరు, భిరు, సిమ్మి, మెగైరు, సయ్యదు, మహమద్ యిస్మాయిలు, యన్. హెచ్. సింగు, సర్ అబ్దుల్ కరీం, కపైసు హీరాసింగు, కపైసు అబుల్ ఖాను, లాండ్ల, శివసామిఅయర్, డా॥ మెక్స్ యిల్ అబ్దుల్ మూమిను మాల్వీ అబ్దుల్ కాశిం, యావ్వర్లు, చార్లర్లు, అక్రంఖాను, కర్నరు, కె. అహమ్మదు, సర్ విలీకాశీ, కర్నలుక్రాఫర్డు, ఆర్. జి. గార్లను, డబ్లియు. యమ్. హుస్సేను అలీసర్దారు, బి. యే. దబాల్, స్ట్రెక్, కుత్, విజయరాఘవాచారి, వి. పి. రావు, రెడ్డి, హెన్రీ నేన్సన్, సర్ తేన్సీ లిండెస్ గార్లు.

వ్యతిరేకులు 52

పండిత మోతీలాలునెహ్రూ, రావఅయ్యంగారు, వి. రాజు, మహమ్మదు సామనాద్, మాల్వీ సయ్యదుమర్తాజు, రంగాచారియరు, రామనంద్రరావు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, యమ్. కె. ఆచార్య, మణ్సుఖంచెట్టి, కెల్కూరు, సదాశివభట్టు, బెన్సీ, సర్ పురుషోత్తమదాసు రామరదాసు, డా॥ లోతేరి, జుహనాదాసుమెహతా, సర్దారు ముతాలిక్, నేత్ కన్సారిభాయి లాల్ఖాయి, నియోగి, అమరనాథదత్తు, యన్. కె. దత్తా, కె. యన్. రే, మాల్వీఆలీ, యన్. సి. ఘోషా, ఆలీముజామాకచాదరి, సయ్యదు మజీదుబషీ, రంగఅయ్యరు, శ్యామలాలునెహ్రూ, లాల్ నారాయణదాసు, పంకజ్ క్షకాంత మాలవ్యా, హరకర్ణ నాథమిశ్ర, కిషనులాలునెహ్రూ, యూసఫ్ డామాం, లాలా దునీచందు, ఛమనలాలు, లాలా హన్సరాజు, సర్ హరిసింగుగౌరు, సర్పరజ్ హుస్సేనుఖాను, శ్యామచరణ, గయాప్రసాదుసింగు, దేవకీప్రసాదుసింహా, కుమార గంగానంద సింహా, రాయపారిపనగదులాలు, బి. దాసు, జోషీ, యానీ, శామియుల్లాఖాను, ఆభయంకరు, నేత్ గోవిందదాసు, పరుశంభుదయాల్ మిశ్ర, పూఖాను, చందాగార్లు. (అ. ప్రె.)

చైనానుండి తొలగెడు అను కరపత్రమును బహిష్కరించుటనుగూర్చి ప్రతినిధుల ప్రశ్నలు

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 15:—నేటి కాసన సభయందు "చైనానుండి తొలగెడు" అను కరపత్రము భారత ప్రభుత్వమునకే ప్రజలకు ద్వేషము పురికొల్పున గాన నది యాదేశముందు బహిష్కరింపబడెనని దేశీయ సభ్యుడు చమనలాలుగారికి సమాధానమిచ్చెను.

ఆకర పత్రమందు భారత పైనికుల నచ్చుట నియమించినందుల కా కరపత్ర మందాక్షేపింపబడెననియు, దానివలననే బహిష్కరించిన మాట నిజమేనాయని చమనలాలు, సింహగార్లడగగా కాదని దేశీయ సభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను.

రంగ స్వామి అయ్యంగారు, జోషీ, రామచంద్ర రావుగార్లకు సమాధానమిచ్చుచు, నట్టి బహిష్కరింపబడు కరపత్రములు తనచేతనే విమర్శింపబడిని నిశ్చయింపబడుననియు, దానిపై నెట్టి యశ్చిలుచేయుట కేరికాని, విచారింపుట కెట్టి న్యాయాలయమునకు గాని యధికారములేదనియు, కాని యెశరైన దానినిగూర్చి జెప్పకొనునెడల తానే మఱల నాలోచింపవచ్చుననియు దేశీయ సభ్యుడు తెలిపెను.

(అ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయ పోరాటము

ఉభయపక్షముల వారలకు గాయములు తగిలెను

లక్నూపురం, సెప్టెంబరు 15:— సెప్టెంబరు 13 వ తేది ఆదివారముందు జాడ్వలోని సీతాపురజిల్లా బిస్వాస్ గ్రామముందు హిందూమహమ్మదీయులకు పోరాటము జరిగెనని తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయులు చీలము ఊరేగింపు గావించు మండగా గురువారలు ఉత్సవము గావించుచున్న హిందువులు ఛారసిల్లిరి. అంతట రెండు ఉత్సవముల వారలకును తగవులాడి కొట్టుకొనిరి. ఉభయ సంఘములలోని వారలకును తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను. పోరాట ము ను జల్లార్చుటకు పోలీసువారు తుపాకుల బ్రేల్చువలసివచ్చెను. ఆరాత్రియందు గాయముగు పోలీసుదళముతో జిల్లామేజిస్ట్రేటు వచ్చి కొందరిని అరెస్టుచేసెను. ఇప్పుడు పోలీసులు భయమును గలిగించుటలేదు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయియంత్ర ములదుస్థితి

కార్మికుల సమ్మె-14యంత్రములు మూయబడెను

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—నేడు బొంబాయి నేత యంత్రములందలి కార్మికులు సమ్మెచేయుటచే పదునాలుగు యంత్రములు మూసివేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్సు)

మోహినీ తైలము

5 తులినూనె గల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీడర్లు, ఉద్యోగిగులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరల ముఖలావణ్యమునకు ప్రాపగు కురులను మనోహరముగ డెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయ మగు సువాసన చెప్ప నలవిగాదు. తలకురాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమందును పుట్ట నీయుదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి బహుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనియు న్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

- మోహినీతైలము:— మెదడుకు చలువచేయును.
- మోహినీతైలము:— కండ్లకు చలువ జేయును.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు పెరుగును.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు రాలకుండును.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు నునుపుడేరును.
- మోహినీతైలము:— మనోహరముగా నుండును.
- మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.
- మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పొంగొట్టిన
- మోహినీతైలము:— వాసన రమ్యముగ నుండును.
- మోహినీతైలము:— ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును.
- మోహినీతైలము అనేక సీసాలు విక్రయము.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలను చిట్టనియ్యదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి,

మరాఠ్ యుద్ధము

గొప్ప స్వేయను విజయము

రిఫులు కొండలకు తొలగుట

జూన్, సెప్టెంబరు 12:—ఫ్రెంచి సేన ౫ టెన్జెంట్ల తల రాజధానిని ఆక్రమించుకొనెను.

జూన్, సెప్టెంబరు 12:—ముట్టడి జేయుచున్న సేనలు తమ పోరాటమును విస్తరింపజేసినవి. దివ్యముగ సాగుచున్నవి. క్రొత్త గ్రామములను లాభకరముగ స్థలములను ఆక్రమించుకొనెను.

శత్రునిరోధము

జూన్, సెప్టెంబరు 18:—రిఫులు పడేపడే అతితీవ్రముగ ఇస్లామదగ్గర పటాలమును యూరపియను అధికారులచే నడిపించబడుచుండ ముట్టడించిరి. వీరి శ్వేతాంబరములు దృగ్గోచరమగుచున్నవి. ముందు రిఫులు జోరుచును వచ్చిరి గాని వెనుకకు తరుచుబడిరి. ఈముట్టడిని వదలుకొనిరి. శత్రువులు ఇప్పుడు బైబేను మ్యాపింగులోనే నిరోధమును జూపుచున్నారు. కొండలలో కంచముల నేర్పూలుజేసి ఈప్రదేశమును గాపాడుచున్నారు. చాలయది తెగలవాల్డు లోబడుచున్నవని గన్పించుచున్నవి. ఫ్రెంచివారు ఫిరంగులను గురితప్పకుండ ప్రయోగించుట చేతను టాంకుబండ్లను సరిగా ఉపయోగించుటచేతను విజయము లైరి.

ఫ్రెంచి లాభములు

పరామలు జేబుమరతు పర్వతమును జయించిరి. పరామల నష్టములు అతిస్వల్పము లనిరి.

రిఫుల ఒత్తిడి

పరామలకు స్నేహముగ నున్న ఒకతెగవారు రిఫుల దాడిని తిరిమివేసిరి. స్వేయను సైన్యములున్న పడమటిరంగమున, టూటనుకు కైర్తొలిగి చున్న దార్బంకార్నివద్ద గొప్ప నిరోధమును జూపుచున్నారు.

ప్రేస్తుర్గనున వేలకొలది రిఫు సైన్యములలో సహాయార్థముచే రిరి.

రిఫులు కొండలకు తొలగుట

జూన్, సెప్టెంబరు 18:—స్వేయనుసేనలు ఆలు హుసిమాన్ దగ్గర పోరాటము ప్రారంభించుటచే రిఫులు కొండలకు బోవుచున్నారు. అశిదీమజిల్లాపై సంకెతము వైమానికము బాంబుల వర్షము కురిపించుచున్నారు.

మొండిఫోరాటము

జూన్, సెప్టెంబరు 18:—రిఫులు అతి మొండిగ పోరినను స్వేయనుసేనలు ఒక గ్రామమును బట్టుకొనిరి. రిఫులు 60 నుండి దివిపోయిరి. స్వేయనుసేనలకు 70 వందల నష్టముయెను స్వేయనుసేనల దివి బాంబులను వేసెను. రిఫులలో చాల నష్టము గల్గెను.

గొప్ప స్వేయనువిజయము

జూన్, సెప్టెంబరు 18:—పడమటిరంగమున క్వాయి పాహులో స్వేయను సేనలకు గొప్ప విజయము గల్గెను. రిఫులకు గొప్పనష్టము గల్గెను.

జూన్, సెప్టెంబరు 14:—పరామలు నిరోధము లేకనే బిబేనుకొండలకు బట్టుకొనిరి. తమ సానులను జయించిన ప్రదేశములను బలపరుచుకొనుటకు పరామలు ఆసిరి. రిఫులు తాజాకు దక్షిణముగ మరలిపోయిరి. తీప్రాంబరంగమున ఫ్రెంచివారు రెండుఫిరంగులను బట్టుకొనిరి.

రాత్రిపడినపిమ్మట తెగలన్నియు లోబడ నారంభించెను.

పోయినసానుములను మరల వైకొనుట

జూన్, సెప్టెంబరు 14:—9 మెళ్లు ముందుకే వసంతముకువులలో అల్లులు కరింగారు పోరినట్లు పోగొట్టకొన్న ప్రదేశములను ఫ్రెంచిసేనలు నశపరుచుకొనెను. ప్రతికూలరగు తెగలవారు అతిధర్మముతో ఫ్రెంచిసేనల వెదుక్కొని పోరిరి.

స్వేయనుసేనలు దిగిన ప్రదేశమునకును అశిదీరసకును 14 కిలోమీటరులే దూరము కాని చాల కష్టప్రదేశము. 'టాంక్సు'లకు (శిలములు) వీలులేదు. ఇదియొక గాఢ వీరికి సామానులను గొంపోవు కంచరగాడివలుగూడ లేవు. వీరికి నీటివసతి లేదు. నీటివసతికి స్వేయను నౌకలమీద ఆధారపడవలసి యున్నది.

మసోలు సమస్య

తురుముక్కులు బట్టు తగ్గుట

జనీవా రాయబారములు కొంత

ఆశాకరముగ నుండుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—మసోలు ఉపసంఘమువారు కర్నూలు అమెరిగారిని విచారించిరి. ఒకకోజంతయు బట్టివది. తరువాత తురుముక్కుల సాక్ష్యమును దీసికొనిరి. అంగారావారు తురుముక్కులను బంపుటచే గాజోలు తురుముక్కులు ఇప్పుడు కొంచెము దానికి వచ్చుచున్నారు. ఆబెట్టులేదు. వారు గావలెనన్న సమపాయముల సార్వకముగనుండునా లేదాయను విషయము జెప్పటకు వీలులేదు. పెరిషియా, ఇరాకు, గ్రేటుబ్రిటనుతో ఎట్టి ఒడంబడికనైన ఇరాకు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగములేకుండ జేసికొనుట కిష్టముగలవనిరి. దరిదూ జిల్లాలో దక్షిణ సరిహద్దులో కొన్ని సౌకర్యములను తురుముక్కులు నూచించిరి.

పెయిసూలు రాజుగారు

వచ్చేనెల బగ్గాదుకు తిరిగివచ్చెదరు

జనీవా, సెప్టెంబరు 12:—లండనులో పెయిసూలు రాజుగారికి పంతోగము కుదిరినట్లును కొద్దికాలములోనే ఫ్రెంచి దేశములో ఆర్మీగ్లప్రదేశమున కేసి ఆస్కాడుండి మాన్యైలును బయలుదేరి అక్టోబరు మధ్యభాగమునకు సరిగా బగ్గాదు జేరుమరని ఇరాకుప్రతినిధి చెబుచున్నాడు.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ఓటింగు ఫలితములు

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెస్ సమావేశము చిరుగున అంతమంది రాలేదు. కాని చర్చ మాత్రము చురుకుగా సాగివది. ఇంఫీరియ విజయమును తీవ్రముగ నిర్దోగమొందుగ పన్నిలుగారు మున్నగువారు ఖండించి తీర్మానమును ఓటుకు తెచ్చువారికి తావనీగారు అడ్డుపడి సగముమంది ప్రతినిధులు సభనుండి వెళ్లిపోయినపుడు వారు లేనపుడు ఇట్టి ముఖ్యమంత్రీతీర్మానమును జేయరానియనుచేసిన అపహాస్యముపాలు గావలసినదనియు, ఒక్క మామనిమిషములు ఉపన్యసించి ఇట్టి తీర్మానమును జేయుట పాడిగాదని థావనీగారు రనిరి.

తీర్మానమునకు అనుమతులు, 3082000, ప్రతిమారులు 79000 సేవనలు రైల్వే యూనియను సభ్యులు వోటు జేయకుండ కూర్చుండిరి.

క్రొత్తజనరలుపున్నిలు నెమ్మకొనిరి. చాలవరకిందులో మితవాదులున్నారు. థావనీగారు గూడ ఇందులో జేరిరి.

యువరాజు చిలీనంచారము

వల్పార్జిలో ఉత్సాహము

నౌకావళి పాతకాలము యువరాజు 12 వ తేదీని జూచిరి. కవాతు జేయుచుండ పరీక్షించిరి. వివర యుద్ధములో పని జేసినవారు బ్రిటిషు స్టెల్లులో యువరాజునకు స్వాగతము నొసగిరి.

నావికప్రతిష్ఠాపన శంఖుస్థాపనమును యువరాజు గావించెను. విందు లాగించిరి. యువరాజు రావడమే తిడవుగ రైల్వేవాండ్రందరును సమ్మెగట్టి బ్రయత్నించిరిగాని అవ్యతుని కోరికపై ఆపుకేయబడెను. కొండ జారి దారి కడ్డు గలుగుటచే రైలు ఆనుకొన్నప్రకారము సోపవారము పోవునో లేదో తెలియదు.

మంతు కురియుచున్నది. 12 అడుగులు లోతున్నది. నేడు చిలీనుండి పోవువరకు యువరాజునుగూర్చి ఎవరును జెప్పజాలరు.

కనివించని యునైటెడ్ స్టేటు

నౌకా విమానము

హనూలులు సెప్టెంబరు 12:—కోడ్డురు, ఆకనితోనున్న నలుగురికి స్వాగత మొసగబడెను. ఆహారము నిద్రనిమిత్తము. మరింత పరిష్కారము చేద్దామనుచునకు బంపబడిరి. మొసళ్లు మ్రొగుటకు వీరిని వెంబడించెనని తెలిపిరి.

బ్రిటిషు ప్రతి వర్తకము

క్రొత్త పరిశీలనవిధానము

ప్రతివర్తకమును జాగ్రత్తగా సాగించుటకు క్రొత్త విధానమును ఆలోచించిరి. మిల్లులనుండి లెక్కలను దెప్పించి ఎన్ని గంటలు పనిజేయవలసినది నిర్ణయించెదరు. మామూలుకంటే మిల్లులు ఎక్కువ పనిజేసిన పరిహారము నిచ్చు ఏర్పాటులను జేసెదరు. కనీసపు ధరలు, పన్నులను విధించి నిధి నేర్పాటు జేయుటను గూర్చియు ఆలోచించెదరు. మిల్లులు, సలహాసంఘమువారి మాటను నిరాకరించిరేని కార్మికులను నిరాడేపణగ మిల్లులనుండి పనికేయకుండ నిశ్చయించెదరు.

ప్యాసిజంపుట్టుక, యభివృద్ధి

రోము సెప్టె, 12:—ప్యాసిజు డిప్యూటీ కనాలినీగారిని జంపిన వానికోర్టునును నేడు ప్యాసిజుపక్ష కార్యదర్శి నీనీరు పెరనాక్ గారు జరిపిరి. ప్యాసిజంగూర్చి కొండంతగ మున్నోరి నీగారికి వ్రాయుచు ఇప్పుడు ఈయద్యమములో 900000 మంది యున్నారు. 317 సేవనలు బ్రిడ్ యూనియనులు, 1800000 సభ్యులతో నెలకొల్పబడెను. మంచినావిక సంఘము, 6870 మానిసిపలు సంఘములు, 68 రాష్ట్రీయ పాలకసంఘములు రైల్వే పనివాండ్ర యూనియను 20000 మందితో గలవారి. ప్యాసిజంపునాదులు ఇదివరకే జేయబడెననియు ఇలాటి మరల నూతన జన్మను దాల్చు చున్నదనియు ముసోలినీగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

కమ్యూనిస్టును అరస్టు జేయించుట

కుట్ర బన్నె ననుట

జూన్, సెప్టె 18:—కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు హెన్రీ యుంగారు ప్యాసిజు రాజ్యమునకు ఉపద్రవమును దేశములో ముప్పును గలగజేయుటకు ప్రయత్నించెనని కుట్రనేరమును మోపి అరస్టుజేసిరి మార్క్సైలును బోనున్న సమయమున అరస్టుజేసిరి. ఆరస్టు ప్రజలయెదుట ఇచ్చిన యుపన్యాసములపై పట్టు ప్రాసిమ్యాటరు ఇతనిని అరస్టు జేయవలెననిరి. ఉత్తర ఆఫ్రికాలో కమ్యూనిజంజయించువలె నున్నచో అరబ్బులు తిరుగబడుటయే మూలసాధన మనిరట.

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశము

జనీవా, సెప్టె 12:—సెక్యూరిటీ ప్యాక్టునుగూర్చి విదేశాంగమంత్రులు చేయు సభకు ముసోలినీగారు పాప నిశ్చయించుకొనిరి. ఆహ్వానము సంగీకరించిరి. తాను స్వయముగ సభకు బోవునది లేనది తెలియదు. రెండు భాగములుగ సభ ఏర్పాటుజేసెదరుచున్నారు. మొదట పడమటిపడంబడికను ఆలోచించెదరు. ద్వితీయం ఇందులో పాల్గొనుచు రెండవది ప్రాచ్యదేశములకు సంబంధించిన ఒడంబడికను గూర్చి ఆలోచించెదరు. పోలండు, జకోస్లావియా ప్రతినిధులుగూడ వచ్చించెదరు.

జర్మనీ నాహ్వానించుట

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టును చర్చించుటకు స్వీట్జర్లండులో సమావేశమగు విదేశాంగమంత్రుల సభకు జర్మనీ నాహ్వానించిరి.

నావికుల సమ్మెపరిస్థితులు

వాటర్స్యును ఎర్కర్లు సమ్మెలో జేరలేదు. కమ్యూనిస్టు ఏర్పాటులు ఓకిపోయిన వన్నమాట.

ఓపియోకాకవిూ 140 నావికులు, ఫైర్మెనులు, 61 స్టీవర్డులు సమ్మెగట్టి ఓడను వదలపోయిరి.

కొరిఫాచే కొందరిని నియమించిరి. నౌకమ్యూయాన్యుక బయలు దేరెను.

ఆస్ట్రీయనుండి ఉలిస్ నౌక బయలుదేరినది.

సరేయిలు చేశాని చిర్యచే హుమన్ సలత్ యం సమ్మెగటి
 నటాలాయెను. 2000 ముసల్మానులు అరబ్బులపక్షమున తేరిరి.
 సరిగాలో ద్రాచిపాలకము గూడవనిరి. సిరియాకు స్వాతంత్ర్యము
 నీయాలెననిరి. శత్రుకోటిలో తేరిన తెగలవారు ప్రప
 లకము జేయుటచే అల్లెపాపి అల్లగాండ్రయిట హర్షమున బోవు
 లకు భయమగుచున్నది. ప్రమాదకరముగ నున్నది.

పార్లమెంట్, సెప్టెంబరు 13:—ఆర్థిక పత్రములో లోటును సరిచేయుటకు శ్రోత్రపన్నులను ఆదాయపుపన్నులను నూటికి మూల్గుననునుండి (వచ్చు ఆదాయము) 20 చొప్పున హెచ్చుజేయుటకును, వర్తక పులాభను లమీడను, పారిశ్రామిక లాభము లమీడను నూటికి 15 చొప్పున జీతములమీద నూటికి 10 చొప్పునను, సంపాదించిన వడ్డీమీద ఆదాయమురాని ఆస్తి మీద పన్నులను విధించుటకు నిశ్చయించిరి.

జనీవా, సెప్టెంబరు 14:—జాతీయమితీసంఘము ఏడుటపడువు
న్యూఢ్రి, శివ సంవత్సరము గూర్చి ప్రపంచమును మానవజాతికి
సంబంధముగల ఇట్టి సుఖ్యవిషయములను గూర్చి చర్చించు సంఘ
ములో సభ్యత్వము బహిష్కరించుట కెంతయు తనకు గౌరవప్రసూ
నియు భారతీయులు సదా శాంతియుత్తము నట్టియు దాతృత్వ
దాక్షిణ్య కాన్యకలందును పాల్గొనువారు, ఆసంతతిలో తాను
గూడజేరినవాడే యనిరి. కొన్ని విషయములందు ప్రత్యేకముగ
కొన్ని తెగలవారి గృహవిషయమును ఆచారములలో జోక్యము
ను ఈసంఘము గలుగజేసికొను చున్నదను అవపాదమునకు
తాపీనక సంఘమువారు తమ యుద్ధేక్షములు నిష్ప్రయోజనము
గానుండ ప్రయత్నించనలెననిరి. వైవాహిక, పునస్సంధాన
విషయములలో నయోనిర్ణయమును గూర్చి అతి జాగ్రత్తో,
మెలపనతో సంఘమువారు మెలగవలెననిరి. ఈసంఘమువారు
ఈసంఘమును ప్రారంభించిన అసంగతులను విమర్శన జేయుకుండు
యొక్కను, లేదా ప్రపంచమునకేకను సహజసమగ నట్టి
యొక్కను, క్రమమైనట్టియు నిదాంతకుల శిష్యాలుజేయుటయో
యొక ప్రవారముండదు. అంతయుగాని పాశ్చాత్య విధా
నము నవలంబించి ఇండియాలో నయోనిర్ణయమును ప్రవేశపెట్టి
రేని అయ్యది నిష్ప్రయోజన మగుటయేగాక సంఘ సంస్కర
ణముగూడ అనుగంటి పాపముననిరి.

ఇండియా శివపూజకు యువ్యమును చాల పెంపొందుచున్నదనిరి. కాని పసిల్లల చావులు అపారమనిరి. ఈసంఘమువారు వచ్చి ఏర్పాటులను దేయజేసినని భారతీయులు శిరసావహించెదరు. జిల్లల పై తిక మానపట్టు లభిస్తున్న జిండుటకు సినిమెటోగ్రాఫుల విషయమై ఇదే జెప్పవలసియున్నదనిరి. ఈ విషయమై సంగతులను సహించిన ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చాల భాగ్యరహిణి. యువలకు గంతుకాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగ భార్యాభర్తల ప్రవర్తనను గూర్చి కేర్పిందుట యవసరమనిరి.

స్వారిప్, సెప్టెంబరు 14:—మరాఠీ ఉత్తరంగమున
జరుగు యుద్ధముతో బాటే పరాక్షులు తాళ ప్రదేశములో
గూడ పోరెదరు 1924 లో ఈ జిల్లా సెమ్మది బడులు ప్రా
రంభించెను. ఇప్పుడు ఈ సంవత్సరముగూడ అటలనే సాగి
యుండెడిది. కాని అట్టులుకదంగారు చాల గొప్ప ప్రచారమును
సల్పిరి. తనతో జేరులెనని కెయి, సిదిరాపై ఒత్తిడిని గలుగ
జేసెను.

బద్దామ, పెట్టెంబరు 14:—శుక్రవారమునాడు దమా
స్కూలుకు 8కి మెల్ల దూరములో మొయిలు, తపానేనను ముట్టి
డించినది బద్దామనార్లలు డెలుపుచున్నవి. వైద్యము, బండ్లు
మరఫరంగలు వెనుకకు మరలబనిపెచ్చెను. శ్రైంచి అధికారి
'లాంగు'గారికి కొంచెము గాయములు తగిలెను. ఇంతకంటే నష్ట
ములులేవు మోటారు మొయిలు జరూసలంగండా బద్దామకువచ్చు
చున్నది. యెర్రను మార్గము ప్రమాదకరముగ నున్నదని శ్రైంచి
అధికారులు ప్రకటించుటయే దీనికి కారణము

విచారణ మరల ప్రారంభమైనది. ఎ. జె. సి. బ్రహ్మ
గారు బోల్లను సోదరుల సేవకుడని తగిన సాక్ష్యము దొరికెనని
పట్టిక ప్రాసిక్యూటరు తెలియచేసెను. భాగ్యశంకరాచారి, అం
దుచే ఆతనిని 'కమిటు' జేయవలెనని గోరుట న్యాయముగా
కాదు. దనిరిక్షించవలె ననరావనిరి. అందుచే ఆతనిని విడుదలజేసిరి.

లండన్, సెప్టెంబరు 14:— ‘నేటి భారత దేశ’ మన క్రొత్తసెయ్యూను (ప్రవర్తనమును) అయిదు రుక్మిస్తవ మత ప్రబోధ: సంఘములవారు తయారుకొనించి లండనులో నేడు ప్రదర్శించిరి. ప్రేక్షకులు చాలమంది మతగురువులు, మతవిషయమునందు ఆశక్తిగలవారను ఉన్నారు. 28 లేదీనుండి అక్టోబరు 3 లేదీనరకు ఇండియా క్రైస్తవ దేవళములు, విద్యా ప్రబోధ మొంతునకు యభివృద్ధి జెంచెను. అందరకును దెలియు నటల ప్రదర్శించెవర.

ట్యూటను ప్రదేశములో స్వయం సేవలు నిన్నటిదిన
 ము మందుకు సాగుట ప్రారంభించెను. వీరు ఆదారును బట్టు
 కొనిరి. పిదప 'యబలా' ప్రదేశముం దంతటను జరుగు యుద్ధ
 మును బట్టి జనుము గలుగునది లేనిది ఆధారపడి యందునుని
 నై న్యాధి పతి లెలుపుచున్నాడు. కదియూత్తరును
 గాపాడు వారిని 10 రోజులు ముట్టడించితిరి.
 వేల విప్లుకారులు ముట్టడించిరి. వీరికి 9 యుద్ధ ఫీరంగు
 లున్నవి. వీరు విప్లుకారులు వెనుకకు తరువబడిరి 150 మంది
 పనిపొయిరి. చాలమంది బండిలుగ జేయబడిరి. ఇప్పుడు పరాసు
 సైన్యములు వెర్నెక్రంగమున తమ రనుకొన్న స్థానములన్నిటిని
 ఆక్రమించుకొనిరి.

క్రొత్తగ వచ్చిన పటాలములకు శీతకాలపు ఆటవట్టును, ఉడికిని తెమారు జేయుచున్నను శత్రుదేశములలోనికే చూచుటకు పూర్వోన్మేయము వైస్మయములు పెద్ద ప్రయత్నములను జేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

రాంచి, సెప్టెంబరు 12:—సంస్థానాధీశుల సభలో బీహారు
రిస్కాలోని పూర్వ డిప్యూటీ కమిషనరు మాట్లాడుటకై బోనా
యరాజు రాజు ఇంద్రదేవు, గంపపూరు రాజు రాజా భవాని
కరదేవుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ.ప్రె)

అ.భా.బా.దు, సె.ప్టెం 13:—సంయుక్తరాష్ట్రములలో 924-25 సంవత్సరములలో ప్రజోపయోగార్థమై ప్రత్యేకవ్యక్తుల కి 3½ లక్షలవత్తెగా వెచ్చించిరి. వీటిలో చాలభాగము ధర్మశాలలు. అధిభుద్యోగ కట్టబడిన గోకుల భవనము అన్నిటికంటె ఎక్కువది. దీనిని శ్రీ॥శే॥ సుందరాలలుగారి భార్యయు లాలా గోవిందమగారి సోదరుని భార్యయు 69,000రూపాయలు వెచ్చించుకొటిరి. (అ. ప్రె)

10 తేదీని మదనపల్లిలో శ్రీకృష్ణ జయంత్యుత్సవము
శ్రీకృష్ణ నవా సమాజమువారిచే జరుపబడినది.

ముత్తొడి 3 గుర్రం	
కత్త 24 గంటలలో అత్తొడి పై	
కత్త 24 గంటలలో అత్తొడి పై	
కత్త 24 గంటలలో పర్ర పై	
జాన్-కోల 1-న పోతుంది పర్ర పై	
సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు మొత్తము.	

గోపాలపురం	89.9	79.1	...	28.08	44.96
విశాఖపట్టణము	87.5	78.6	...	15.89	37.09
కాకినాడ	89.5	78.7	...	24.65	39.09
మచిలీపట్టణము	88.0	78.7	...	20.35	41.59
కర్నూలు	89.0	76.6	...	11.89	26.01
బళ్లారి	84.7	72.6	...	2.48	20.51
కడప	91.4	79.4	...	15.85	31.28
నెల్లూరు	90.1	77.0	...	8.11	37.98
పల్నాడు	89.1	78.2	...	11.34	50.74
కడపూరు	93.6	77.8	0.02	14.91	52.94
నేలము	94.6	73.8	...	10.77	39.30
కోయంబుత్తూరు	84.7	67.5	...	3.54	22.29
తిరుచనాపల్లి	99.7	75.0	...	11.05	33.18
నాగపట్టణము	94.5	77.8	...	4.22	54.98
మధుర	97.2	74.0	...	14.03	33.58
పాంబన్	88.6	78.7	...	0.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.34
తిరువేంగళూరు	84.6	72.6	...	20.08	64.51
కొచ్చిక్	85.6	73.8	...	57.30	114.51
కాలికట్టు	87.2	73.1	...	98.15	117.16
మంగళూరు	86.2	72.8	...	117.12	125.68
తెంగుళూరు	85.2	65.0	...	9.55	35.37
మేర్కాన	70.6	58.5	...	102.67	125.46
కొడెకనాథ్	65.6	47.9	...	15.05	62.18

సర్కారులు:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి.
మచిలీపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి $2\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు
తక్కువ.

దక్కన్.—మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. ఆర్ధ్రత చాలతక్కువ. బ్లూరిలో పగటివేడిమి కడపలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

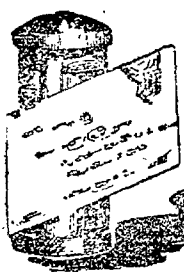
కర్నాటకము:—కర్నాటకలో చినుకులుబడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. నెలూరులో అగ్ర్యత తక్కువ. పగటివేడిమి యచట కొడిగిలు మృదానులో 41¹/₂ డిగ్రీలు తెక్కువ.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాట్.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇప్పటికీ తిల, బాల, బాలికా పాఠశాలలలో అభి
ము 10 మంది టీచర్లుగల గ్రామములు ఏ 10 యో ప్రతిబోర్డు
క్రిందనుండును. అట్టి గ్రామములలో అభిము మొక సంవత్సరకాల
ము నె 1 కి రు 25 ల జీతముమీద నొకటిచరు చొ॥ 10 మం
ది హిందీ టీచర్లు నేర్పాటుజేసిన, ఆ సంవత్సరములో బడి పనికిభం
గము కలుగకుంజ ఆ టీచర్లుందరు హిందీ నేర్పుకుందురు తరువాత
హిందీ టీచర్లును తిగించినను ఆ తర్వాతైన మామూలు టీచర్లును మి
గత పాఠశాలలకు బదలాయించిన, యీ ప్రకారము 4, 3 సం॥
లలో బోర్డులోగల టీచర్లుందరుకు హిందీ నేర్చుకొను సావకాశ
ము కలిగించవచ్చును. వైవిర్పాటుకు బోర్డుకు రివేల రూప్యముల
కంటే నెక్కువ ఖర్చుగాదు గదా! ఈమొత్త మొక పెద్దకట్టము
లోనిది గాదు. అని ఆ. వెంకటాచలము గారు వ్రాయు
చున్నారు.

నీలైలు- మే- బ్రోచి- 432-0-0-430-0-0
డిశంబరు- జనవరి- ఓమ్రా- 412-8-0, 412-0-0
14 వ తేదీన స్వాధ్యాయార్కు నుండి నాల్గైదు కంపెనీవారు శ్రంతివార్త నంపును ఖరీదు హెచ్చుగా కనబడుచున్నదని వాసిరి.:

జాబులు.

ధర్మవైద్యశాల చేబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా

మా ధర్మవైద్యశాలకు 1925-26 సంవత్సరమునకు చేబ్రోలు యూనియను బోర్డువారు రు 800 ల విరాళమును, బాపట్ల తాలూకాబోర్డువారు మంత్రిసాని జీతముక్రింద రు 860 లు నున్న గుంటూరుజిల్లా బోర్డువారు ప్రస్తుతము క్రిందటి సంవత్సరము బడ్జెటులో వేసిన ప్రకారము రు 150లు విరాళముగా కాంక్షను చేసిరి. రివెన్యూజుడు బడ్జెటుసందర్భములో తిరిగి కొంత విరాళము యిప్పించెదమని సెలవిచ్చిరి. పైవిరాళముల సాంక్షను చేసినందుకు అన్నిబోర్డులవారికి నాకృత జ్ఞాతావందనము లిప్పించుచున్నాను.

ఆయుర్వేదవైద్య దేచిరాజు మురహరిరావు.
సా. ప క డు.

శీ|| శే|| పిల్లలమట్టి వెంకటపతి సోమయాజులుగారు
తె నా లి

పల్నాడు తాలూకా తహశీల్దారు ఉద్యోగము చేయుచు పదిదినములు జ్వరమువలన బాధజెంది యేబది నల్గనముల ప్రాయమున 9-9-25 తేదీన కైలాసవాసియైన శ్రీపిల్లలమట్టి వెంకటపతి సోమయాజుల పంతులవారి యాత్మకు శాంతి కలుగుగాక! సోమయాజులుగారి తమమృత్యును మాపురపాలక సంఘాధ్యక్షులును అగు పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులు పంతులయం. యల్. సి. వారికిని వారి కుటుంబమునకును మా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము.

పెనుమూడి శేషయ్య,

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ
అవసర మహాజనసభ

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ అవసర మహాజనసభ ది 19-9-1925 సం|| తేదీ స్థిరవారం రాయకుదురు బోర్డు ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలా భవనముందు భీమవరం కాపురస్తులను న్యాయవాదులను అగు మ|| రా|| శ్రీ అత్తోట పీఠరాఘవరావు పంతులు బి. ఎ. గారి ఆధిపత్యమున జరుగును. అనాడు ఉదయం 7 గం|| మొ 10 గం|| వరకు బోర్డుఉపాధ్యాయులలో నూలు తీయుట యందు పోటీపరీక్షలో గెలుపొందిన మువ్వరుపాధ్యాయులకు శ్రీ భీమవరం తాలూకాబోర్డువారు ఖద్దరు చావులు బహుమతు లిచ్చుటయు జరుగును.

బండారు కృష్ణయ్య.

ఆంధ్రభారతీ తీర్థ దసరాసంఘ

నాట్యకళా పరీక్షలు

ది. 20-9-1925 తేదీ రాత్రి ౫ 9-30 కు పకనీయములు:—

1. బాహుకుని విరహము.

2. "రుక్మము" రామరాజును చంపి వచ్చినతీర్థవాత పరితాపము.

3. అశ్వత్థామ యుద్ధరంగమున ద్రోణునివధ తరువార ప్రవేశించిన ఖట్టము. (వేడిసంహారము) "బహుళోద్వృత్తి" యీనిలక్షణిత" దగ్గరనుండి కృపాచార్యుని చూచువలతు:—

ఈమాడు విషయములలోను నాట్యకళాపరీక్షలు జరుపబడును. కాన నాట్యకళావికారములు రు 2 ల రుసుముతో దరఖాస్తులు ఈయిక్రింది చిరునామాకు 19-9-25 తేదీలోపుగా చేరులాగున పంపప్రారీతులు.

ఈపరీక్షలో 100-కి 60 గుణములు సంపాదించినవారికి యూనివర్సిటీవారు ఆనరుడిట్లామా యిచ్చెదరు. ఈజిస్ట్రామాను పొందినవారు వ్రారపరీక్షకు హాజరై అందు తీర్థులైనచో "నాట్యకళావిద" అనుబిరుదును పొందగలరు.

డో. వెం. శ్రేష్ఠి.

సంయుక్త కార్యదర్శి.

మధ్యమండ్రప్రాంత కార్యాలయము, ఆంధ్రభారతీ తీర్థ, వేటపాలెము.

కోవెలకుంట్ల తాలూకాబోర్డు

ముఖ్యమంత్రిగారు, కోవెలకుంట్ల తాలూకాబోర్డును రద్దుజేసినారు. మరల నిర్మింపవలసినట్లు ఉత్తరువు జారీచేసినారు. రద్దుచేయుటకు వారిచ్చినట్టి ముఖ్యకారణము, ఆతాలూకాబోర్డులో, పార్టీలు ఏర్పడిన వనుటయే. దీని సత్యసత్యవిచారణ ప్రస్తుత మనవసరము. కాని అభ్యర్థులు ఏరామయ్యపార్టీ వారమోయనియు, ఏవెంకటరెడ్డి పార్టీ వారమో అనియు తమలోలమరు స్పర్థలు పెంచుకొనుటకంటె, తాము చేయ దలచుకొనిన సేవయొక్క స్వరూపమును విశేషపరచి ఒక్కచూర్ణమునకును ఒక్క కీడు గామునకును లోనై పోట్లను కోరుట శ్రేయస్కరమునట నిర్ణయదాంశము. ఈలాభమును కోరియే కాంగ్రెసువారు దేశమంతటను తమమతమును అంగీకరించి తమ శత్రువులలోబడి పనిచేయుటకు పూనుకొనువారిని నిర్ణయించి వారికి తోడడచున్నారు. కోవెలకుంట్ల తాలూకాకు అధికారులు కట్టించిన అపఖ్యాతినిపోగొట్టి ప్రజలలోని వ్యక్తులగుల పరస్పరవైషమ్యమును పెంపొందింపడం చేయుటకు కాంగ్రెసువారు తమశత్రు నంగీకరించు నభ్యర్థులను నియమించి వారికై పరమోత్సాహముతో పాటుపడకతప్పదు. జిల్లాకాంగ్రెసు సభ్యులును స్వరాజ్యసభ్యులును, త్వరలో సమావేశమయి తేనినయంప సంఘమును నియమింపగలరు. ఈలోపుగ నభ్యర్థులగుండగోరు వారికి తెలియుటకై కాంగ్రెసుపక్షమున నిలుచునట్టివారు, తాలూకాబోర్డులలోను ఇతరస్థానిక సంస్థలలోను నిర్వహించవలసిన క్రమమును వారు చేవ్రాలుచేసి యియ్యవలసిన, ప్రతిజ్ఞా పాటకు ఈక్రింద ప్రకటించుచున్నాము. కాంగ్రెసుపక్షమున నిలువలమనట్టి అభ్యర్థులు ప్రతిజ్ఞ నొకకాగితముపై వ్రాసి, సంతకముచేసి, కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన కార్యక్రమమునకు తమ యొప్పువలయున్నదని మరియొక జాబువ్రాసి ప్రతిజ్ఞ పత్రికతో సహా ఈనెల ౨౫న తేదీలోపల నంద్యాలలోని జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి పంపవలయును.

చిత్తగించవలెను.

నంద్యాల (దస్త-తు) దేశపాండ్య సుబ్బారావు,
౧౯-౯-౨౫ బి.పి.వి.యల్. కార్యదర్శి.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

౧. స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలను ప్రభుత్వసహాయమునంపి సాధ్యమైనంతవరకు తప్పించుట.

౨. స్థానిక సంస్థల పాలనలో అక్రమములను తొలగించుట.

3. కేటు పేయర్ల భారము తగ్గించుటకు పైసంస్థలలో ఖర్చులను దగ్గించుట.

౪. పైసంస్థలకు ఇదివరలోనే స్వాధీనములోనుండియున్నటువంటివి గాని యికముందు స్వాధీనపడునట్టివిగాని బంజరీ భూములను గీతల గృహసౌకర్యములకై ఉపయోగించుట.

౫. బీదలకు సర్వ వైద్యసహాయమును చేయుట, ఆయుర్వేద యువాని వైద్యపద్ధతులను ప్రోత్సహించుట.

౬. పైసంస్థలకు వలసిన వస్తు సామగ్రి సాధ్యమైనంత వరకు స్వదేశీయలో ఉత్పత్తి అయ్యేవాటినే ఉపయోగించుట, పైసంస్థలకు కావలసిన వస్తువులను స్వదేశీయ ర్షక సంఘమునుండియే కొనుట.

౭. పైసంస్థలకు సంబంధించిన ఉద్యోగులచేత ఖర్చుల గరింప ప్రోత్సహించుట.

౮. దేశీయకళలను వృద్ధిచేయుట.

౯. బీదల భవనముల సౌకర్యాల విజాతీయనామములను మార్చి జాతీయపద్యముల ననుసరించి నామములను పెట్టుట.

౧౦. మద్యపానమునుసంపూర్ణముగా ఆంపియెంచుట.

౧౧. సంస్థల స్వాధీనములోనున్న విద్యాలయములలోని విద్యను జాతీయాదర్శములను అనుసరింపగా సార్వభౌమ ఖద్దరు ఉత్పత్తికి సాధనములైన రాటములను మగ్గులను సెల కొల్పుట.

ప్రమాణపత్రిక

నా అభ్యర్థిత్యవిషయములో జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ, స్వరాజ్య పార్టీచే నియమింపబడిన స్థాయిసంఘ తీర్మానమునకు బద్ధుడను, నన్ను అభ్యర్థిగా అంగీకరించినను అంగీకరించుపోయినను, ఆతీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయను.

2 కాంతియుతమైనట్టియు, సవ్యమైనట్టియు, సకలసాధనములచే, భారతీయులు స్వరాజ్యమును, సంపాదించవలె నను కాంగ్రెసు మతమును నేనంగీకరించుచున్నాను.

3 స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలయొక్క లేక సంఘములయొక్క సభలలోను, వాటికి సంబంధించిన, కార్యములు నిర్వర్తించు సమస్త సమయములందును ఖద్దరు వస్త్రములనే ధరించుచుండెదను.

4 కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు అనగా, ఖద్దరు వస్త్రావసరమునకును, అస్పృశ్యతా నివారణమునకును, హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనములకును తోడ్పడెదను.

5 ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాని వారికి నియోజకతులకుగాని సన్మానపత్ర మిచ్చుటకు నేను ఓటునివ్వను.

6 అభ్యర్థిపదవికిగాని, ఉపాధ్యక్షపదవికిగాని మరియే యితర పదవులకుగాని సభ్యులలో నెవ్వరు నిలువవలెనని స్థాయి సంఘమువారు నిర్ణయించెదరొ దానికి సమ్మతించి వారికే నా వోటు నిచ్చెదను.

7 జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ, స్వరాజ్యపార్టీలు ఏర్పరచు స్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయించు ప్రకారము స్థానిక సంఘసభలలో ప్రవర్తించెదను. వారినిర్ణయములు నాలంతరాత్మకు వ్యతిరేకముని తోచినయెడల నాసభ్యత్వమునకు రాజీనామా యివ్వగలవాడను.

ఇది నాబుద్ధిపూర్వకముగా వ్రాయించియిచ్చిన ప్రమాణపత్రిక—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 14.—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునుగూర్చి చర్చించుటకుగాను శ్రీయుత షేక్రిన వెంకటరత్నం, యం.యల్.సి. గారు నిన్నయిచ్చటికి విచ్చేసియుండిరి. సాయంకాలము 5.30 గంటలకు హిందూ సమాజములలో పురప్రముఖులుకొందరుకూడి శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారితో చాలాసేపు చర్చించుచుండిరి. కేంద్రస్థానములగూర్చిన సమస్య చాలసేపు చర్చించబడెను. మూడునుండి ఐదునకు పాచ్చింపవలసినదని పలువురు అభిప్రాయపడిరి. విజయనగరమును, బెజవాడనుకూడచేర్చుట న్యాయమనిచాలామంది వాదించిరి. కాసన సభ్యులలో అభిప్రాయ మెట్లున్నదని యడుగగా కేంద్రస్థానము లసంఖ్య అభివృద్ధిచేసినచో ఎచ్చటనుమాడ, చెన్నపురిలో వలె తగిన కళాశాలలు ఏర్పడవని అభిప్రాయముపడుచున్నారనియు, కొంతమంది మూడు కేంద్రస్థానములకుకూడ అంగీకరించుటలేవనియు, శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారు సెలవిచ్చిరి. తరువాత స్థాపించనున్న నూతనవిశ్వవిద్యాలయ ఆర్థికస్థితిగూర్చి సంభాషణలుజరిగెను. రికరింగ్రాంటు ప్రతిసంవత్సరము దొరతనము డబ్బుయిచ్చుటలేనిచో విశ్వవిద్యాలయము పెక్కుచిక్కులకు లోనగుననియు, ఈవిషయమును బాగుగా గమనింపుననియు శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారితో చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు యీ సంవత్సరము దొరతనమువారు ఎంతగ్రాంటువరకు యివ్వగలరనియు, ఐదు లక్షలయినను ఇవ్వగలరాయనియు అడుగగా, అంతఅయినను యివ్వలేకపోయినయియు, అంతకన్న ఎక్కువగా నిత్తునంతోచదనియు శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారు చెప్పిరి. ధనలోపముచే విశ్వవిద్యాలయచట్టము కొన్ని సంవత్సరములవరకు అమలులోనికిరాకపోయిన రాకపోవుననియు, అట్లే ఆమాత్రము జరగకుండ వెయ్యిశతాబ్ద చూడవనియు మా జిల్లా కాసనసభ్యులకు శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారితో పలువురు పలుమాగు నొక్కిచెప్పిరి. వెంకండు గ్రేడు కళాశాలలనుగూర్చి కూడ కొంతసేపు చర్చజరిగినది. ఘట్టగ్రేడు కళాశాలలుగా మారుటకు తగిన అనకాకములను ఎల్లవేళలనిచ్చు ఏర్పాటుల చేయించునని పలువురుకొప్పిరి. పబ్లిసిటీ బీరోనుగూర్చి చాలాసేపు చర్చించిరి. పబ్లిసిటీవారిపని కొంత నిర్ణయకాలములో జరుగనట్లు కట్టబెట్టుములుచేసినగాని విశ్వవిద్యాలయములో తగినమార్పులు త్వరలోచేయుటకు విలువదనియు, ఇంగ్లీషుభాష ప్రాముఖ్యము లగ్గిననియు, తెలుగుభాష అభివృద్ధికావనియు, కాలనిర్ణయము ముఖ్యమనియు, అట్టియేర్పాట్లుచేయించవనియు పలువురు వెంకటరత్నంగారిని కోరిరి. ఈ బీరోకతనినంత ధనసహాయమును చేయడని దొరతనమువారిని కోరిరి. ఇంకను అనేకసంగతులను గూర్చికూడ ముచ్చటించిరి. సమావేశానంతరము తిరిగి శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారు మోటారులో రామచంద్రపురం విచ్చేసిరి.

బీహరు-బిరిస్సా రాష్ట్రములో పర్షియా జిల్లాలో ఇబ్రహీనిగాంగు అనే దొంగలగుంపు నేరస్థుల గుంపుగా ప్రకటించబడినది. (అ. ప్రె)

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము ద్రావింగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నది.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. వెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము (The Telugu Encyclopaedia.)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు జీవితములు, నీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును.

ప్రతిసంపుటమును, ఆరుసంచిలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచియందును రమారమి 100 పుటలుండును. ఆరు సంచిలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటిసంచికను వి. పి. గా

చంపి రూ. 0-8-0. వసూలుచేసికొని మిగత విధును క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము.

ఆరుసంచికలు ఒక్క సంపుటముగ చేర్చి బైండు చేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0

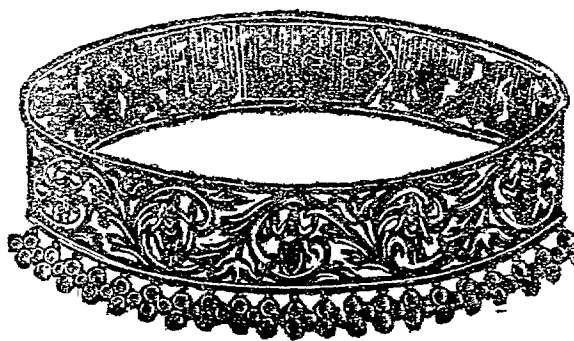
ప్రస్తుతము మేలు (సగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగనున్నవి.

ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 8-8-0 పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు

ఒక్కొక్క సంపుటమునకు ఆద్యాప్తుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.

కారకులొట్టు:— ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రకంపెనీ, 175, రెసిడెన్సిబజరు, హైదరాబాదు డక్కన్.

విశ్రాంతి పనుల కిగిలెలు, పూజలు, మొదలగు సమగల నాగవస్తువులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ కిళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, శోభాపువ్వులు, కంపులు, పచ్చలు, పువ్వురాగములుచేర్చి కట్టబడే మోపులు, పూజకిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులను మానవ్య విధముగా నున్నవి. అక్కరలేనిచో పువ్వు కొని వైకుంఠ నాపశిచ్చెవము. సమరము బంగారుకు, నీమవెండికి, వేలైన పువ్వురాగములకు కంపులకు పూచీ నొచ్చెవము.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ

నగలవస్త్రములు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

హిందూ ముస్లిముల విశేషము! నవలకాదు, నాటకము కాదు!

ముహమ్మదీయుల మతగ్రంథము

బాతీయ బొమ్మలము!

కురానుషరీఫు

కాశ్మీరవాఙ్మయము!!

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి.

(రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ. 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ. 4 లు.

దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి.

వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథశాలా కార్యస్థానము,

ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

మాత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసార్)

అనుభవమును వారుచేత పుక నిజముగా కుదురును

9 ముదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిక చాలు

అన్ని భుండుల పాత్రలయొక్క యితర రుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును

ప్రాప్తికము కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. Hall & Co. 46, Angerachari Street, Triplicane, Madras.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు

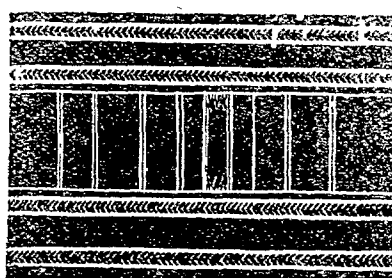
నిండుకాల్గికోబైండు షెడల్ మేలు కాగితములు

ధర రూ. 2. 8

పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము.

తపాలశెట్టి నం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కళా కార్యాలయము, 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

మర్సిరైస్టు చీరలు

గట్టిచాయ చేతి

మొగ్గలో తయారుచేయబడిన చీరలు, పచ్చనలుపు, సాధారణ కాపీ

కలస్కో అంబు

కు కల వ ర

పూర్వం కొంగు

కలవర చుట్టు

కంటివేసినది పువయోగించుటకు అందరికిని అనుకూలముగా ఉండును. వెల రెక్కవలో యిప్పటికాలము తరవాతగా తయారుచేయబడినది. మీరు తెప్పించుకొని మీరు సమాధానంలేనిచో శిశువలలో వాడునపంపిన మీసామ్మి రిరిగి పంపివేయబడును. పార్సీలులో మా క్యాటలాగు సహితం పంపబడును.

14 రూ యేరంబలో కావలసినది 1 కి ధర

12 రూ కలవర లేకుండా రంగుబాగ్గరు 1 కి ధర

పోస్టుచార్జీ చేరు వి. పి. గా పంపబడును—

ఎం. వెంకట నుబ్బ శెట్టి,

శ్రీ శ్రీహైదరాబాద్, బెంగళూరుసిటీ.

అదును పుండ్లమందు

నీళ్లలో తిరుగుటవల్ల కాలిశ్రేణుల మృగ్యమున కలుగు అదునుపుండ్లము యీ బొమ్మము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర చర్మవ్యాధులకును పువయోగింప వచ్చును.

బుడ్డి 1 కి 0-8-0

తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజన్స్,

పార్కుటవును, మద్రాసు.

స్ట్రీటు సెల్ వెటి 2263

ఇది 1962 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు వీడియో దీక్షితి మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టుకు గానైన రానునవిమానగారి విజ్ఞానంబి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గట్టియండి, తినివేయించండి. తక్షణమే మీ బొమ్మమును వాడితిని. గట్టి పోయినది. వెంటి గాయండిన స్థలమునందు మరల వెంటికులు మించుచున్నది."

బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1-0-0.

టోక్ ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

ఇది స్వాతంత్ర్యతత్వమును బోధించు అపూర్వగ్రంథము. అంగ్లమున విరివిజేతభక్తుడగు పెరెన్స్ వెన్స్ట్రీసీగాకు రచించిరి.

గుంటూరుజిల్లా ప్రాప్య: కోమారు బాతీయ పాతకాలోపాధ్యాయులగు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్రీకృతము.

భావగర్భితము. శైలిమృదువధురము ప్రతి ఆంధ్రహృదయ చదివితీరనలెను కొద్దిపత్రులుమాత్రమే ముద్రితము త్వరపంపబడు. వెల రూ. 1-0-0

మొత్తముగాకొనువారికి కమీషను యివ్వబడును. వలయువారు గ్రంథకర్తకు గాని లేక గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరు సంఘ కార్యదర్శికిగాని వ్రాయవలయును.